

ONDERNEMINGSPLAN 2015-2019

VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP

ACTUALISATIE 2018

JAARRAPPORT 2017

1. **Het VEA ontwikkelt en implementeert als eerste prioriteit de Europese en Vlaamse beleidsmaatregelen om een lager eindenergieverbruik te realiseren.**
2. **Het VEA ontwikkelt en implementeert de Europese en Vlaamse beleidsmaatregelen voor de bevordering van de energieopwekking uit hernieuwbare energiebronnen en draagt zo bij tot de transitie naar een duurzaam energiesysteem.**
3. **Het VEA ontwikkelt en implementeert de beleidsmaatregelen die voor elk huishouden de basisbehoefte aan energie waarborgen.**
4. **Het VEA bouwt het draagvlak en de organisatienetwerken op die nodig zijn om de transitie naar een duurzaam energiesysteem mogelijk te maken.**

1.5 KERNTAKEN VAN HET VEA

Een beknopte beschrijving van de kerntaken van het VEA is opgenomen als bijlage 2. Een samenvattend overzicht van de personeelsinzet wordt hieronder weergegeven.

Management en (beleids)ondersteunende diensten

A. Algemene leiding, organisatiesturing, algemene informatieverstrekking en secretariaat 4,9 VTE (2017: 5,4 VTE)

B. Verlenen van managementondersteuning binnen het agentschap 4,95 VTE (2017: 5,35 VTE)

C. Algemene beleidsondersteuning door het verstrekken van beleidsgerichte input 9,1 VTE (2017: 8,6 VTE)

Operationele kerntaken

1. Implementatie, monitoring en evaluatie van de sociale- en REG-openbaardienstverplichtingen 2,4 VTE (2017: 2,5 VTE)
2. Doelgroepenoverleg en het uitwerken van hefboomacties in het kader van het Renovatiepact 3,85 VTE (2017: 3,85 VTE)
3. Het uitvoeren, monitoren, evalueren, verder uitwerken en optimaliseren van de EPC-regelgeving 3,4 VTE (2017: 3,95 VTE)
4. Het uitvoeren, monitoren, evalueren, verder uitwerken en optimaliseren van de energieprestatie-regelgeving 3,9 VTE (2017: 4,55 VTE)
5. Kwaliteitsborging van de energiedeskundigen 0,9 VTE (2017: 1,1 VTE)
6. Kwaliteitsborging van de EPB-verslaggevers en handhaving permanente vorming 0,9 VTE (2017: 1,1 VTE)
7. Handhaving van de EPC-regelgeving 2,65 VTE (2017: 2,95 VTE)
8. Handhaving van de energieprestatie-regelgeving 7,7 VTE (2017: 7,9 VTE)
9. Het verder uitbouwen van de certificatiesoftwares en de energieprestatiedatabank inzake de EPC-systemen 0,8 VTE (2017: 0,6 VTE)
10. Het verder uitbouwen van de EPB-software en van de energieprestatiedatabank 2,2 VTE (2017: 2,3 VTE)
11. Beoordelen van de attestaanvragen van bedrijven voor een verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen 0,6 VTE (2017: 0,6 VTE)

//

is tevens een algemene monitoringtabel van de jaardoelstellingen 2017 opgenomen.

Specifieke acties/projecten met resultaatgerichte jaardoelstellingen 2018 die ook nog het volgende jaar of verder doorwerken:

Zie verdere stappen/mijlpalen 2019 in de beknopte beschrijvingen (ter indicatieve info).

Budgettaire raming en overige input van middelen (personeel):

Zie bijlagen 1 en 5.

2.1 LANGETERMIJNDOELSTELLINGEN EN -TRANSITIES (2030-2050)

2.1.1 **Traject 'Stroomversnelling': Uitwerken van een energievisie en een energiepact ten einde te zorgen voor een energietransitie.**

Acties 2015-2019: Meewerken aan het traject 'Stroomversnelling' en de uitwerking van een energievisie en Energiepact.

Inleiding

Ons energiesysteem staat voor grote uitdagingen. Om de opwarming van de aarde tegen te gaan, moeten we de broeikasgasuitstoot drastisch terugdringen. Dit betekent dat het totale energieverbruik de komende jaren sterk moet dalen en de resterende energieconsumptie maximaal moet worden ingevuld door hernieuwbare energiebronnen. Tegelijkertijd moet de energievoorziening op alle ogenblikken gegarandeerd blijven en moet de totale kost voor de gezinnen en de bedrijven zo beperkt mogelijk worden gehouden.

Voor Vlaanderen is deze omslag niet eenvoudig, gezien het economisch belang van de energie-intensieve industrie, de huidige staat van onze gebouwen en de bestaande ruimtelijke ordening (met o.a. een hoge bevolkingsdichtheid, ruimtelijke versnippering en Vlaanderen als belangrijke logistieke draaischijf). De energietransitie vergt investeringen, slimme oplossingen en voldoende samenwerking evenals voldoende draagvlak bij alle betrokkenen.

Met als doel de energietransitie in een hogere versnelling te brengen, ging anderhalf jaar geleden het traject Stroomversnelling van start. 46 stakeholders ondertekenden een engagementsverklaring waarin ze beloofden mee te werken aan de uitwerking van een Vlaamse energievisie en de implementatie ervan. Stroomversnelling is een toekomstgericht, participatief en transversaal traject met periodieke ijkpunten. Er wordt ingezet op een langetermijnvisie voor het energiesysteem, de verdere uitwerking ervan met mijlpalen, een vergaande samenwerking tussen alle actoren en concrete acties op het terrein.

Enkele grote krijtlijnen voor het traject Stroomversnelling zijn initieel vastgelegd geweest in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering, de resolutie van het Vlaams Parlement van 10 juni

2015, de conceptnota met het traject voor een energievisie en energiepact van 19 februari 2016 en de visienota Vlaanderen 2050 van 25 maart 2016 waarmee de Vlaamse Regering de energietransitie naar voren schoof als één van de zeven prioritaire transitiegebieden die onze samenleving nodig heeft.

Het VEA werkt in de periode 2015-2019 actief mee aan de brede uitrol van Stroomversnelling, de daaraan verbonden deeltrajecten en mijlpalen.

Stand van zaken - beknopte jaarrapportering 2017

Zie ook de samenvattende monitoringtabel 2017 in bijlage.

In kader van het traject Stroomversnelling werden er diverse werkgroepen opgericht rond prioritaire thema's om de visie op het energiesysteem nader vorm te geven en concrete voorstellen te doen voor het beleid én voor actie op het terrein. Het VEA geeft inhoudelijke ondersteuning aan de werkgroepen 'energie-efficiëntie', 'hernieuwbare energie' en 'governance'. Op basis van de voorbereiding van de werkgroepen en het burgerpanel, heeft de Vlaamse Regering op 19 mei 2017 de Vlaamse Energievisie goedgekeurd. De vier concrete doelstellingen (prioriteiten) zijn:

1. Een sterk verbeterde energie-efficiëntie realiseren.
2. Meer hernieuwbare energieproductie.
3. Een flexibel energiesysteem bewerkstelligen.
4. Ontwikkelen van een doordachte innovatiestrategie.

De energievisietekst werd eveneens vertaald naar 53 concrete actiepunten. In de volgende fase, vanaf begin 2018, zullen de stakeholders met deze actiepunten aan de slag gaan. De Vlaamse Energievisie werd ingeschreven in het stappenplan voor het energietransitietraject in het kader van het project Visie 2050 van de Vlaamse Regering. De startnota voor dit energietransitietraject werd binnen het VEA voorbereid en op 30 juni 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Het VEA heeft in 2017 ook deelgenomen aan specifieke werkgroepen in het kader van de voorbereiding van het geïntegreerd nationaal Energie- en Klimaatplan 2030.

De breed gedragen Vlaamse Energievisie vormde ook de basis voor de politieke onderhandelingen tussen de vier energieministers over het ontwerp van interfederaal energiepact.

Beknopte beschrijving van specifieke acties/projecten 2018

In 2018 en daarna zullen de werkgroepen van de Stroomversnelling verder werken aan de concretisering van de Vlaamse Energievisie en aan acties die de energietransitie in Vlaanderen, beleidsmatig én op het terrein vorm geven. Het VEA zal verder ondersteuning geven aan de werkzaamheden van de werkgroepen energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en governance.

////////////////////////////////////

Eind 2017 heeft het VEA een online platform gelanceerd waarmee bij een representatief samengesteld burgerpanel werd gepeild naar een focus voor het lokaal energiebeleid als hefboom voor de energietransitie. Op basis van de resultaten van dit platform zullen begin 2018 de prioritaire actiepunten voor een lokaal energiebeleid worden uitgewerkt. Hieraan zullen twee experimentele burgeruitdagingen worden gekoppeld die een versterking van het draagvlak voor lokale energieprojecten beogen.

De Vlaamse Regering nam het engagement op om tegen halfweg 2018 een ontwerp van Vlaams energie- en klimaatplan op te stellen voor de periode 2021-2030. Hiermee zal de Vlaamse bijdrage worden geleverd voor het Belgische nationaal energie- en klimaatplan (NEKP) 2021-2030, dat tegen uiterlijk eind 2019 moet worden ingediend bij de Europese Commissie. Het NEKP 2021-2030 zal worden ingepast in de uitvoering van de strategische visie van het interfederaal energiepact.

Het VEA werkt ook verder mee aan de uitwerking en uitvoering van het project Visie 2050 met de energietransitie als één van de zeven prioritaire transitie. Ook de bijdrage van de administratie aan het volgende regeerakkoord zal worden ingedeeld volgens deze zeven transitie en aangevuld met een achtste thema over de rol van de Vlaamse overheid.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Inhoudelijke ondersteuning van de verdere concretisering van de acties toegewezen aan de werkgroepen energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en governance van de Stroomversnelling	Beschikbaarheid opvolgingsrapport van de werkgroepen	Uiterlijk 31 december 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Meewerken aan de voorbereiding van een geïntegreerd Energie- en Klimaatplan 2030 dat voldoet aan de richtsnoeren van de Europese Commissie	Beschikbaarheid input voor ontwerp van geïntegreerd Energie- en Klimaatplan 2030	Uiterlijk 30 juni 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Meewerken aan en opvolgen van de burgeruitdagingen gelinkt aan 'Stroomversnelling'	Beschikbaarheid evaluatienota burgeruitdagingen 2018	Uiterlijk 31 december 2018

////////////////////////////////////

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Meewerken aan de bijdrage van de Vlaamse administratie voor het volgende regeerakkoord	Beschikbaarheid 1 ^{ste} insteek bijdrage regeerakkoord	Uiterlijk 22 oktober 2018

Indicatieve stappen/mijlpalen 2019-2020:

- Halfweg 2019: definitieve input voor regeerakkoord en beleidsnota Energie 2019-2014.
- Eind 2019: indienen van definitief geïntegreerd Energie- en Klimaatplan 2030 bij de Europese Commissie.

Budget 2018

De budgetbehoefte zal pas duidelijk worden van zodra de concrete acties van de Vlaamse Energievisie, het Energiepact en het geïntegreerd energie- en klimaatplan zijn uitgewerkt. Voor de ondersteuning van de burgeruitdagingen zullen vooral middelen vanuit het Klimaatfonds worden benut.

2.1.2 Een grondige verbetering van de energieprestatie van het bestaande gebouwenpark realiseren.

Acties 2015-2019: Uitwerken en implementeren van een Renovatiepact.

Inleiding

In uitvoering van de Europese richtlijn inzake energie-efficiëntie heeft de Vlaamse Regering op 28 maart 2014 een eerste aanzet voor een langetermijnvisie voor de grondige renovatie van het bestaande gebouwenpark goedgekeurd en aan de Europese Commissie bezorgd. De basisstrategie is het Energierenovatieprogramma 2020. Er zijn in de legislatuur 2014-2019 nieuwe stimulansen nodig om niet enkel de doelstellingen voor 2020 effectief te realiseren maar ook een nog ambitieuzer langetermijntraject in de richting van een grondige opwaardering van het gebouwenpark aan te vatten.

De uitdagingen om tot een gebouwenbestand te komen met veel betere energieprestaties, zijn groot. De overheid kan deze transformatie faciliteren en ondersteunen, maar ook andere belanghebbenden, zoals de bouwsector, zullen hier mee hun schouders moeten onderzetten. We moeten er samen naar streven via een wervend Renovatiepact een mobilisatie op gang te brengen waardoor investeren in een verbeterde energieprestatie van ons woningenbestand als een vanzelfsprekendheid wordt beschouwd. Dit vereist een gepast ondersteuningskader maar vooral ook een breed gedragen positieve boodschap over het maatschappelijk belang van deze transformatie van ons woningenbestand.

////////////////////////////////////

Het Renovatiepact zal vastleggen welke doelstellingen en engagementen overheid en sector aangaan om bij te dragen tot een sterke verhoging van de renovatiegraad van het Vlaamse woningenbestand.

Teneinde deze strategische langetermijndoelstelling te kunnen realiseren, is een transversale aanpak nodig. In ieder geval is een nauwe betrokkenheid vereist van volgende beleidsvelden:

- Wonen (renovatiepremie, verbeterings- en aanpassingspremie, woonbonus, bijkomende minimale kwaliteitsnormen via de Vlaamse Wooncode, renovatie sociale woningen, aanpassingen aan de huurwetgeving, ...).
- Omgeving (gemeentelijke voorschriften buitenisolatiewerken, melding van niet-vergunningsplichtige renovatiewerken, Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen,...).
- Financiën (fiscale voordelen – registratierechten, successierechten, onroerende voorheffing).

Het opzetten van een breed partnerschap overheid – maatschappelijk belanghebbenden verhoogt ook de kans op het bekomen van bijkomende financiële middelen, onder meer vanuit de EU-subsidiebronnen, die de implementatie van een langetermijnaanpak kunnen faciliteren.

Stand van zaken - beknopte jaarrapportering 2017

Zie ook de samenvattende monitoringtabel 2017 in bijlage.

Eind 2014 is een project opgestart om na te gaan of de stakeholders bereid kunnen worden gevonden mee vorm te geven aan een Renovatiepact. 32 organisaties hebben zich tijdens een startmoment op 16 december 2014 geëngageerd om op een actieve en constructieve manier mee te werken aan de uitwerking van een Renovatiepact. In 2015 en 2016 hebben zij onder coördinatie van het VEA in verschillende werkgroepen intensief overlegd over een strategisch beleidskader voor een Renovatiepact en de selectie van een aantal hefboomacties die duidelijke impact zullen hebben op de basisdoelstelling van het Renovatiepact, met name de renovatiegraad en de energieprestatie van het Vlaamse woningbestand substantieel verhogen. Op 17 juli 2015 heeft de Vlaamse Regering de bouwstenen en 10 prioritaire werven voor het Renovatiepact vastgelegd, die aansluitend via een co-creatieproces met de belanghebbenden concretere invulling kregen.

De verdere uitwerking van het Renovatiepact wordt maximaal ingebed in de uitvoering van de Vlaamse Energievisie. Tevens wordt de link verzekerd naar de transitietrajecten Visie 2050 en Klimaatvisie 2050. In nauw overleg met de stakeholders wordt door het VEA verder gewerkt aan de woningpas, het renovatieadvies, de uitwerking van innovatieve ondersteuningsvormen voor renovatie, communicatie en de integratie van verschillende relevante beleidsthema's. Een aantal acties die werden opgestart in het kader van de uitwerking van het Renovatiepact, lopen verder door buiten de werkgroepenwerking: het uitwerken van een opvolgingsindicator, het verder implementeren van het in maart 2016 goedgekeurde energiearmoedeprogramma, de uitwerking van het actieplan "wegwerken ruimtelijke knelpunten" en het opzetten van een rollend renovatiefonds.

Budget 2018

De budgetbehoefte zal pas duidelijk worden van zodra de volledige inhoud van het Renovatiepact gekend is.

2.2 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN MIDDELLANGE TERMIJN (2020)

Er zijn **drie strategische doelstellingen** voor de **middellange termijn** gedefinieerd, zie hieronder. Voor concrete invulling, jaarrapportering 2017 en actualisatie 2018 wordt verwezen naar de **doorvertaling** in **operationele doelstellingen** in het volgende hoofdstuk 2.3.

1. Het eindenergieverbruik efficiënter maken

Een belangrijke basisvoorwaarde voor een succesvolle transitie naar een nieuw energiesysteem is een sterke vermindering van de energievraag. Deze strategische middellangetermijndoelstelling wordt door het VEA mee ingevuld via de realisatie van volgende operationele organisatiedoelstellingen:

- Het versterken van de beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energieprestatie van bestaande gebouwen.
- Het versterken van de beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energieprestatie van nieuwbouw.
- Het stimuleren van energie-efficiëntie in ondernemingen.

2. De energieopwekking uit hernieuwbare energiebronnen en groene warmte bevorderen

Voor de omschakeling naar een koolstofvrij energiesysteem wordt het aandeel hernieuwbare energie zo snel mogelijk en zo veel als haalbaar verhoogd. Deze strategische middellangetermijndoelstelling wordt door het VEA mee ingevuld via de realisatie van volgende operationele organisatiedoelstellingen:

- Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor hernieuwbare energieproductie.
- Het uitwerken en uitvoeren van een actieplan clean power for transport (overgenomen als één afzonderlijke operationele organisatiedoelstelling).
- Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor WKK en warmtenetten.

3. Het energieverbruik in de woningen van kwetsbare gezinnen verminderen via sociale energie-efficiëntie maatregelen die tegelijk het risico op energiearmoede verlagen.

Energie moet betaalbaar blijven voor de burger. Deze strategische middellangetermijndoelstelling wordt door het VEA opgenomen en ingevuld via één operationele organisatiedoelstelling ('Het versterken van een sociaal energiebeleid').

////////////////////////////////////

2.3 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN 2015-2019

2.3.1 Versterken van de beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energieprestatie van bestaande gebouwen.

2.3.1.1 De doelstellingen van het Energierenovatieprogramma 2020 realiseren en de ambitie voor de langere termijn (2030/2050) uitwerken.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgende operationele kerntaken van het VEA: 1 en 2.

Zie ook 2.2.1.

Beknopte beschrijving van de recurrenente deelprocessen van het VEA

Rationeel energiegebruik (REG) bij huishoudelijke en niet-huishoudelijke afnemers wordt o.a. gestimuleerd via de openbaredienstverplichtingen voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit. De openbaredienstverplichtingen werden ingevoerd vanaf 2003 en werden in de loop der jaren een aantal keren bijgestuurd. Op dit ogenblik worden aan de netbeheerders een aantal actieverplichtingen opgelegd met als doel hun eindafnemers aan te sporen tot energiebesparing. De belangrijkste actieverplichting opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders is het verplicht uitkeren van premies voor bepaalde in de regelgeving vastgelegde energiebesparende maatregelen. Het VEA is de centrale actor bij de implementatie en monitoring van de regelgeving inzake de REG-openbaredienstverplichtingen (REG-ODV). Jaarlijks wordt een monitoringrapport opgemaakt.

UITBETAALDE PREMIES 2017	Q1Q3 2017	
	woongebouwen	niet-woongebouwen
Dakisolatie	38.558	459
Spouwmuurisolatie	10.155	35
Buitenmuurisolatie	3.609	100
Binnenmuurisolatie	27	1
Combipremie	2.649	Nvt
Glas	20.237	279
Vloer/kelderisolatie	4.778	73
Zonneboiler	3.012	37
Warmtepomp	802	18
Epeil	3.289	nvt
Condensatieketel	623	nvt
Totaalrenovatiebonus na 3 investeringen	109	nvt
Totaalrenovatiebonus na 4 investeringen	24	nvt
Totaalrenovatiebonus na 5 investeringen	0	nvt

Totaalrenovatiebonus na 6 investeringen	0	nvt
Totaalrenovatiebonus na 7 investeringen	0	nvt
Scans	14.335	nvt
Sociale dakisolatieprojecten	582	nvt
Sociale spouwmuurisolatieprojecten	12	nvt
Sociale glasprojecten	43	nvt
Relighting	nvt	194
REG steun na audit/studie	nvt	11
Investeringssteun	nvt	5

Tabel 1: REG-premies Q1Q3 2017

Om het Renovatiepact cijfermatig te kunnen opvolgen, werd een opvolgingsindicator ontwikkeld, die twee keer per jaar zal worden opgemaakt. De opvolgingsindicator laat toe om de trend van de renovatiemarkt op te volgen.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak gegevensrapport energiepremies	Beschikbaarheid gegevensrapport (aantal premies en uitbetaalde premiebedragen)	Maandelijks

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opvolgingsindicator Renovatiepact	Beschikbaarheid geactualiseerde trend	Uiterlijk 1 april over stand van zaken tot en met Q4 2017 Uiterlijk 1 oktober over de stand van zaken tot en met Q2 2018

Beknopte rapportering over de specifieke acties/projecten van 2017

Voor de uitwerking van de in het kader van het Renovatiepact door de Vlaamse Regering midden 2015 geselecteerde werven, werden kleine werkgroepen samengesteld. Deze werkgroepen hebben ondertussen de volgende resultaten opgeleverd:

- Voor de energieprestatie van de bestaande woningen is een langetermijndoelstelling voor 2050 vastgelegd, die bestaat uit twee equivalente sporen: een maatregelenpakket en een daarmee overeenstemmende energieprestatie-indicator.
- Een eerste versie van een opvolgingsindicator waarmee de evolutie van het woningenpark zal worden opgevolgd, werd uitgewerkt.
- Voor de concrete realisatie van de Woningpas werd op 13 december 2016 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen de Openbare Vlaamse

Op 19 mei 2017 heeft de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring gehecht aan een optimalisering van het beleidsinstrument van de energielening en een heroriëntatieplan voor de energiehuizen principieel goedgekeurd. De geoptimaliseerde energieleningen (verlenging van looptijd, optrekken maximaal leenbedrag, uitbreiding prioritaire doelgroep van kwetsbare gezinnen, coöperatieven en niet-commerciële instellingen kunnen tot eind 2019 lenen aan verlaagd tarief van 1%) zijn in werking getreden vanaf 1 oktober 2017. Het heroriëntatieplan voor de energiehuizen is nog volop in uitwerking en zal in werking treden vanaf 1 januari 2019. Inhoudelijk wordt met het heroriëntatieplan beoogd de energiehuizen op een meer uniforme wijze als een uniek loket te laten functioneren, en hun activiteiten meer te concentreren rond begeleiding en ontzorging. Elk energiehuis zal een basispakket aan taken uitvoeren, dat in elke gemeente moet aangeboden worden en dat voor de gebruiker kosteloos is. Dit pakket zal bestaan uit:

- Het aanbieden van gestructureerde informatie over energie-gerelateerde onderwerpen.....
- Het aanbieden van ondersteuning en begeleiding bij de V-test, bij de aanvraag van offertes, premies en leningen, bij de interpretatie van thermografische info....
- Het verstrekken en beheren van de energieleningen.
- Het coördineren van uitvoerende diensten en correcte doorverwijzing.

Daarnaast zullen zij ook een aanvullend en vernieuwend dienstenpakket kunnen aanbieden, doch deze beiden zijn facultatief.

Ingrijpende energetische renovaties worden vanaf oktober 2016 extra gestimuleerd door een korting op de onroerende voorheffing toe te kennen gedurende vijf jaar. Voor woningen die (na een ingrijpende energetische renovatie) een E-peil bereiken dat maximaal E90 bedraagt, geldt er een vermindering op de verschuldigde onroerende voorheffing van 50% gedurende 5 jaar. Wordt een E-peil van E60 of lager gehaald, dan moet er gedurende 5 jaar geen onroerende voorheffing worden betaald (vermindering van 100%). Een ingrijpende energetische renovatie omvat de volledige vervanging van de technische installaties (verwarming, koeling, ventilatie...), alsook de (na)isolatie van minstens 75% van de bestaande en nieuwe buitenschil.

Met de hervorming van de schenkingsrechten voor vastgoed vanaf 1 juli 2015 werd een eerste initiatief genomen voor het inzetten van de fiscale instrumenten om investeringen in het verbeteren van de energieprestaties van ons gebouwenbestand op een gerichte manier te ondersteunen. De begiftigde van een schenking van een gebouw die binnen de vijf jaar vanaf de datum van de schenkingsakte energetische renovatiewerken laat uitvoeren voor een totaal bedrag van minstens 10.000 euro (excl. BTW) kan genieten van verlaagde schenkingstarieven (zie onderstaande tabel)

Schijven (€)	Rechte lijn	Rechte lijn	Niet rechte lijn	Niet rechte lijn
Tarieven vanaf 1/7/2015	* (Groot)ouders - (klein)kinderen * Tussen partners	Energierenovatie		Energierenovatie
0 - € 150.000	3%	3%	10%	9%
€ 150.000 - € 250.000	9%	6%	20%	17%

€ 250.000 - € 450.000	18%	12%	30%	24%
> € 450.000	27%	18%	40%	31%

Tussen 1 juli 2015 en 6 juli 2017 konden in totaal 49 dossiers voor een totaalbedrag van 162.000 euro van een teruggave van de schenkingsrechten omwille van energetische renovatie genieten. Gezien de termijn om te renoveren 5 jaar bedraagt (te rekenen vanaf de akte van schenking), kunnen er voor deze periode nog aanvragen tot terugbetaling bijkomen.

Het actieplan voor energie-efficiëntere niet-residentiële gebouwen werd verder vorm gegeven. Aangezien het niet-residentiële gebouwenpark zeer divers is en de grootverbruikers best eerst worden aangepakt, zullen acties per sector worden ontwikkeld, met focus op handelsgebouwen en kantoren. De verschillende acties die worden voorgesteld en uitgewerkt in het kader van de lopende transitieprojecten, zoals Stroomversnelling, Visie 2050 en Klimaatvisie 2050 en de resolutie van het Vlaams Parlement van 25 november 2016 betreffende een sterk Vlaams klimaatbeleid, werden ingebed in het actieplan.

Beknopte beschrijving van specifieke acties/projecten in 2018

- o **Verdere uitwerking van het Renovatiepact voor woningen**

Het VEA zal in het kader van de verdere uitwerking van het Renovatiepact een belangrijke coördinerende en sturende rol opnemen (zie 2.1.2). Daarnaast zal het VEA ook het voortouw nemen wat betreft de inhoudelijke invulling van een aantal werven, zijnde:

- De invulling van de woningpas Medium verder concreet uitwerken (zie ook 2.3.8.1).
- Het regelgevend kader voor het EPC+/renovatieadvies vastleggen en de software voor het EPC+ uitwerken (zie ook 2.3.1.2).
- Het vastleggen van functionaliteiten voor de gebruikerstool renovatieadvies.
- De implementatie van het Energiearmoedeprogramma (zie ook 2.3.7).

Resultaatgerichte 2018	jaardoelstelling	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Vastleggen gebruikerstool renovatieadvies	functionaliteiten	Beschikbaarheid voorstel	Uiterlijk 31 oktober 2018

Indicatieve stappen/mijlpalen 2019-2020:

- 2019: Lancering EPC+/renovatieadvies + heroriëntering energiehuisen.
- Vanaf 1 januari 2019 wordt de doelgroep van de Vlaamse energielening beperkt tot kwetsbare gezinnen en coöperatieven en niet-commerciële instellingen. Vanaf 1 januari 2020 zullen enkel nog kwetsbare gezinnen een beroep kunnen doen op de energielening. De energiehuisen zullen nieuwe taken toebedeeld krijgen en evolueren tot uniek loket, met focus op informeren, begeleiden en ontzorgen.

////////////////////////////////////

Artikel 27 van de Europese richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen stelt dat de lidstaten de regels moeten vaststellen inzake de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de regelgeving en dat zij alle nodige maatregelen moeten treffen opdat zij worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De sancties wegens overtreding of het niet naleven van de verplichtingen inzake het EPC, werden via het Energiedecreet vastgelegd in Vlaamse regelgeving. Het VEA is belast met het uitvoeren van de controles en het opleggen van de sancties.

Sinds 2015 maakt het VEA jaarlijks een handhavingsplan op waarin de handhavingsprioriteiten worden vastgelegd, rekening houdend met het beschikbare personeel en de beschikbare middelen.

o **Controle op de aanwezigheid van het EPC en op de advertentieplicht inzake het EPC**

In 2009 werd gestart met de controles op de aanwezigheid van het EPC voor residentiële gebouwen. Via advertenties, websites van immomakelaars, notarisblaadjes,... worden woningen gezocht die te koop of te huur worden aangeboden. Via de energieprestatiedatabank en controles ter plaatse, wordt nagegaan of een EPC aanwezig is. Daarnaast hebben notarissen een meldingsplicht naar het VEA als een authentieke verkoopakte wordt verleden zonder dat een EPC beschikbaar is. Samen met de controle op de aanwezigheid van het EPC, wordt gecontroleerd of de verplichte informatie (correct) op de advertentie werd geplaatst.

De controles hebben duidelijk bijgedragen tot een snelle inburgering van het EPC. Het merendeel van de woningen die te koop of te huur worden aangeboden, beschikken over een EPC. In 2009 beschikte bij een eerste controle slechts 50% van eigenaars die een woning te koop of te huur aanboden over een energieprestatiecertificaat. In 2017 was dit percentage opgelopen tot 98%. In 2017 voldeed 93% van de advertenties aan de EPC-advertentieplicht.

o **Controle op de correctheid van het certificaat**

De controle op de waarheidsgetrouwe opmaak van het EPC door de energiedeskundige is een van de belangrijke schakels voor kwaliteitsverbetering en –beheersing. Ook de Europese Commissie erkent het belang van de kwaliteitscontroles. Artikel 18 van de Europese richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen stelt dat de lidstaten kwaliteitscontroles moeten uitvoeren op een statistisch significant percentage van de EPC's van bestaande gebouwen. Het VEA voert steekproefsgewijze controles uit om na te gaan of het EPC waarheidsgetrouw werd opgesteld. Daarnaast behandelt het VEA ook klachten met betrekking tot de kwaliteit van de EPC's. Het uitvoeren van kwaliteitscontroles is een tijds- en arbeidsintensief proces. Iedere controle start met het screenen van het EPC op twijfelachtige invoergegevens. Als uit de deskcontrole blijkt dat het EPC minstens 2 twijfelachtige invoergegevens bevat, worden argumenten en stavingsstukken (plannen, bewijsstukken, foto's, ...) opgevraagd. Als na evaluatie van de stavingsstukken blijkt dat deze onvoldoende zijn om de

- Het opvolgen van de kwaliteit en de kennis van de lesgevers en begeleiders. Het VEA zal op regelmatige tijdstippen overleg plegen met de opleidingsinstellingen en begeleiders en bij aanpassingen van de software en/of de berekeningsmethode een train-de-trainer opleiding organiseren, waarop de lesgevers gevraagd worden om aanwezig te zijn.
- Het VEA zal steekproefsgewijs opleidingen en examens bijwonen om de zwakke punten in de opleidingen en examens te detecteren en de cursisten (laten) bevragen.
- Opstellen van een jaarlijks evaluatierapport met beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen, permanente vormingen en examens.

Voor de handhavingprocessen stelt het VEA zich tot doel om de doorlooptijd voor de dossiers te beperken.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak handavingsplan 2019 - deel EPC	Handavingsplan 2019 is beschikbaar	Uiterlijk 30 november 2018
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Steekproefgewijs kwaliteitscontroles uitvoeren op energieprestatiecertificaten via deskaudit en via controle ter plaatse	Aantal gecontroleerde energieprestatiecertificaten	200 gecontroleerde energieprestatiecertificaten
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Controles uitvoeren inzake aanwezigheid bij het te koop en te huur aanbieden van een wooneenheid en (correcte) vermelding kengetal EPC voor residentiële gebouwen op de commerciële publiciteit	Aantal controles op aanwezigheid correcte vermelding kengetal op commerciële publiciteit	2000 controles op aanwezigheid en op correcte vermelding kengetal op commerciële publiciteit
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Doorlooptijd voor de controle- en handavingsdossiers beperken	% van de controles inzake aanwezigheid en advertentieplicht waarvoor een hoorzitting moet worden opgestart en waarvan de hoorzitting binnen 3 maand na de controle plaatsvindt % van de controledossiers 2018 inzake kwaliteit, waarvoor geen controle ter plaatse werd uitgevoerd en	90% 90%

	<p>waarvoor binnen de zes maand na de controle een beslissing tot het al dan niet opleggen van een boete werd genomen (exclusief administratief beroep)</p> <p>% van de controledossiers 2018 inzake kwaliteit, waarvoor een controle ter plaatse werd uitgevoerd en waarvoor binnen de acht maand na de controle een beslissing tot het al dan niet opleggen van een boete werd genomen (exclusief administratief beroep)</p>	90%
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Doorlooptijd behandeling erkenningsaanvragen opleidingsinstellingen (voor opleidingen) en vormingsinstellingen (voor permanente vorming) beperken	% aanvragen waarvan beslissing binnen de 60 dagen gecommuniceerd werd aan de aanvrager	90 %
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Uitwerken jaarlijks evaluatierapport met de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen, examens en permanente vormingen	Beschikbaarheid evaluatierapport	Uiterlijk 31 december 2018
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Evaluatie van de energiedeskundigen type A die niet meer aan de erkenningsvoorwaarden voldoen	Evaluatiebeslissing verstuurd en correcte status invoeren voor energiedeskundigen die niet voldoen aan voorwaarde permanente vorming 2017	Uiterlijk 30 juni 2018 voor actieve energiedeskundigen Uiterlijk 31 december 2018 voor niet-actieve energiedeskundigen
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm

Vastleggen aantal uren verplichte vorming (inclusief inhoud) en vrij in te vullen vorming 2019	Ontwerp van MB beschikbaar	Uiterlijk 1 december 2018
--	----------------------------	---------------------------

Beknopte rapportering over de specifieke acties/projecten van 2017

De aangepaste erkenningsregeling voor energiedeskundigen type A werd door het VEA in 2017 geoperationaliseerd. Sinds begin mei kunnen vormingsinstellingen een erkenning aanvragen voor het geven van de permanente vorming. Eind 2017 waren er 10 instellingen erkend voor het geven van permanente vorming. Er werden 137 erkende vormingen voor energiedeskundigen type A waarvan 119 vormingen met verplichte inhoud en 18 vormingen met vrije inhoud ingericht in 2017. Energiedeskundigen type A kunnen ook sinds mei 2017 de gevolgde uren permanente vorming opvolgen via het luik 'erkenning' van de energieprestatiedatabank. Een ontwerp van ministerieel besluit met de duur en de inhoud van de permanente vorming 2018 werd eind oktober 2017 voorgelegd aan het kabinet voor adviesvraag Raad van State.

De kwaliteitscontroles werden in 2017 verdergezet. Er werden in totaal 200 EPC's willekeurig gecontroleerd. Daarvan werden 183 EPC's via deskaudits behandeld en 17 EPC's met een bijkomende controle ter plaatse. Er werden ook 39 gerichte controles uitgevoerd waarvan een ter plaatse werd gecontroleerd en 25 op basis van een klacht waarvan 16 ter plaatse werden gecontroleerd.

In 2017 werden 21 examens voor energiedeskundigen type A georganiseerd, waaraan in totaal 173 kandidaten deelnamen (2016: 11 examens met 222 deelnemers). Het slaagpercentage voor energiedeskundigen type A lag in 2017 op 46% (2016: 57%, 2015: 57%, 2014: 36,9%, 2013 43,4%). Het eerste kwaliteitsrapport inzake de opleidingen en permanente vormingen voor EPC-deskundigen werd opgemaakt.

Op 8 september 2017 heeft de Vlaamse Regering een wijzigingsbesluit goedgekeurd waardoor de organisatie van het centraal examen niet langer een kerntaak is van het VEA. Het examen zal vanaf 1 januari 2018 worden georganiseerd door exameninstellingen die hiervoor worden erkend door het VEA.

In 2015 is het VEA gestart met de systematische monitoring van de doorlooptijd van de handhavingdossiers. Zowel voor de dossiers inzake aanwezigheid en advertentieplicht als voor de dossiers inzake kwaliteit werden de vooropgestelde doorlooptijden in 2017 grotendeels gehaald. Doordat er in de zomermaanden geen hoorzittingen werden georganiseerd voor de controles inzake aanwezigheid en advertentieplicht, kon voor een beperkt aantal controles de doelstelling om binnen de 3 maanden na een controle een hoorzitting te halen, niet worden gerealiseerd. 100% van de aanvragen tot erkenning voor opleidings- en vormingsinstellingen, werd in 2017 binnen de 2 maand behandeld.

2.3.1.4 Het EPC niet-residentiële gebouwen implementeren.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgende operationele kerntaak van het VEA: 3

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

De implementatie van het EPC voor niet-residentiële gebouwen wordt sinds 2008 in samenwerking met de twee andere gewesten voorbereid.

Beknopte rapportering over specifieke acties/projecten 2017

Een aanzienlijk deel van de niet-residentiële gebouwen heeft een oppervlakte gelijkaardig aan een woning en heeft zeer gelijkaardige karakteristieken. IN 2017 werd daarom beslist het toepassingsgebied en de methodiek voor residentiële gebouwen uit te breiden naar kleine niet-residentiële gebouwen. Het EPC voor kleine niet-residentiële gebouwen zal dus aansluiten bij het EPC voor residentiële gebouwen. Voor de rekenmethode zal worden verder gewerkt op deze van het EPC+. De software en het inspectieprotocol zullen ook dezelfde zijn als deze voor residentiële gebouwen, met uitbreidingen voor kleine niet-residentiële gebouwen waar nodig.

Om de formulestructuur en het inspectieprotocol te finaliseren voor de grote niet-residentiële gebouwen, is in 2017 de opdracht van het EPB-consortium uitgebreid met een luik voor bestaande niet-residentiële gebouwen.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

Tegen midden 2018 zal de rekenmethodiek voor grote niet-residentiële gebouwen verder worden uitgewerkt door het consortium. Er wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid voor de ontwikkeling van de software voor de opmaak van het EPC voor grote niet-residentiële gebouwen.

Een opleidingsversie van het EPC voor kleine niet-residentiële gebouwen zal begin 2019 beschikbaar zijn. Vanaf 1 januari 2020 zullen kleine niet-residentiële gebouwen die te koop of te huur worden aangeboden over een EPC moeten beschikken. Dit EPC zal worden opgesteld door energiedeskundigen type A.

Eind 2018 vervallen de eerste certificaten voor publieke gebouwen. Het is aangewezen om de hernieuwing van deze certificaten te laten aansluiten bij andere lopende initiatieven (potentieelscans zorginstellingen, rapporten voor scholen en zorginstellingen in kader van Terra ...). Het VEA zal in de eerste maanden van 2018 mogelijke pistes onderzoeken, zodat het EPC publieke gebouwen een duidelijke meerwaarde krijgt.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Uitwerking EPC+ voor kleine niet-residentiële gebouwen	Software en inspectieprotocol beschikbaar voor	Uiterlijk 31 december 2018

	opleidingen	
--	-------------	--

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Uitwerken regelgevend kader EPC kleine niet-residentiële gebouwen	Ontwerp van besluit voor definitieve goedkeuring werd aan het kabinet bezorgd	Uiterlijk 1 december 2018
Uitwerken plan van aanpak voor hernieuwing EPC's publieke gebouwen	Beschikbaarheid plan van aanpak	Uiterlijk 31 maart 2018

Indicatieve stappen/mijlpalen 2019-2020:

- 2019: Voorbereiding implementatie EPC kleine niet-residentiële gebouwen.
- 2020: Lancering EPC kleine niet-residentiële gebouwen.

2.3.2 Versterken van de beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energiestaat van nieuwbouw.

2.3.2.1 De betaalbaarheid van BEN-nieuwbouw opvolgen.

Deze operationele doelstelling is gelinkt met de volgende operationele kerntaken van het VEA: 4, 6, en 8.

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

De Europese richtlijn betreffende de energiestaat van gebouwen (2010/31/EU) legt vast dat vanaf 2021 elk nieuw gebouw bijna-energie neutraal (BEN) moet zijn. De Vlaamse Regering legde in 2013 de Vlaamse BEN-definitie voor nieuwe woongebouwen, kantoren en scholen en het aanscherpingspad van de EPB-eisen tot het BEN-niveau in 2021 vast. Voor EPC-gebouwen legde de Vlaamse Regering het aanscherpingspad in 2016 vast. Het aanscherpingspad voor kantoren en scholen werd daarbij herzien. De evolutie naar het BEN-niveau moet betaalbaar zijn zodat het draagvlak voor energiezuinig bouwen bij bouwheren en bouwsector behouden blijft. Artikel 11.1.6 van het Energiedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering minstens om de twee jaar de EPB-eisen evalueert en in voorkomend geval aanpast.

De maatschappelijke aanvaarding, de haalbaarheid en de effectiviteit van de EPB-regelgeving wordt door het VEA tevens permanent opgevolgd via de monitoring van het handhavingkader. In de Europese richtlijn betreffende de energiestaat van gebouwen (2010/31/EU) wordt het belang van handhaving onderstreept. De lidstaten moeten regels vaststellen en toepassen die gelden voor inbreuken op de regelgeving. In annex II legt de richtlijn op dat een onafhankelijke kwaliteitscontrole gebeurt van een representatieve ad random steekproef van de ingediende EPB-aangiften. Het Energiedecreet gelast het VEA de energiestaatregelgeving te handhaven.

////////////////////////////////////

Het effectief toepassen van het duidelijke handhavingkader voorzien in de Vlaamse energieregelgeving, zorgde voor de snelle inburgering en het goed naleven van de EPB-eisen sinds 2006. Het toezien op het naleven van de EPB-eisen en de bijhorende procedures zorgt bovendien voor een eerlijke concurrentiepositie tussen verschillende bouwbedrijven in de markt.

Met de geplande graduele aanscherping van de EPB-eisen tot het BEN-niveau in 2021, is het cruciaal om blijvend in te zetten op handhaving. Het VEA handhaaft overeenkomstig de procedures voorzien in het Energiedecreet, volgende zaken:

- Het naleven van de procedurevereisten (indienen van startverklaring en EPB-aangifte).
- Het naleven van de EPB-eisen.
- De waarheidsgetrouwe rapportering in de EPB-aangifte (= kwaliteitscontrole en fraudedetectie).

Het VEA maakt vanaf 2015 jaarlijks een handavingsplan op waarin de handavingsprioriteiten worden vastgelegd rekening houdend met het beschikbare personeel.

Voor het handavingsproces 'naleven van de procedurevereisten (indienen van startverklaring en EPB-aangifte)' stelt het VEA zich tot doel om enerzijds een minimum aantal handavingsdossiers op te starten en anderzijds daarbij ook de doorlooptijd van die lopende procedures onder controle te houden.

Regelmatig ontvangt het VEA via de helpdesk klachten van verslaggevers die melden dat hun aangifteplichtige niet meewerkt om de EPB-aangifte in te dienen. In vele gevallen is het bouwproject al een tijdje in gebruik. Voor die klachten start het VEA de handavingsprocedure op: er wordt gecheckt of de vergunning van het dossier ouder is dan 5 jaar, er een vaststelling van einde van de werken is gemeld door de gemeente of dat er vaststelling kan gebeuren van ingebruikname, enerzijds via een deskaudit, of anderzijds via een controle ter plaatse. Op basis van die vaststelling wordt een aanmaning verstuurd.

Voor het handavingsproces 'naleven van de EPB-eisen' zijn in 2017 ongeveer 2.100 dossiers ingepland voor een hoorzitting voor het niet-voldoen aan de EPB-eisen (2016: 1600). Eind 2017 bedroeg de stock EPB-aangiften die niet voldoen aan één of meerdere van de EPB-eisen ongeveer 1.321 dossiers (eind 2016: 1700 dossiers). Het VEA plant in 2018 opnieuw een reeks dossiers in voor schriftelijke hoorzitting en blijft ook in 2018 inzetten op het beperken van de doorlooptermijn voor dat type dossiers. Het VEA stelt zich als doel dat minstens 90% van de openstaande hoorzittingsdossiers 'niet-naleving EPB-eisen met tegenargumenten' tegen eind 2018 jonger is dan 6 maand.

Voor het handavingsproces 'waarheidsgetrouwe rapportering in de EPB-aangifte' wordt vooral ingezet op fraudedetectie en klachtenbehandeling. Na ontvangst van de klacht of het vermoeden van fraude wordt het dossier geregistreerd in het klachtenregister en beoordeeld naar ontvankelijkheid. Als de klacht of het vermoeden van fraude ontvankelijk wordt bevonden,

////////////////////////////////////

plant het VEA altijd een controle ter plaatse in. Het baseert de verdere behandeling van het dossier op de vaststellingen ter plaatse en de vaststellingen tijdens de deskcontrole.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak handavingsplan 2019 – deel EPB	Beschikbaarheid handavingsplan 2019	Uiterlijk 30 november 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Doorlooptijd voor de handavingsdossiers beperken	% van de openstaande hoorzittingsdossiers niet-naleving EPB-eisen met tegenargumenten eind 2018 jonger dan 6 maand	90%

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Doorlooptijd aanmaningen n.a.v. meldingen niet indienen EPB-aangifte van nieuwbouw	% aanmaningen voor niet-indienen EPB-aangifte dat binnen 2 maand na melding is verstuurd	100%

Beknopte rapportering over de specifieke acties/projecten van 2017

Voor de herziening van de EPBD-richtlijn werd in de loop van 2017 onder de coördinatie van het VEA standpuntbepalingen voor Vlaanderen en België opgemaakt. Onder punt 3.3.2 wordt de stand van zaken van deze herziening samengevat.

In 2017 werd opnieuw voor de residentiële gebouwen nagegaan in welke mate het BEN-niveau van E30 haalbaar is en blijft. Anders dan in 2012 en 2015 werd geen volledig nieuwe studie naar kostenoptimalisatie uitgevoerd, maar werd specifiek gekozen om de maatregelen uit vorige studies toe te passen op een ruimere set van 50 gebouwen, ongeveer gelijkmatig verdeeld tussen eengezinswoningen en appartementen. Het betrof controleberekeningen op werkelijke woninggeometrieën, afkomstig uit de energieprestatiedatabank, waarbij werd geverifieerd of met de verwachte pakketten E30 behaald kan worden. Indien dat niet het geval was, werden bijkomende pakketten gezocht, waarvoor tegelijk ook de impact op de kostprijs werd geverifieerd.

Voor de niet-residentiële gebouwen werd in 2017 een analoge studie uitgevoerd als de kostenoptimale studie in 2015. Er werd specifiek gekozen om andere referentiegebouwen te

////////////////////////////////////

selecteren, omdat niet-residentiële gebouwen zeer verscheiden zijn. Het is daarom zeer moeilijk om een representatieve set aan gebouwen te bekomen. De resultaten van deze studie zijn een set van kostenoptimale niveaus voor de verschillende voorkomende functionele delen.

De resultaten van deze studies zullen worden verwerkt in de EPB-evaluatie 2018.

In 2017 werden 26.030 startverklaringen (2016: 26.197) en 38.365 EPB-aangiften (2016: 38.170) ingediend.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

Eind maart 2018 zullen de resultaten van het beleidsondersteunend onderzoek voor een stappenplan voor EPB 2.0 beschikbaar zijn. Mee op basis van de resultaten van deze studie, zullen midden 2018, in overleg met het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de krachtlijnen voor de toekomstige EPB-methodiek worden vastgelegd.

In 2018 zal ook een nieuw evaluatieverslag aangaande de EPB-regelgeving worden uitgewerkt. De evaluatie zal zich toespitsen op de evaluatie van de eisenniveaus op basis van de resultaten van de kostenoptimale studies, de aanpassingen die in het kader van de herziening van de EPBD-richtlijn nodig zijn en de implicaties van de gemaakte beleidskeuzes voor EPB 2.0.

Indicatieve stappen/mijlpalen 2019-2020:

- Actualisaties van de studies inzake kostenoptimale EPB-eisen.

2.3.2.2 De EPB-regelgeving vervolmaken.

Deze operationele doelstelling is gelinkt met volgend operationeel kernproces van het VEA: 4, 6 en 8.

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

Met oog op de evolutie op korte termijn naar BEN-gebouwen, is er nood aan een volgehouden inspanning om de implementatie van de EPB-regelgeving te verbeteren en af te stemmen, zowel met de bouwsector en de bouwers om het draagvlak te behouden, als met het Europese beleidsniveau. Artikel 11.1.6 van het Energiedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering minstens om de twee jaar de berekeningsmethode van de energieprestaties van gebouwen evalueert en in voorkomend geval aanpast. De procedures en de administratieve lasten van de regelgeving worden elke 4 jaar geëvalueerd.

In bepaalde uitzonderlijke gevallen is het niet mogelijk voor een specifiek project om aan de EPB-eisen te voldoen. Het Energiebesluit voorziet dat een vrijstelling of een afwijking kan

//

worden aangevraagd wanneer de EPB-eisen technisch, functioneel of economisch niet haalbaar zijn. Het VEA beoordeelt de aanvragen en stelt een advies en een voorstel van beslissing (ontwerp MB) op. 99 % van de aanvragen voor uitzonderingen en afwijkingen werd in 2017 binnen de 3 maand behandeld (in 2016: 96%).

Sinds midden 2014 kan via gelijkwaardigheid de energieprestatie van gebouwen gekoppeld aan projecten die gebruik maken van een externe warmtelevering (bijvoorbeeld stadsverwarming) worden gevaloriseerd. Dit gebeurt op basis van een rekenmethode ter beschikking gesteld door het VEA in een goedkeuringsleidraad. Vanaf 25 november 2016 verloopt een aanvraag via de procedure van een afwijking van de algemene rekenmethode en niet langer via de procedure van gelijkwaardigheid. In 2017 werden 18 aanvragen ingediend (2016: 18 aanvragen). Alle aanvragen voor gelijkwaardigheid van externe warmtelevering werden binnen de wettelijke termijn van 120 dagen behandeld.

De drie gewesten werken via het EPB-platform samen aan de verdere optimalisering van de EPB-berekeningsmethode. Het EPB-platform wordt hierbij ondersteund door een EPB-consortium van kennisinstellingen en studiebureaus. Het VEA voert onder andere volgende taken uit voor het verder optimaliseren van de bestaande berekeningsmethodiek:

- Het VEA bewaakt mee de prioriteitenlijst van het EPB-platform. Deze prioriteitenlijst is een verzameling van verbeterpunten, aangebracht door de sector, uit evoluties op vlak van Europese normering of uit vragen.
- Het VEA begeleidt en volgt de studieopdrachten op die het EPB-consortium uitvoert.
- Het VEA stuurt vragen die het niet zelf kan beantwoorden, door als tweedelijnsvraag. Het VEA vult de template met de vraag in en geeft feedback op het antwoord van het EPB-consortium.

Naast de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwbouwmethodiek, werd vanaf 2017 ook de verdere ontwikkeling van de methodiek voor bestaande niet-residentiële gebouwen in het consortium geïntegreerd.

De EPB-regelgeving is voortdurend in evolutie. De wijzigingen voor 2018 zijn opgenomen in een besluit van de Vlaamse Regering dat op 15 december 2017 werd goedgekeurd. De wijzigingen bevatten het toevoegen van Ecodesigngegevens voor opwekkers van ruimteverwarming en een herziening van de rekenmethode voor zonnecollectoren, waarbij invoer van specifieke productgegevens van de collectoren mogelijk wordt.

Uit de kwaliteitscontroles van het VEA blijkt dat een groot deel van verslaggevers professioneel met hun werk bezig zijn en kwalitatieve EPB-aangiften opmaken. Bij ¼ van de gecontroleerde EPB-aangiften blijkt de kwaliteit van de EPB-aangifte en de kennis van de verslaggever echter onvoldoende. Om de kennis van de verslaggevers en de kwaliteit van de EPB-aangifte (met inbegrip van het EPC Bouw) te verhogen, is vanaf 2015 de erkenningsregeling voor verslaggevers gewijzigd. De diplomavorwaarde werd verruimd. Voor de opleiding die leidt tot het behalen van een getuigschrift voor EPB-verslaggevers, wordt gewerkt met een erkenning

Eind 2017 werd het tweede rapport inzake de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen en permanente vormingen door het VEA opgemaakt.

Met het wijzigingsbesluit van 13 januari 2017 werd het verstrengingspad voor de energieprestatie-eisen, waaronder het E-peil en het minimumaandeel hernieuwbare energie, voor niet-residentiële gebouwen (excl. Industriële gebouwen) tot 2021 vastgelegd. De geldende E-peileisen zijn afhankelijk van de indeling volgens EPN-eenheid. De bestaande EPU-rekenmethode werd vervangen door de EPN-rekenmethode. Nieuw op te richten EPN-eenheden die vallen onder de EPB-regels moeten een aandeel hernieuwbare energie opwekken van minimum 10 kWh per m² bruikbare vloeroppervlakte per jaar. Voor aanvragen vanaf 1 januari 2018 wordt dit opgetrokken tot 15 kWh/m²/jaar.

Voor nieuwbouwwoningen werd het minimumaandeel hernieuwbare energie vanaf 1 maart 2017 opgetrokken tot 15 kWh/m². Vergunningsplichtige ingrijpende energetische renovaties moeten voor aanvragen vanaf 1 maart 2017 een minimumaandeel hernieuwbare energie van minimaal 10 kWh/m²/jaar halen. Dit wordt opgetrokken tot 15 kWh/m² voor vergunningsaanvragen na 1 januari 2018.

Op 27 oktober 2017 heeft de Vlaamse Regering het S-peilbesluit goedgekeurd waardoor nieuwe woningen met vergunningsaanvraagdatum vanaf 1 januari 2018 aan een S-peileis van S31 moeten voldoen.

Het VEA heeft in 2017 in overleg met de stakeholders een actieplan 'Innovatie en EPB' uitgewerkt. Dit actieplan bevat een aanpassingsvoorstel voor de huidige kaders voor de beoordeling van innovatieve technieken en concepten. Een meer pragmatische aanpak staat hierin centraal zodat innovatieve technieken en concepten sneller in de EPB-regelgeving kunnen worden geïntegreerd. Vanaf de tweede helft van 2017 worden deze voorstellen aan de hand van enkele testcases concreet uitgetest.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

In de loop van 2018 zal een nieuwe reeks van methodewijzigingen worden voorbereid, waaronder een wijziging aan de berekening van de zwaarte van de constructie, het toevoegen van Ecodesigngegevens voor lokale opwekkers en een aanpassing van koeling in woningen (waaronder free-chilling). Deze wijzigingen zullen in werking treden voor vergunningsaanvragen vanaf 1 januari 2019.

Het actieplan "Innovatie en EPB" zal in 2018 verder worden uitgevoerd en bijgestuurd, indien vereist.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Monitoringrapport actieplan "innovatie en EPB"	Beschikbaarheidsrapport	Uiterlijk 30 juni 2018

Indicatieve stappen/mijlpalen 2019-2020:

- In 2019: Nieuwe methodewijzigingen. Voorbereiding implementatie EPB/EPC 2.0-methode.

2.3.3 Het stimuleren van energie-efficiëntie in ondernemingen.

2.3.3.1 De energiebeleidsovereenkomsten met de energie-intensieve industrie implementeren.

Deze operationele doelstelling is gelinkt met volgende operationele kerntaak van het VEA: 7.

Beknopte beschrijving van het recurrent deelproces van het VEA

De energiebeleidsovereenkomsten (EBO's) zijn inwerking getreden op 1 januari 2015, aansluitend op het aflopen van het benchmarking- en auditconvenant. Op 17 november 2017 besliste de Vlaamse Regering de looptijd van de EBO's met twee jaar te verlengen tot 31 december 2022. De opvolging van de verplichtingen die de bedrijven in het kader van de ondertekende EBO aangaan, is als referentietak toegewezen aan VITO. VITO heeft deze opdracht ondergebracht in het Verificatiebureau. Het VEA vertegenwoordigt de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid in het bestuursorgaan voor de EBO's, de zogenaamde Commissie EBO. Deze Commissie EBO komt maandelijks samen. Regelmatig worden er ook werkgroepen opgericht waaraan dan een vertegenwoordiger van het VEA deelneemt.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak monitoringrapporten implementatie energiebeleidsovereenkomsten	Beschikbaarheid monitoringrapporten	Uiterlijk 30 juni en 31 december 2018

Bedrijven die energiebesparende investeringen uitvoeren, kunnen hun belastbare winst verminderen met een verhoogde investeringsaftrek. Voor de energiebesparende investeringen uitgevoerd tijdens het belastbaar tijdperk dat aan aanslagjaar 2017 (inkomsten 2016) verbonden is, bedraagt de verhoogde aftrek 13,5%. Deze fiscale wetgeving is een volledig federale bevoegdheid. Het percentage van de verhoogde investeringsaftrek en de categorieën van in aanmerking komende investeringen worden bepaald door de federale overheid. Het VEA levert het attest af dat bij de belastingaangifte moet worden gevoegd. In het kader van de dossierbehandeling worden door het Vlaams Energieagentschap de volgende deelactiviteiten uitgevoerd :

- Begeleiding van bedrijven bij de voorbereiding van complexere dossiers.
- Technische evaluatie van de ingediende dossiers.
- Opmaak van de attesten en bijhorende briefwisseling.
- Beheer van een databank voor de opmaak van allerhande statistieken (energiebesparing, investeringsbedragen, ...).

////////////////////////////////////

te tonen wat de grootteorde is van de meerinkomsten uit de verhoogde accijnzen die verschoven kunnen worden naar de federale bijdrage aardgas, om via een verminderd tarief op deze bijdrage voor de EBO-bedrijven te komen tot een evenwaardige compensatie. Om tot een definitieve oplossing te komen, is een politieke beslissing nodig.

Op 17 november 2017 besliste de Vlaamse regering om de looptijd van de EBO's te verlengen tot 31 december 2022. Het verlengen van de looptijd van de EBO's tot eind 2022 neemt de ongewenste situatie weg waarbij eerst het energieplan voor de tweede ronde opgesteld moet worden op basis van een energieaudit uit het verleden en het jaar nadien alsnog een tweede energieaudit moet uitgevoerd worden, waarvan de resultaten dan niet meer verwerkt zullen worden in een nieuw energieplan. De verlenging van de EBO's tot eind 2022 zorgt ervoor dat het origineel voorziene engagement van de bedrijven, om om de vier jaar een energieaudit uit te voeren en de resultaten ervan op te nemen in een energieplan, zinvol uitgevoerd kan worden. De kosten en de moeite die de toetredende bedrijven zullen investeren in het uitvoeren van een degelijke energieaudit en het opstellen van een geactualiseerd energieplan, zullen te verantwoorden zijn door de rendabele maatregelen die gedetecteerd zullen kunnen worden en die de energie-efficiëntie in de toetredende bedrijven verder zullen maximaliseren. Hierdoor kan aangenomen worden dat de tweede ronde als inspanningsverbintenis een besparingspotentieel aan maatregelen zal opleveren dat vergelijkbaar is met dat van de eerste ronde. Gezien het belang van de EBO's voor het halen van de Vlaamse en Europese klimaat- en energie-efficiëntiedoelstellingen is het welslagen van de tweede ronde van de EBO's van groot belang. De verlenging van de looptijd van de EBO's vormt hierin een zeer belangrijke schakel.

Beknopte beschrijving specifieke actie/project in 2018

Door de verlenging van de looptijd van de EBO's tot eind 2022, is de opstart van besprekingen over een mogelijk vervolg op de EBO's deze legislatuur niet meer aan de orde. De werkzaamheden voor de tweede (verlengde) ronde van de EBO's (2019-2022) worden opgestart in 2018. De bedrijven die de verlenging hebben onderschreven, zullen in 2018 bij het Verificatiebureau een actieplan voor die tweede ronde indienen.

Indicatieve stappen/mijlpalen 2019-2020:

- 2019: bedrijven dienen energieplan 2de ronde ter aanvaarding in bij het Verificatiebureau.

Budget 2018

Budget van het Verificatiebureau (2.258.000 euro).

////////////////////////////////////

verbruiken samen 56,2 PJ per jaar. 80% van deze vestigingen is niet energie-intensief (energiegebruik < 0.1PJ). De ingediende energieaudits zijn samen goed voor 2.063 maatregelen (gemiddeld 7 per vestiging). Circa 3/4 van de energiebesparende maatregelen vallen onder de categorieën verwarming (21%), verlichting (21%), andere (18%) en procesmatige maatregelen (12%). 54% van de maatregelen heeft een investeringskost kleiner dan 5.000 euro. De overeenstemmende energiebesparing is echter ook beperkt (34 GJ – mediaan). Als bij de uitvoering van alle maatregelen in een vestiging de totaal gerealiseerde energiebesparing afgewogen wordt tegenover het energiegebruik in die vestiging, blijkt 55% van de vestigingen een energiebesparingspotentieel lager dan 5% te hebben. 30% van de vestigingen heeft echter wel een energiebesparingspotentieel groter dan 10%. Meer dan de helft van de investeringen is rendabel (IRR > 15%).

Beknopte beschrijving specifieke actie/project in 2018

Het VEA zal in de loop van 2018 opnieuw een analyse uitvoeren op de gegevens zoals ingevoerd door de grote ondernemingen in de webapplicatie energieaudit grote ondernemingen.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak analyserapport met gegevens aangaande de verplichte energieaudit	Beschikbaarheid analyserapport	Uiterlijk 31 december 2018

Budget 2018

In bedrijf houden van webapplicatie: 50.000 euro

2.3.3.3 Het ontwikkelen van een benchmarktool voor KMO's en mini-EBO's.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgend operationeel kernproces van het VEA: 11.

Beknopte beschrijving van het recurrent deelproces van het VEA

Het VEA heeft een belangrijke taak op het vlak van het sensibiliseren en informeren van KMO's aangaande de mogelijkheden om hun energie-efficiëntie te verbeteren. Het VEA verstrekt aan deze doelgroep vooral algemene eerstelijnsinformatie, hoofdzakelijk via e-mail, telefoon en website.

Beknopte rapportering over de specifieke acties/projecten van 2017

Het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) en het bedrijf Zero Emission Solutions (ZES) hebben in 2016 met een projectsubsidie van de Vlaamse overheid een webtool ontwikkeld die de gebruiker ervan toelaat zijn energieverbruik te benchmarken en tegelijk praktische tips en

berekeningen aanlevert om de energie-efficiëntie te verhogen. Samen beschikken NSZ en ZES over meer dan 10.000 jaarverbruiken van elektriciteit en aardgas van Vlaams KMO's wat een goede dataset vormt om een voldoende kwalitatieve benchmark te kunnen ontwikkelen. Dit project loopt over de periode 2016-2018. De benchmarktool is vanaf juli 2016 operationeel (<http://kmo-energiewijzer.be/>). In 2016 waren er per kwartaal een 400-tal verschillende gebruikers van de site, die gemiddeld 2 minuten op de website bleven rondsurfen. Dit is een eerder beperkte respons op het initiatief.

In 2016 verleende het studiebureau 3E aan het VEA externe ondersteuning bij het uitwerken van het plan van aanpak voor de opmaak van een actieplan energie-efficiëntere KMO's. De studie van 3E werd als basis gebruikt voor de opmaak van een basistekst voor een actieplan energie-efficiëntere KMO's. Deze basistekst werd verder uitgewerkt in 2017 en zal voorgelegd worden aan de werkgroep energie-efficiëntie van de Stroomversnelling.

Energiebesparende maatregelen kunnen ook bij KMO's rendabel zijn. De problematiek bij het uitvoeren van deze maatregelen situeert zich in het feit dat energie geen corebusiness is voor de KMO, dat de bedrijfsleider meerdere rollen te vervullen heeft en dat de kennis van energie vaak ontbreekt en/of dat de nodige tijd hiervoor niet kan worden vrijgemaakt. De energiekost wordt daardoor gezien als een vaststaand feit binnen de totale productiekost. Om KMO's aan te zetten tot investeringen in energiebesparende maatregelen moeten bovenstaande drempels worden overwonnen. Mini-EBO's via de sectororganisaties kunnen deze knelpunten wegwerken. Via deze benadering kan er gebruik worden gemaakt van de vertrouwensrelaties die reeds bestaan tussen KMO's en hun sectorfederaties. Deze partij moet verder optreden als coach en ontzorgster van de KMO's bij het vaststellen en de uitvoering van energiebesparende maatregelen. Het VEA heeft in 2017 3 proefprojecten voor mini-EBO's opgestart, met Horeca Vlaanderen, Fevia en Agoria.

Beknopte beschrijving acties/projecten 2018

o Actieplan energie-efficiëntere KMO's

De KMO's zijn een zeer gediversifieerde groep van ondernemingen uit talrijke sectoren. In Vlaanderen zijn er ongeveer 300.000 KMO's die 99,8% van alle bedrijven uitmaken. Al deze KMO's verbruiken een aanzienlijke hoeveelheid energie.

Het VEA zal in 2018 de concrete uitvoering van het actieplan energie-efficiëntere KMO's coördineren.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak monitoringrapport actieplan energie-efficiëntere KMO's	Beschikbaarheid rapport	Uiterlijk 31 december 2018

////////////////////////////////////

o **Opgvolging project voor ontwikkeling benchmarktool**

Het VEA zal in 2018 verder overleggen met VLAIO om in het e-loket voor ondernemers eventueel een benchmarktool op te nemen. Momenteel lijkt de meest aangewezen aanpak een koppeling met de databanken van de netbeheerders.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak van opvolgingsrapport benchmarktool NSZ/ZES op respons en impact	Beschikbaarheid opvolgingsrapport	Uiterlijk 30 september 2018

o **Proefprojecten mini-EBO (als onderdeel van het actieplan EE KMO's)**

In functie van het succes van de pilootprojecten, zal het VEA evalueren of de opstart van mini-EBO's in meer sectoren mogelijk is.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak monitoringrapport proefprojecten mini-EBO's	Beschikbaarheid rapport	Uiterlijk 30 september 2018

Budget 2018

Projectsubsidies voor eventueel twee extra proefprojecten mini-EBO, in functie van waardevolle inhoudelijke voorstellen van geïnteresseerde sectorfederaties: 300.000 euro.

2.3.4 Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor hernieuwbare energieproductie

2.3.4.1 Het actieplan hernieuwbare energie 2020 uitvoeren.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgende operationele kerntaken van het VEA: 17, 21 en 22.

Beknopte beschrijving van de recurrende deelprocessen van het VEA

Opmaak voortgangsrapport subdoelstellingen hernieuwbare energieproductie

In uitvoering van de richtlijn hernieuwbare energie van 23 april 2009 (2009/28/EU) hebben de lidstaten een actieplan hernieuwbare energiebronnen opgesteld en moeten zij jaarlijks over de

////////////////////////////////////

planningswerkgroep en een juridische werkgroep. De planningswerkgroep onderzocht voor diverse ambitieniveaus op welke locaties hiervoor bijkomende windturbines kunnen worden ingeplant en in welke mate bepaalde randvoorwaarden dan nog worden gerespecteerd. De juridische werkgroep onderzocht hoe de plaatsing van windturbines juridisch gefaciliteerd kan worden. Eind 2017 heeft de kerngroep haar eindrapport aangaande de Fast Lane aan de betrokken kabinetten bezorgd.

Op 16 december 2016 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota Windkracht 2020 goed. Met Windkracht 2020 wil de Vlaamse Regering er voor zorgen dat er tegen 2020 minstens 280 extra windmolens bijkomen om onze klimaat- en energiedoelstellingen te halen. De Vlaamse Regering wil daartoe de ruimte beter benutten, de vergunningsprocedure versnellen en het draagvlak bij de burgers vergroten. Dit actieplan zet vooral in op een samenwerkingsverband met de provincies om provinciale winddoelstellingen op te stellen en te realiseren, en legt de focus op bijkomende windturbines in havengebieden en industriegebieden. Begin 2017 werd het overleg met de provincies opgestart. Eind 2017 heeft het Kernteam Windenergie een analyse van de provinciale ambities en een voorstel van provinciale doelstellingen aan de betrokken kabinetten bezorgd. In uitvoering van de conceptnota Windkracht 2020 werd inmiddels een windgids gepubliceerd die lokale besturen en andere betrokken partners voorbeelden aanreikt en procedures toelicht om windprojecten te ontwikkelen, waarbij maximaal wordt ingezet op de opbouw van een breed draagvlak via participatie met de omwonenden. In uitvoering van de conceptnota werd tevens in 2017 een subsidie van 3 miljoen € toegekend aan Belgocontrol, om radarinstallaties en de werkingsprocedures aan te passen zodat in de (ruime) omgeving van luchthavens bijkomende windturbines kunnen worden geplaatst.

Duurzame Biomassa

Het besluit van de Vlaamse Regering inzake duurzaamheidscriteria voor biomassa werd op 12 mei 2017 definitief goedgekeurd. Deze duurzaamheidscriteria zijn noodzakelijk om ongewenste effecten van het gebruik van biomassa te vermijden en het draagvlak te behouden. In 2017 werd ook een uitvoeringsbesluit uitgewerkt dat concreet bepaalt op welke manier moet worden aangetoond dat exploitanten aan deze duurzaamheidscriteria voldoen. Het ontwerp van ministerieel besluit werd na overleg met de stakeholders aan het kabinet van de minister bezorgd.

Energieplan 2020

Het Energieplan 2020 werd op 6 oktober 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In 2020 streeft Vlaanderen naar een productie hernieuwbare energie van 25.074 GWh. 10.519 GWh voor groene stroom, 9.197 GWh voor groene warmte en 3.940 GWh voor biobrandstoffen (afhankelijk van federaal beleid). 1.418 GWh blijft voorlopig onbestemd. Voor zonne-energie moet de

//

capaciteit van 2.246 GWh (eind 2016) naar 3.544 GWh eind 2020. Voor wind van 1.683 GWh naar 3.030 GWh.

Prognose subdoelstellingen 2030

Het VEA heeft halfweg 2017 een ontwerprapport opgeleverd met prognoses voor de verwachte ontwikkeling van groenestroom- en groenewarmteproductie tegen 2030. De resultaten van het definitieve rapport zullen kunnen worden gebruikt voor de uitwerking van het nationaal Energie- en Klimaatplan 2030. Dit plan zal aangeven welke bijdrage België kan leveren aan de Europese doelstellingen, onder meer om tegen 2030 27% hernieuwbare energie te bereiken.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

- **Project Windkracht 2020 – afstemmen van inplanting windturbines en luchtverkeer**

De resultaten van het project Fast Lane voor windenergie zullen verder worden verwerkt in het windplan “Windkracht 2020”. Dit windplan omvat acties om de groei van windenergie te versnellen zodat in de periode 2016-2020 700 MW aan windturbines kan worden gerealiseerd.

Eind 2017 is een subsidie van 3 miljoen euro toegekend aan Belgocontrol, om radarinstallaties en de werkingsprocedures aan te passen zodat in de (ruime) omgeving van luchthavens bijkomende windturbines kunnen worden geplaatst. Op basis van deze studie zal in de loop van 2018 de aankoop en installatie van de radarapparatuur worden uitgevoerd en kunnen de werkingsprocedures op basis van de verbeterde meetapparatuur worden bijgesteld. Op basis daarvan kan worden ingeschat welk bijkomend potentieel hierdoor in Vlaanderen haalbaar is.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak voortgangsrapporten uitwerking conceptnota Windkracht 2020	Beschikbaarheid monitoringrapporten met stand van zaken	Uiterlijk 28 februari, 30 september en 31 december 2018
Opvolgingsrapport radarapparatuur – installatie aangepaste werkingsprocedures – bijkomend potentieel windturbines	Beschikbaarheid opvolgingsrapport	Uiterlijk 31 december 2018

- **Subsidieregeling kleinschalige wind uitwerken en implementeren**

In uitvoering van de conceptnota werd in kader van de opmaak van de begroting 2018 4,2 miljoen euro voorzien voor de uitbouw van een investeringssteunprogramma voor middelgrote windturbines in Vlaanderen. Dit steunprogramma moet toelaten zowel een marktontwikkeling van deze technologie op gang te brengen, als het potentieel beter in kaart te brengen voor middelgrote windturbines op gunstige locaties waar grootschalige windenergie geen optie is.

////////////////////////////////////

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak en uitvoering van subsidieregeling	Beschikbaarheid subsidieregeling (wijziging energiebesluit + MB + eventueel besluit AG) Resultaten van eerste projectencall	Uiterlijk 31 juli 2018 Uiterlijk 30 september 2018

o **Zonnegids**

Tal van gezinnen, organisaties en ondernemers investeerden de laatste jaren in zonnepanelen, maar om de doelstelling van het Zonneplan te behalen, zijn meer investeerders nodig, in het bijzonder voor grote projecten.

Participatie is één van de instrumenten om meer grote zonneprojecten te realiseren. De zonnegids wordt een handleiding met concrete tips voor scholen, zorginstellingen, jeugd-, sport- en andere verenigingen, eigenaars van appartementen, winkels, KMO's,... en sympathisanten die via samenwerking een nieuw zonneproject willen realiseren. De zonnegids zal ingaan op veelvoorkomende bekommernissen, een stappenplan en enkele inspirerende voorbeelden in Vlaanderen en buiten de grenzen en een overzicht geven van de meest gebruikte opties voor (financiële) participatie (energiecoöperatie, crowdfunding,...).

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak van zonnegids voor de realisatie van collectieve zonneprojecten	Beschikbaarheid zonnegids	Uiterlijk 28 februari 2018

o **Projecten om participatieve aanpak te bevorderen**

Naast de zonnegids worden nog extra maatregelen uitgewerkt om participatie te bevorderen:

- In overleg met Het Facilitair Bedrijf wordt een modelbestek uitgewerkt dat lokale besturen kunnen gebruiken om een aanbesteding te lanceren voor de plaatsing van zonnepanelen op het dak van hun gebouwen.
- Het VEA start een studie om een rendabel business model uit te werken voor de plaatsing van zonnepanelen op bedrijven met participatie door werknemers.
- Het VEA start een studie om een rendabel business model uit te werken voor de plaatsing van zonnepanelen op appartementen. Hierbij wordt in het bijzonder nagegaan of de zonnestroomverdelers in Vlaanderen rendabel is, met name bij sociale woningbouw en appartementsgebouwen met een vereniging van mede-eigenaars.

Resultaatgerichte jaardoelstelling	Prestatie-indicator	Prestatienorm
////////////////////////////////////		

2018		
Opmaak van modelbestek voor lokale besturen	Beschikbaarheid modelbestek	Uiterlijk 31 maart 2018
Opmaak van business model participatie bedrijven - werknemers	Beschikbaarheid business model	Uiterlijk 31 mei 2018
Opmaak van business model participatie appartementen	Beschikbaarheid business model	Uiterlijk 31 oktober 2018

Indicatieve stappen/mijlpalen 2019-2020:

- In kader van het Europese beleidskader inzake klimaat en energie voor 2030, zal iedere lidstaat tegen eind 2019 een actieplan hernieuwbare energie voor de periode 2021-2030 opmaken.

Budget 2018

Werkingsubsidies Biogas-e en ODE: 84.000 euro en 81.000 euro.

Investeringsubsidies kleinschalige wind: 4.200.000 euro.

2.3.4.2 De certificaten systemen bijsturen en het certificatenoverschot wegwerken.

Deze operationele doelstelling is gelinkt met volgende operationele kerntaken van het VEA: 18 en 19.

Beknopte beschrijving van de recurrenente deelprocessen van het VEA

Toekenning van certificaten

Het probleem van de certificatenoverschotten in het Vlaamse Gewest wordt aangepakt. De overschotten worden afgebouwd via verhoogde quota en het uit de markt halen van certificaten. Daarenboven worden toekomstige overschotten vermeden door een continue aanpassing van de steunhoogte naar de meest kosten-efficiënte installaties.

Het VEA moet het ganse ondersteuningssysteem permanent evalueren en de steunhoogte regelmatig afstemmen op de reële nood. Het Energiebesluit legt ook de volgende taken van het VEA vast:

- Jaarlijks worden de onrendabele toppen (de noodzakelijke steunhoogte) en bijhorende bandingfactoren berekend voor nieuwe projecten en geactualiseerd voor lopende projecten zonder brandstofkosten. De rapporten worden gepubliceerd op de website van het VEA. Telkens wordt hierover conform het Energiebesluit een uitgebreid stakeholderoverleg georganiseerd.

//

- Voor strategisch belangrijke (grote) groenestroom- of WKK-projecten worden projectspecifieke onrendabele toppen berekend.
- Voor groenestroomprojecten met een startdatum vóór 1 januari 2013 worden de steunverleningsaanvragen behandeld en op korte termijn afgewerkt, teneinde de continuïteit van de bedrijfsvoering te garanderen. Deze verlengingsaanvragen worden steeds binnen de voorziene termijn behandeld.

Er werden door het VEA in 2017 in totaal 13 beslissingen voor een verlenging van de steunperiode genomen (2016: 8). Van deze dossiers betroffen er 6 een verlengingsaanvraag op basis van vollasturen, en 7 een verlengingsaanvraag op basis van een specifieke bandingfactor. Verwacht wordt dat het aantal dossiers op jaarbasis in de toekomst significant zal toenemen, hetgeen de doorlooptijd in gedrang kan brengen.

Het VEA beheert eind 2017 1101 expertisedossiers inzake toekenning van groenestroom- en warmte-krachtcertificaten (eind 2016: 947), waarvan 531 (eind 2016: 431) installaties die groenestroomcertificaten ontvangen en 570 (eind 2016: 516) die warmte-krachtcertificaten ontvangen. In 2017 werden er 204 (2016: 163) nieuwe aanvragen ontvangen.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak onrendabele toppenrapport voor de gewijzigde parameters voor nieuwe installaties met startdatum vanaf 1 april 2018 voor zonne-energie, windenergie, biogas en biomassa (wijzigingsbesluit van 22 september 2017)	Publicatie ministerieel besluit met de bandingfactoren in het Staatsblad	31 maart 2018
Opmaak onrendabele toppen- en marktmonitoringsrapporten	Beschikbaarheid OT- en marktmonitoringsrapporten	Uiterlijk 30 juni 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Maximale doorlooptijd voor de behandeling van verlengingsaanvragen respecteren	% volledige aanvragen behandeld binnen wettelijke termijn, of binnen 1 maand voor verlengingen met specifieke bandingfactor	100%

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Maximale doorlooptijd voor de behandeling van certificandossiers respecteren	% nieuwe aanvragen behandeld binnen 2 maand	100%

////////////////////////////////////

windturbines werd verlaagd van 8% naar 7,5%. Het besluit voorziet ook een opsplitsing van de steuncategorie voor windturbines in het vermogensbereik tot 3 MW en vanaf 3 MW tot 4,5 MW. Daarnaast worden ook kosten voor burgerparticipatie opgenomen in de berekening van de steunhoogte.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

- o **Onrendabele toppen-rapport 2018**

Het VEA zal in 2018 nieuwe berekeningen voor de onrendabele toppen uitvoeren, gekoppeld aan een evaluatie van het quotumpad en de subdoelstellingen.

Bijkomend zal het VEA voor nieuwe projecten een herberekening uitvoeren van de onrendabele toppen tengevolge van de wijzigingen in het besluit van 15 december 2017. Daarbij moeten de herberekende bandingfactoren tegen 1 april 2018 worden vastgelegd in een ministerieel besluit.

- o **Vereenvoudiging van verlengingsaanvragen voor groenestroomcertificaten implementeren**

De weerhouden vereenvoudigingsvoorstellen inzake de verlengingsregelingen voor groenestroominstallaties met een startdatum vóór 2013 zullen verder worden geoperationaliseerd. Waar aangewezen, zullen ook de nodige wijzigingen aan het Energiebesluit worden aangebracht om het proces maximaal te stroomlijnen.

- o **Tendering van certificaten**

De mogelijkheden voor tendering van steun voor hernieuwbare energiebronnen worden besproken met de stakeholders en de weerhouden opties zullen daarna verder worden uitgewerkt.

- o **Opvolging Energiefonds**

Als beheerder van het Energiefonds zal het VEA in 2018 de beschikbare middelen verder inzetten om het certificatenoverschot maximaal af te bouwen.

Budget 2018

Huidige raming is dat er eind 2018 maximaal 153 miljoen euro beschikbaar zal zijn vanuit de energieheffing voor de verdere aanpak van het historisch certificatenoverschot waarmee vergoedingen aan de netbeheerders kunnen worden uitbetaald na inlevering bij de VREG.

2.3.4.3 Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor groenewarmteproductie.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan de volgende operationele kerntaken van het VEA: 17 en 20.

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

Op 2 juni 2017 keurde de Vlaamse Regering het Warmteplan 2020 goed. Hierin worden bijkomende maatregelen naar voor geschoven om de productie van groene warmte verder te ontwikkelen conform de subdoelstelling van 9.197 GWh uit het Energieplan 2020.

Sinds 2013 is door de Vlaamse Regering al een ondersteuningsmechanisme geoperationaliseerd voor grote installaties voor groenewarmteproductie, voor recuperatie van restwarmte, diepe geothermie en voor injectie van biomethaan. Eind 2017 was de zesde call voor het indienen van projectvoorstellen voorbereid. Het VEA stelt voor de jaarlijkse calls een ontwerp van ministerieel besluit op inzake de budgettaire verdeling en de technische randvoorwaarden en behandelt de ingediende projecten. Het Regeerakkoord vermeldt dat de middelen voor deze groenewarmtetender versterkt zullen worden. De eerste 5 oproepen groene warmte/restwarmte/diepe geothermie/biomethaan resulteerden in 39 goedgekeurde projecten, die in uitvoering zijn en die samen kunnen rekenen op een totaal van 19,8 miljoen euro overheidssteun. Deze projecten zijn samen goed voor bijna 255 GWh extra groenewarmteproductie per jaar en zorgen ervoor dat meer dan 177 GWh restwarmte per jaar een nuttige toepassing zal krijgen.

Via het besluit van 15 december 2017 van de Vlaamse Regering wat betreft verlengingsaanvragen voor groenestroomcertificaten en overige wijzigingen, werd de drempel voor geothermieprojecten verlaagd van 5 MW naar 1 MW om in aanmerking te komen voor de call groene warmte.

Het VEA volgt de wijzigingen aan regelgeving op die een impact kunnen hebben op de ontwikkeling van de groenewarmteproductie in het Vlaamse Gewest (o.a. wetgeving ruimtelijke ordening, VLAREM, materialenbeleid, ...).

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Doorlooptijd behandeling steunaanvragen voor groene warmte, restwarmte en biomethaan beperken	% volledige aanvragen behandeld binnen 2 maand	90%

Beknopte rapportering over de specifieke acties/projecten van 2017

Warmteplan 2020

Op 2 juni 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de conceptnota Warmteplan 2020. Een aantal belangrijke maatregelen die in deze conceptnota naar voor worden geschoven zijn: de warmtetoets, de evaluatie van de call groene warmte/restwarmte/biomethaan/diepe geothermie met ook een mogelijke uitbreiding van het systeem voor innovatieve projecten (zoals bijvoorbeeld concentrerende zonnecollectoren), het uitvoeringsbesluit sociale energiemaatregelen voor warmtenetten en het opzetten van een samenwerking binnen de Vlaamse overheid om de uitbouw van warmtenetten nauwer op te volgen en te stimuleren.

Opmaak evaluatienota call eind 2016 en verwerking daaruit resulterende wijzigingen in nieuwe call

De evaluatie van de call 2016 is vervat in de algemene evaluatie van de call groene warmte/restwarmte/biomethaan/diepe geothermie, die opgenomen is in de maatregelen van het Warmteplan 2020.

Diepe geothermie

Op 22 december 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de decretale basis om een garantieregeling in te voeren die het geologisch risico dekt bij geothermische boringen. Het ontwerpdecreet moet nog worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Er is in 2017 ook al overleg opgestart tussen de betrokken administraties om in een uitvoeringsbesluit de concrete voorwaarden voor deze regeling uit te werken.

Het Vlaamse Gewest neemt deel aan het "Geothermica - ERA NET Cofund Geothermal" van het Horizon 2020-programma. Het project heeft als doel om de kennis en financiële bijdragen van 14 verschillende Europese landen samen te brengen om de ontwikkeling van diepe geothermie te versnellen. Er werd opgeroepen om projecten in te dienen vanuit de behoeften van de industrie om geothermische energie beter en goedkoper in te passen in het energiesysteem. Van de 35 ingediende projecten waren er 9 partners die steun vragen aan het Vlaamse Gewest. Het oorspronkelijk budget voor cofinanciering van 0,5 miljoen euro werd gezien het grote aantal interessante projecten verhoogd tot 1,5 miljoen. Het VEA vertegenwoordigt het Vlaamse Gewest binnen Geothermica. Dit houdt de deelname aan de vergaderingen, de beoordeling van ingediende projecten en het verspreiden van informatie over diepe geothermie in het Vlaamse Gewest naar de andere Europese landen in.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

- o **Concretisering Warmteplan – steun voor installaties 300-1000 kW – uitwerking warmtetoets**

////////////////////////////////////

Verschillende maatregelen uit het Warmteplan zullen verder worden geconcretiseerd, met het oog op het behalen van de doelstelling van 9.197 GWh groene warmte tegen 2020. De voortgang van de acties wordt gemonitord via een jaarlijks monitoringrapport.

In 2018 wordt ingezet op het uitbreiden van de call groene warmte naar biomassa-installaties met een vermogen van 300-1000 kW en de uitwerking van de warmtetoets.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak monitoringrapport Warmteplan 2020	Beschikbaarheid monitoringrapport met stand van zaken	Uiterlijk 31 december 2018

o **Call groene warmte**

In 2018 en de volgende jaren wordt telkens minstens 1 call groene warmte per jaar georganiseerd. De call 2018 wordt gelanceerd in januari 2018.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak evaluatienota calls en verwerking daaruit resulterende wijzigingen in ontwerp van ministerieel besluit voor volgende call	Ontwerp van ministerieel besluit voor call 2019 is beschikbaar	Uiterlijk 31 december 2018

o **Opstart van de Geothermica-projecten met Vlaamse partners**

In het voorjaar van 2018 worden de volledige Geothermica-projectaanvragen beoordeeld door een team van onafhankelijke experts. Op basis van deze beoordeling zal door de deelnemende Europese landen steun worden toegekend. De geslaagde projecten zullen in 2018 opstarten. Als één van de deelnemende projecten geleid wordt door een Vlaamse partner, dan is het VEA de contactpersoon tussen het Geothermica-consortium en het projectteam.

Budget 2018

Ondersteuningsregeling voor de organisatie van de call 2018: 10, 5 miljoen euro (budget ook afhankelijk van resultaten call 2017).

Cofinanciering Geothermica: 1,5 miljoen euro.

2.3.5 Het uitwerken en uitvoeren van een actieplan clean power for transport.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgend operationele kerntaak van het VEA: 10.

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

De Vlaamse Regering keurde op 18 december 2015 het Vlaams actieplan Clean Power for Transport (elektriciteit, CNG, LNG en waterstof) goed dat uitvoering geeft aan de Europese richtlijn 2014/94/EU. Het Vlaams actieplan is, samen met dat van de andere gewesten en het begeleidende beleid vanwege de federale overheid ingebracht in een nationaal Belgisch actieplan dat, zoals de Europese richtlijn voorziet, in het najaar van 2016 aan de Europese Commissie werd bezorgd.

Beknopte rapportering over specifieke actie/project van 2017

Het besluit van 8 januari 2016 voorziet in de toekenning van een zero-emissie bonus aan wie een nieuwe 100% elektrische of waterstofwagen koopt. De premie was initieel voorbehouden voor wagens ingeschreven op naam van natuurlijke personen. Het VEA behandelt de premie-aanvragen.

Vanaf begin 2017 werd de procedure voor de aanvraag van de premie van elektrische wagens vereenvoudigd. De tweetrapsprocedure werd vervangen door een ééntrapsprocedure waarbij pas na de levering en ingebruikname van de wagen de premie moet aangevraagd worden. Hierdoor vermindert de administratieve complexiteit voor de klant en kan de administratieve behandeling voor het VEA efficiënter worden afgehandeld. Voor wagens ingeschreven vanaf 3 augustus 2017 komen ook leasingwagens aangekocht door natuurlijke personen in aanmerking voor de premie.

In 2017 werden 539 subsidies voor elektrische wagen goedgekeurd (317 dossiers volgens nieuw systeem 2017, 162 bestellingen 2016 die pas in 2017 werden in gebruik genomen werden en 60 dossiers die in 2016 eerst waren afgekeurd omwille van laattijdig indienen). Budgettair was het budget voor 2017 (5 miljoen euro) ruim toereikend. In 2016 werden 495 dossiers goedgekeurd.

Beknopte beschrijving specifieke actie/project in 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Monitoring implementatie premie zero-emissie voertuigen	Maandelijke opvolgingsindicator inzake aantal aanvragen, aantal goedkeuringen/afkeuringen, behandelingstermijn	90% van de dossiers worden behandeld binnen de 2 maand na premie-aanvraag

Budget 2018

Budget premie zero-emissie voertuigen: 5 miljoen euro.

2.3.6 Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor WKK en warmtenetten.

2.3.6.1 Verdere ondersteuning van kwalitatieve WKK.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgende operationele kerntaken van het VEA: 19 en 20

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

Warmtekrachtkoppeling is ondertussen een mature technologie en het Vlaamse potentieel is voor een groot deel ingevuld. De afgelopen jaren steeg het WKK-vermogen en de geproduceerde energie nog licht. Het investeringsklimaat wordt voor WKK-installaties vooral bepaald door de verhoudingen op de elektriciteits- en brandstofmarkten. Hoge groothandelsprijzen voor elektriciteit gepaard gaande met lage aardgasprijzen zijn het meest gunstig voor WKK-investeringen. De huidige energieprijzen zijn dus niet echt gunstig voor de invulling van het WKK-potentieel, al heerst er in de sector wel wat optimisme voor de komende jaren. De energiebeleidsovereenkomsten moedigen WKK-investeringen bij bedrijven aan waar mogelijk. In opdracht van het VEA werkte VITO een warmtekaart uit, waarop via een GIS-toepassing het warmte-aanbod en de warmtevraag binnen een fijn raster voor heel Vlaanderen wordt aangegeven. Het warmteaanbod omvat bijvoorbeeld restwarmte die vrijkomt bij elektriciteitsproductie, afvalverbranding of andere industriële processen. Op basis van deze gegevens werd een algemene kosten-baten-analyse uitgevoerd. Op die manier werden in heel Vlaanderen de zones aangeduid waar het minder of meer rendabel is om een warmtenet aan te leggen en/of (micro-)WKK-installaties te bouwen. Initiatiefnemers zoals onder meer projectontwikkelaars, studiebureaus, lokale besturen of intercommunales (vb. netbeheerders voor elektriciteit of gas) zullen zich daardoor gemakkelijker kunnen focussen op de verdere ontwikkeling van gebieden met de grootste kans op haalbare projecten.

//

warmtenet via warmtekrachtkoppeling. Indien de opbrengst groter is dan de kosten, moeten deze energie-efficiënte opties worden genomen (uitvoering als WKK, warmtelevering aan warmtenet, aansluiting op warmtenet). De hogervermelde warmtekaart kan daarbij een eerste indicatie geven. Het VEA geeft advies aan de vergunningverleners over de individuele kosten-batenanalyses. In de loop van 2017 werden geen (officieel ingediende) dossiers voor advies voorgelegd (2016: 1). Wel werd met drie bedrijven informeel overleg gepleegd voor het opstellen van de kosten-batenanalyse voor het aanvragen of vernieuwen van de milieuvergunning

Investeringssteun voor kleine WKK- en groenestroominstallaties

Op 15 december 2017 besliste de Vlaamse Regering om voor zeer kleinschalige WKK-installaties (tot 10 kW) vanaf 1 januari 2018 de exploitatiesteun te vervangen door investeringssteun. Deze actie zal de investeringszekerheid en de transparantie voor kleinschalige WKK- en groenestroomprojecten verhogen en de administratieve lasten verlagen.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

De komende jaren wordt de ondersteuning van WKK en warmtenetten verdergezet, onder meer door de toekenning van warmtekrachtcertificaten, de calls voor investeringssteun voor warmtenetten voor restwarmte en groene warmte, de invoering van een warmtetoets en overige vermelde maatregelen in het Warmteplan.

- **Rol van WKK in de energietransitie**

Eind 2017 werden enkele grootschalige WKK-projecten aangekondigd. Het betreft een aanzienlijk vermogen dat de komende jaren kan bijdragen aan de doelstellingen inzake leveringszekerheid en betaalbaarheid van de elektriciteitsvoorziening. Het VEA zal de geplande WKK-projecten inventariseren en de effectieve realisatie ervan zoveel mogelijk faciliteren.

- **Maximale doorlooptijd voor behandeling van adviesvragen van vergunningverleners respecteren**

Wanneer grootschalige nieuwe energie-installaties worden gepland, zullen de ingediende individuele kosten-batenanalyses door het VEA worden beoordeeld. Het VEA zal hiermee ook rekening houden bij de beoordeling van de ingediende individuele kosten-batenanalyses voor naburige WKK-projecten en warmtenetten. De warmtelevering op lange afstand aan bedrijven kan macro-economisch voordeliger zijn dan dat elk bedrijf afzonderlijk in een WKK investeert.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Maximale doorlooptijd voor behandeling van adviesvragen van vergunningverleners respecteren	% adviesvragen behandeld binnen de wettelijke adviestertermijn	100%

////////////////////////////////////

- **Premieregeling WKK < 10 kW uitwerken en opstarten**

Het investeringssteunprogramma voor WKK-projecten < 10 kW zal vanaf begin 2018 worden geoperationaliseerd. De steun is voorzien voor kwalitatieve warmte-krachtinstallaties op basis van fossiele brandstoffen of biogas.

Budget 2018

Werkings subsidie Cogen Vlaanderen: 121.000 euro.

Investeringssteun voor kleinschalige WKK-projecten: 1.140.000 euro.

2.3.6.2 Beleidskader voor warmtenetten uitwerken.

Deze operationele doelstelling is gelinkt met volgende operationele kerntaken van het VEA: 20 en 22.

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

Het beleidsplatform warmtenetten verzamelt de actoren die betrokken zijn bij de uitbouw van het beleidskader voor warmtenetten. Het platform omvat onder meer de netbeheerders van het gas- en elektriciteitsnet, lokale besturen, de sectorfederaties ODE en Cogen Vlaanderen, studie bureaus en onderzoeksinstanties, leveranciers van apparatuur voor warmtenetten, en het Warmtenetwerk Vlaanderen, waarin een groot deel van de vermelde stakeholders zich verenigd hebben.

Beknopte rapportering over specifieke acties/projecten van 2017

Beleidskader voor warmte- of koudnetten: Uitwerking besluit sociale openbare dienstverplichtingen warmtenetten

Op 10 maart 2017 werd het decreet afgekondigd dat de invoering regelt van een regulerend kader voor warmte- of koudnetten. De inwerkingtreding en het vastleggen van een aantal bepalingen in het kader van het regelen van sociale energiematregelen voor warmtenetten zijn gedelegeerd naar de Vlaamse Regering. In de loop van 2017 werd een uitvoeringsbesluit uitgewerkt. Gezien de prioriteiten aangereikt door de stakeholders, behandelt dit uitvoeringsbesluit in hoofdzaak sociale maatregelen voor warmtekanten. Het uitvoeringsbesluit werd besproken met het Beleidsplatform Warmtenetten en stakeholders uit de sociale sector.

Beknopte beschrijving specifieke acties/projecten in 2018

Het uitvoeringsbesluit betreffende de distributie en levering van thermische energie zal na overleg met de stakeholders in 2018 worden gefinaliseerd. Dit uitvoeringsbesluit focust op de sociale aspecten bij warmteleveringen, zoals de procedures te volgen bij wanbetaling, de

////////////////////////////////////

Het VEA zal concrete voorstellen uitwerken voor maatregelen die een reële bijdrage leveren tot het vermijden van energiearmoede (zie 2.3.1.1). Voor wat betreft het luik sociale openbaardienstverplichtingen zal de voortgang worden vastgelegd in een monitoringrapport.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak monitoringrapport sociale ODV	Beschikbaarheid monitoringrapport	Uiterlijk 30 september 2018

- **Implementatie van het Energiearmoedeprogramma gericht op optimalisatie van de bescherming tegen afsluiting en de structurele verlaging van de energiekosten via energiebesparing in de woning**

De resterende aanbevelingen uit het Energiearmoedeprogramma worden uitgewerkt en waar nodig worden voorstellen voor regelgeving voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Zoals voorzien in de conceptnota Energiearmoedeprogramma van 4 maart 2016 wordt er in maart 2018 opnieuw gerapporteerd aan de Vlaamse Regering.

Met het oog op eventuele aanvullende of bijkomende maatregelen en ter voorbereiding van het volgende Regeerakkoord wordt in het voorjaar van 2018 een stakeholderbevraging gepland gericht op evaluatie van het bestaande maatregelenpakket en het inventariseren van suggesties voor bijkomende maatregelen. Op basis daarvan zal het VEA tegen eind september een beleidsadvies opleveren aan het kabinet.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Coördinatie implementatie Energiearmoedeprogramma en opmaak monitoringnota	Beschikbaarheid monitoringnota implementatie Energiearmoedeprogramma	Uiterlijk 31 december 2018
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak ontwerp mededeling aan de Vlaamse Regering inzake het Energiearmoedeprogramma	Ontwerp mededeling aan de Vlaamse Regering is beschikbaar	Uiterlijk 31 maart 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak van een adviesnota aangaande de verruiming van het Energiearmoedeprogramma	Beleidsadvies overgemaakt aan het kabinet	Uiterlijk 30 september 2018

- **Facilitering sociale energie-efficiëntieprojecten en versterking van de afstemming met de energiescans en de Vlaamse energielening (kaderend in Energiearmoedeprogramma)**

In het kader van de REG-openbaredienstverplichtingen worden vanaf 2012 sociale dakisolatieprojecten uitgevoerd bij kwetsbare doelgroepen op de private huurmarkt. Vanaf 2017 worden ook hoogrendementsglas en spouwmuurisolatie via een sociaal begeleidingstraject ondersteund.

Op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van de energiescans worden deze verder geoptimaliseerd zodat ze nog meer leiden tot structurele energiebesparende renovatiewerken, ook op de moeilijk activeerbare private huurmarkt. Op 1 december 2017 werd het wijzigingsbesluit goedgekeurd. Een nieuw type opvolgscan wordt vanaf 2018 ingevoerd die exclusief gericht is op het begeleiden van de overstap naar een voordeliger leveringscontract.

Het verder uitwisselen van gegevens en de koppeling van databanken van uitvoerders en netbeheerders, zal een beter bereik van de doelgroepen faciliteren, een accuratere monitoring en rapportage mogelijk maken en leiden tot een duidelijke groei in het aantal energetische renovaties in woningen van kwetsbare gezinnen. Daarbij wordt de Vlaamse energielening zoveel mogelijk gepromoot.

2.3.8 Interne werking, communicatie en versterking Vlaamse energieadministratie

2.3.8.1 Data ontsluiten.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgende operationele kerntaken van het VEA: 3, 11, 13, 14, 15, 18, 20.

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

Het verkrijgen, rapporteren en ontsluiten van data vormen steeds belangrijker wordende processen binnen het VEA.

- Verkrijgen en integreren van data:

Voor de voorbereiding en de opvolging van het energiebeleid heeft de Vlaamse overheid nood aan betrouwbare gegevens inzake de energieproductie en het -verbruik per sector. Ook de inventaris van broeikasgasemissies steunt op deze gegevens. De inventarisatie van het energieverbruik gebeurt ook ten dienste van de ondernemingen en huishoudens opdat zij hun eigen energieverbruik en -intensiteit zouden kunnen benchmarken met de gemiddelde waarden in hun sector. De toename van het aantal markspelers en decentrale energieproducenten vergt ook verhoogde inspanningen voor dataverzameling en -verwerking.

Het Energiebesluit legt verplichtingen op aan de netbeheerders en de exploitanten van warmtekracht-, hernieuwbare energie- en zelfopwekkingsinstallaties, betreffende het rapporteren van afname- en productiegegevens. Daarnaast zijn er nog diverse andere bronnen waaruit energieverbruiks- en energieproductiegegevens worden geput: de REG-enquête van het VEA bij 1000 gezinnen, de monitoringrapporten van de convenantbedrijven, de emissiejaarverslagen, de groenestroom- en WKK-certificatendossiers, het landbouwmonitoringsnetwerk, federale petroleumstatistieken, transportmodellen, enz.

- Rapporteren van data:

Na controle op accuraatheid en consistentie, worden de gegevens verwerkt in een jaarlijks Vlaams energierapport, dat bestaat uit 2 delen: een energiebalans en een inventaris hernieuwbare energiebronnen. De opmaak van het energierapport is een referentieopdracht voor VITO en VITO wordt hierbij begeleid door een gebruikerscomité, onder het voorzitterschap van het VEA. Conform het Energiedecreet, beslist de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid over de publicatie van het energierapport (op www.energiesparen.be).

De rapporteringsverplichtingen in de EU-richtlijnen en -verordeningen zijn sterk toegenomen met strengere eisen voor data op het vlak van detailniveau, kwaliteit en frequentie van beschikbaarheid, inclusief afstemming met de data van de federale overheid en de andere gewesten.

- Ontsluiten van data:

Naast de ontsluiting van het energierapport worden ook andere specifieke datasets ontsloten.

Voor de opvolging van de subdoelstellingen inzake hernieuwbare energie ontwikkelde het VEA in mei 2016 de "barometer groene energie" op www.energiesparen.be/barometer. De cijfers worden elk kwartaal geactualiseerd. In het kader van de verdere ontsluiting van data inzake hernieuwbare energie worden de data van operationele PV-installaties maandelijks opgevolgd. Hiervoor wordt een tool ontwikkeld om de data maandelijks ter beschikking te stellen op het niveau van gemeenten en provincies.

Het VEA beschikt met de energieprestatiedatabank over uitgebreide data betreffende de energieprestaties van nieuwe, verbouwde en bestaande gebouwen. Het agentschap publiceert regelmatig hoeveel startverklaringen, EPB-aangiften en EPC's werden opgemaakt. Het VEA analyseert jaarlijks de gerapporteerde gegevens van de ingediende EPB-aangiften. Deze analyse bevat onder andere evoluties, gemiddelden, enz. Meer en meer komt de vraag van zowel burgers, lokale overheden als andere beleidsdomeinen om de beschikbare EPB- en EPC-gegevens verder te ontsluiten. De ontsluiting van de energieprestatiedatabank is momenteel beperkt tot de notarissen in het kader van hun meldingsplicht bij het ontbreken van een EPC en de controleurs in het kader van de controle van de dakisolatieverplichting, die opgenomen werd in de Vlaamse Wooncode.

Een aantal andere wetgevingen koppelen al subsidies of andere steunmaatregelen aan het behalen van een bepaald E-peil (subsidievoorwaarde voor nieuwe scholen, voorwaarde voor gratis verzekering gewaarborgd inkomen). Om de administratieve last voor de voorlopers laag te houden, sloot het VEA een protocol met VLABEL betreffende het elektronisch doorsturen van de woningen en kantoren die op basis van het berekende E-peil in aanmerking komen voor de vermindering van de onroerende voorheffing. Ter onderbouwing van zijn dossier voor de verzekering gewaarborgd inkomen, hoeft de bouwheer inzake de naleving van de EPB-eis zelf geen extra bewijsstukken meer voor te leggen aan Wonen-Vlaanderen. De gegevensuitwisseling met Agion betreffende de scholen, verloopt volledig geautomatiseerd aan de kant van het VEA.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak van het jaarlijks energierapport (energiebalans, inventaris hernieuwbare energie)	Beschikbaarheid energierapport	Uiterlijk 30 september

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak jaarlijks analyserapport EPB	Beschikbaarheid beperkt analyserapport	Uiterlijk 14 februari
	Beschikbaarheid volledig analyserapport	Uiterlijk 30 april

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Verdere uitbouw "barometer groene energie" met provinciale en gemeentelijke data	Beschikbaarheid provinciale en gemeentelijke data voor PV-installaties en windturbines via de barometer	Het aantal installaties en het opgesteld vermogen zijn uiterlijk 31 maart beschikbaar op maandbasis

Beknopte rapportering over de specifieke acties/projecten van 2017

Uit de strategische ICT-analyse van het VEA blijkt dat een ingrijpende wijziging van zowel het informatiemodel als van de architectuur nodig is om de EPB- en EPC-data beter te ontsluiten.

In 2016 werd een informatiemodel voor EPB/EPC opgesteld en gepubliceerd: <https://vlaamsenergieagentschap.atlassian.net>. Het informatiemodel is een begrippenkader (voorlopig voor EPB/EPC) en heeft als primair doel de gegevens in kaart te brengen waarover

In functie van (verplichte) integratie, rapportering en het ontsluiten van energie-data en -informatie naar het beleid en ter ondersteuning van medewerkers van het VEA en van partners van het VEA zoals bijvoorbeeld de steden en gemeenten of de energiesector, wordt in 2018 gestart met de voorbereiding van de ontwikkeling van een kennisplatform dat gegevens op een waardevolle manier integreert en ontsluit. Onder waardevolle informatie verstaan we informatie die juist, volledig en tijdig is. Naast maatregelen om de waarde van de informatie te bewaken, moeten maatregelen worden getroffen in functie van confidentialiteit: wie mag welke informatie op welke manier gebruiken.

In 2018 zal op basis van verdere analyse van de huidige en toekomstige datastromen een conceptuele architectuur voor een kennisplatform met gegevensoverdracht (intern en extern) worden opgesteld. In dit opzicht wordt verder intern, en in overleg met het VITO, bekeken in hoeverre de dataverwerking (verwerkingsketen) voor het opstellen van de Vlaamse energiebalans kan worden overgeheveld naar het VEA.

Intussen zal in 2018 worden verder gewerkt aan specifieke acties voor de ontsluiting van data, er over wakend dat latere integratie in het kennisplatform mogelijk blijft. Deze specifieke acties zijn o.a.:

- Beschikbaar stellen van datasets op het open dataportaal van de Vlaamse overheid.
- Realisatie databank met de premies van de netbeheerders met rapporteringsfaciliteiten (intern en extern).
- Uitbreiding hernieuwbare energie-barometers op www.energiesparen.be.
- Uitwerken plan van aanpak en implementatie acties voor ontsluiting energiedata naar de lokale besturen.
- Meewerken aan het e-loket voor ondernemers voor uitwisseling van informatie en data tussen bedrijven en de overheid.

Het verder ontsluiten van de zonnekaart-data met web-services vormt een belangrijk luik om de burger en ondernemingen verder te sensibiliseren voor de installatie van PV. Deze data op een ICT-effectieve manier integreren binnen de webapplicaties van de partners van het VEA (lokale besturen, intercommunales, ...) is dan ook een uitdaging voor 2018.

In 2018 zal het VEA in samenwerking met OVAM, Departement Omgeving en Wonen-Vlaanderen de woningpas Light releasen: een integraal publicatieplatform dat de burger overkoepelend inzicht verschaft over alle informatie van zijn woning/entiteit/perceel.

Daarnaast zal het VEA relevante energiegegevens voor eigenaars ontsluiten via het burgerloket. Het VEA integreert hiervoor de unieke sleutel uit het gebouwenregister in haar toepassing.

Resultaatgerichte jaardoelstelling	Prestatie-indicator	Prestatienorm
2018 Ontwikkeling woningpas Light en	Release woningpas Light	Uiterlijk 30 juni 2018

////////////////////////////////////

prototype woningpas Medium	Beschikbaarheid prototypes woningpas Medium	Uiterlijk 31 augustus 2018
----------------------------	---	-------------------------------

Budget 2018

Budget referentietoon VITO voor opmaak energiebalans, inventaris WKK en inventaris HEB: 300.000 euro.

Budget ontwikkeling en UX-ondersteuning woningpas Medium: 200.000 euro.

Budget Kennisplatform: 200.000 euro.

2.3.8.2 De processen digitaliseren en automatiseren.

Deze operationele doelstelling is gelinkt aan volgende operationele kerntaken van het VEA: 6, 13 en 19.

Beknopte beschrijving van de recurrente deelprocessen van het VEA

Om een efficiënte en effectieve dienstverlening te garanderen aan de klanten, wordt door het VEA sterk ingezet op elektronische gegevensuitwisseling met burgers en ondernemers en op het automatiseren van processen.

De communicatie tussen de verslaggevers en de overheid in het kader van de EPB-eisen verloopt volledig elektronisch via de energieprestatiedatabank. De energieprestatiedatabank bestaat voor EPB uit drie onderdelen: een centrale databank waarin alle gegevens opgeslagen worden, een frontoffice die wordt gebruikt door de verslaggevers en gemeenten, en een backoffice die het VEA gebruikt voor haar handhavingprocessen.

De gegevens van de vergunning, maandelijks bezorgd door de gemeente, vormen de basis van het elektronische EPB-dossier. De verslaggevers dienen via de energieprestatiedatabank bij het VEA de startverklaring en de EPB-aangifte, waarvan het EPC bouw deel uitmaakt, in. Ze gebruiken hiervoor de EPB-software 3G, het verplichte softwarepakket dat samen met de Brusselse en Waalse overheid gratis ter beschikking wordt gesteld om de prestaties op vlak van de EPB-eisen te berekenen en af te toetsen. De software wordt continu aangepast aan nieuwe regelgeving en optimaliseringen aan de rekenmethodiek. Elk jaar zijn twee releases voorzien.

Het VEA gebruikt ter ondersteuning en automatisatie van de handhavingstaken een EPB-backoffice-toepassing. Via de EPB-backoffice beheert het VEA de EPB-dossiers, een aantal vaststellingen en een aantal van de procesflows van controle en handhaving met bijhorende correspondentie.

Bij de invoering van de diverse EPC-systemen werd ervoor geopteerd om, naar analogie met de EPB-regelgeving, de communicatie tussen de energiedeskundigen en de Vlaamse overheid volledig elektronisch te laten verlopen. Hiervoor werd de energieprestatiedatabank, die bestaat uit een front-office, een backoffice en een centrale opslagplaats van gegevens, verder uitgebreid. Voor de publieke gebouwen werd een webapplicatie gebouwd die toegankelijk is via de frontoffice van de energieprestatiedatabank. Nadat een energiedeskundige type C of een interne energiedeskundige zich heeft geregistreerd, kan hij de gegevens nodig voor de opmaak van het certificaat voor publieke gebouwen in de webapplicatie invoeren. Na verwerking door de databank, wordt een downloadbare pdf van het certificaat gegenereerd. Voor residentiële gebouwen kunnen kandidaat-energiedeskundigen type A die aan de erkenningsvoorwaarden voldoen, zich registreren. Zij krijgen dan toegang tot de certificatiesoftware. Er werd een webbased applicatie ontwikkeld voor de opmaak van het EPC voor residentiële gebouwen, die net zoals de webapplicatie voor publieke gebouwen, toegankelijk is via de frontoffice. Het definitieve EPC bestaande gebouwen met woonfunctie kan in pdf-formaat worden gedownload.

De databank ExpertBase wordt door het VEA gebruikt voor de behandeling van de certificatenaanvragen voor alle groenestroom- en warmtekrachtinstallaties (met uitzondering van aanvragen m.b.t. zonnepanelen).

Beknopte rapportering over de specifieke acties/projecten 2017

In 2017 zijn de EPC- en EPB-applicaties gemigreerd naar de VPC-omgeving, een belangrijke infrastructuurvoorwaarde om de applicaties verder te kunnen integreren en te migreren naar een ICT-dienstenmodel. De integratie van de energieprestatiedatabank met het nieuwe omgevingsloket vormt een belangrijke uitdaging. Verder zal een groot deel van 2018 worden gewerkt op de ontwikkeling van de software voor het EPC+.

Een vereenvoudiging van de energieprestatie(certificaten)databank dringt zich op. Momenteel zijn de EPC- en EPB-gegevens gedupliceerd en moeilijk met elkaar te integreren. Er zal worden onderzocht in hoeverre gegevens uit het EPC kunnen worden overgedragen naar een latere EPB-aangifte (en omgekeerd) of een renovatieadvies. Het beschikbaar maken van gegevens over softwaretoepassingen heen, zal een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging betekenen.

Voor ExpertBase worden in 2018 geen grote projecten vooropgesteld, buiten een verdere optimalisatie van het systeem in functie van efficiëntie en aanpassingen in functie van mogelijke wetswijzigingen.

Het regeerakkoord stelt: "We zetten in op een grote digitale sprong voorwaarts. Tegen 2020 biedt de Vlaamse overheid alle administratieve transacties tussen overheid en burgers of lokale besturen of ondernemingen via digitale kanalen aan." De beleidsnota Energie 2014-2019 stelt terzake o.a.: "Nieuwe mogelijkheden op vlak van digitale gegevensuitwisseling en communicatie over dossiers, worden tot nu toe eerder beperkt toegepast in de energieprestatiedatabank. De komende jaren wordt verder ingezet op automatisering en koppeling van databanken om zo een digitale sprong voorwaarts te maken. We integreren onze toepassingen zo veel mogelijk in

//

de virtuele en digitale loketten die per doelgroep op Vlaams niveau worden ontwikkeld (ondernemingsloket, digitale bouwaanvraag).”

Het VEA zal in 2018 een digitaliseringsnota opmaken waarin de huidige status richting 'Radicaal Digitaal' wordt beschreven en het verdere plan van aanpak wordt uitgewerkt.

Een belangrijk meerjareninitiatief dat in 2018 volledig zou moeten worden uitgewerkt en geleidelijk de volgende jaren zou moeten uitgerold, betreft de ontwikkeling van een VEA-dossierbeheersysteem. Uit voorgaande assessments is gebleken dat de back-offices voor de handhaving van zowel EPC als EPB niet flexibel genoeg zijn om een verdere efficiëntieverbetering te kunnen realiseren.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Opmaak digitaliseringsnota	Beschikbaarheid nota	Uiterlijk 30 juni 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Ontwikkeling software EPC+	Release software in leeromgeving	Uiterlijk 30 juni 2018

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Ontwikkeling nieuwe versies EPB-software 3G	Release nieuwe versies EPB-software 3G door Altran	Uiterlijk 31 juli en 31 december

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Uitwerking jaarlijks actie- en investeringsplan om de gebruiksvriendelijkheid van de EPB-software 3G te verbeteren, gebaseerd op een gebruikersbevraging.	Beschikbaarheid actie- en investeringsplan 2019	Uiterlijk 31 december

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Jaarlijkse verlenging ontwikkelingsovereenkomst EPB-software 3G is tijdig beschikbaar	Beschikbaarheid betekening beslissing verlenging	Uiterlijk 31 juli

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
--	----------------------------	----------------------

Uitwerking jaarlijks actie- en investeringsplan om de ICT- strategie uit te voeren.	Beschikbaarheid actie- en investeringsplan 2019	Uiterlijk 30 november
---	---	-----------------------

Budget 2018

Dossierbehandelingsstelsel: 200.000 euro.

Expertbase: 100.000 euro

Algemeen in bedrijf houden van ICT-systemen (500.000 euro)

2.3.8.3 De communicatie een versnelling hoger schakelen

Deze operationele doelstelling is gelinkt met volgende operationele kerntaken van het VEA: 11, 16 en 22

Beknopte beschrijving van de recurrenente deelprocessen van het VEA

Via diverse kanalen verspreidt het VEA informatie over mogelijkheden tot energiebesparing, milieuvriendelijke energieproductie en de financiële stimulansen die daarvoor bestaan.

De strategische communicatiedoelstellingen inzake REG en de promotie van hernieuwbare energie die door het VEA worden nagestreefd zijn:

- Algemene informatieverspreiding om aandacht en interesse te creëren voor het thema energiebesparing en hernieuwbare energie bij de diverse doelgroepen.
- Via verschillende kanalen de doelgroepen overtuigen om de gewenste beslissingen te nemen.
- De doelgroepen aanzetten om effectief over te gaan tot actie.

Het belangrijkste aanbod aan informatie wordt in eerste instantie verspreid via de website www.energiesparen.be (100.000 à 125.000 bezoekers op maandbasis), waar alle publicaties van VEA kunnen worden gedownload en besteld en waar ook via een webformulier vragen kunnen worden gesteld, aanvraagprocedure voor premie elektrische wagen. Daarnaast wordt sinds maart 2017 de zonnekaart Vlaanderen zeer veel geraadpleegd. Op jaarbasis worden ongeveer 75.000 brochures besteld via de website en 90.000 brochures gedownload. De informatie op de website energiesparen.be is vooral gestructureerde informatie, in mindere mate actualiteitsinformatie.

Via de website energiesparen.be ligt de focus op de energiewinstcalculatoren en het aanbod van de diverse energiepremies. Een belangrijke trend is de hernieuwde belangstelling voor

zonnepanelen. Vanaf maart 2017 werd de berekeningsmodule geïntegreerd in de zonnekaart. De zonnekaart werd in 2017 meer dan 500.000 keer geraadpleegd.

De meer ad hoc te verstrekken informatie behelst het beantwoorden van zeer uiteenlopende vragen die toekomen via energie@vlaanderen.be over het Vlaamse energiebeleid (op jaarbasis 20.000 e-mailvragen), het geven van uitzettingen, het deelnemen aan en organiseren van stuurgroepen en studiedagen, het inhoudelijk invulling geven aan de meer specifieke informatie op de website, enz. Sinds 2008 heeft het VEA een softwaretool in gebruik om de per e-mail gestelde vragen zo spoedig mogelijk kwalitatief te kunnen beantwoorden. In 2017 werd 93% van de gestelde vragen binnen de 5 werkdagen beantwoord (2016: 93%).

Jaarlijks werkt het VEA een aantal algemene communicatie-acties uit rond het beleidsthema. Er wordt ook medewerking verleend aan heel wat aan het beleidsthema gerelateerde campagnes van andere organisaties (o.a. Renovatiedag; Mijn huis, mijn architect; Isolatiedag...).

Verschillende sectororganisaties en verenigingen vormen het contactpunt voor overleg met de sectoren, ondersteunen de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen inzake het verhogen van de energie-efficiëntie en de uitbouw van de milieuvriendelijke energieproductie en worden hiervoor structureel gesteund met een werkings- of projectsubsidie:

- ODE Vlaanderen (hernieuwbare energie)
- Cogen Vlaanderen (warmte-krachtkoppeling)
- Biogas-E (vergisting)
- Warmtenetwerk Vlaanderen (warmtenetten)
- Vlaamse Confederatie Bouw (energieconsulent)
- Bouwunie (energieconsulent)
- NAV (energieconsulent)
- Bond Beter Leefmilieu (energieconsulent)
- Komosie (energieconsulent)
- Gezinsbond (energieconsulent)
- Samenlevingsopbouw (energieconsulent)

Het VEA bereidt de subsidiebesluiten voor, legt mee de prioriteiten vast in de werkprogramma's en volgt de werkzaamheden op via stuurgroepen en bilaterale vergaderingen.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
De webpagina's over coöperaties op energiesparen.be actief promoten	Beschikbaarheid actieplan Aantal bezoekers webpagina's	Uiterlijk 28 februari 2018 Gemiddeld 500 bezoekers per maand

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Beantwoordingstijd beperken van vragen die via energie@vlaanderen.be worden	% vragen beantwoord	90%

Budget 2018

Extern communicatieplan 2018: 350.000 euro

2.3.8.4 Krachtdadige energieadministratie

Het agentschap voldoet aan het globale kader dat bijdraagt tot een resultaats- en klantgerichte overheid, zoals opgenomen in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 20 maart 2015 en de nota aan de Vlaamse Regering van 17 juli 2015. Het VEA zet reeds maximaal in op dienstverlening via externen, in het bijzonder wat betreft het toekennen van energiepremies via de netbeheerders, de EPB-verslaggeving, de energiedeskundigen voor woningen en publieke gebouwen en de energiedeskundigen voor bedrijven. De kerntaken van het VEA zijn hierdoor vooral beperkt tot evaluatie en bewaking van het globale kader en het toezicht op de correcte en efficiënte uitvoering van deelprocessen door externen. De Europese energierichtlijnen bevatten gedetailleerde bepalingen met verplicht uit te voeren taken inzake handhaving en inspectie door het VEA. De belangrijkste handhavingstaken hebben betrekking op de EPB- en EPC-regelgeving. De Europese richtlijn energieprestaties van gebouwen stelt bijvoorbeeld duidelijk dat er omvangrijke representatieve ad random steekproeven moeten gebeuren op de 120.000 à 130.000 EPB-aangiften en EPC's die jaarlijks worden ingediend.

Vooraf omwille van verschillende Europese richtlijnen die sinds het begin van deze eeuw werden uitgevaardigd (richtlijn energieprestaties van gebouwen, richtlijn hernieuwbare energie, richtlijn energie-efficiëntie), is het takenpakket van het VEA sterk toegenomen. Het personeelsbestand is niet mee kunnen evolueren met het takenpakket, zodat het agentschap momenteel kampt met een acuut personeelsprobleem om haar beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende rol optimaal te kunnen opnemen. De voorbije 2 jaar is met de bevoegde ministers een oplossing gezocht. In het kader van de begrotingsopmaken 2016 en 2017 is een overdracht ten bedrage van 769.000 euro vanuit het weddekrediet van de Vlaamse Belastingdienst uitgevoerd. Deze overdracht van weddekrediet heeft het VEA toegelaten 12 bijkomende personeelsleden van niveau A aan te werven, 5 met een contract van onbepaalde duur en 7 met een contract van bepaalde duur. Hiermee kon al deels het capaciteitstekort voor de uitwerking van het Renovatiepact, de implementatie van de energiestatieregelgeving, de uitwerking en implementatie van het beleidskader voor warmtenetten, de ondersteuning van de energietransitie en de Stroomversnelling, minstens tijdelijk, worden opgevangen.

Het is tot op heden niet mogelijk gebleken om de personeelsbesparing van het beleidsdomein Omgeving over de agentschappen te verdelen rekening houdend met de leeftijds piramides, de kerntaken of prioritaire maatschappelijke uitdagingen. Zolang het VEA niet wordt uitgesloten of vrijgesteld van de personeelsbesparingsdoelstelling, is het management er toe gehouden het maximaal haalbare te doen om een bijdrage te leveren aan de personeelsbesparingsdoelstelling van het beleidsdomein. Er is aan de bevoegde minister voorgesteld om tegen eind 2019 te

evolueren naar een personeelsbestand van 72 koppen. In totaal zou het VEA over deze legislatuur dan een personeelsbesparing hebben gerealiseerd van 11,1%.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Finalisatie conceptuele uitwerking geïntegreerd systeem van risicomanagement	Beschikbaarheid actualisatie strategienota risicomanagement en organisatiebeheersing	Uiterlijk 30 juni 2018
Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Validatie uitgewerkte risicostrategie	Beschikbaarheid gevalideerde risicostrategie	Uiterlijk 30 september 2018

○ **Opmaak en uitrol van een projectmanagementmethodologie op maat van het VEA**

Het VEA coördineert en voert jaarlijks verschillende projecten uit (opmaak van een evaluatie, implementatie van een regelgevende wijziging, communicatie...). Met het invoeren van een geactualiseerde projectmanagementmethodologie beoogt het VEA de planning, de kwaliteit, de scope en het budget van de diverse projecten beter te bewaken. Een projectteam stelde een projectmanagementmethodologie op maat van het VEA op en rolde een actieplan voor de implementatie ervan uit. De projecten waarop de projectmanagementmethodologie wordt toegepast, worden opgevolgd in de directieraad.

In 2018 wordt de uitrol van de nieuwe projectmanagementmethodologie geanalyseerd en geëvalueerd. Er wordt onderzocht waar er moet bijgestuurd worden en of er eventueel verdere vorming of begeleiding nodig is.

Resultaatgerichte jaardoelstelling 2018	Prestatie-indicator	Prestatienorm
Evalueren nieuwe projectmanagementmethodologie	Beschikbaarheid evaluatie projectmanagementmeth o-dologie Beschikbaarheid voorstel verder traject (aanpassen methodologie, vorming,...)	Uiterlijk 30 juni 2018 Uiterlijk 31 december 2018

○ **Opmaak informatiebeheersplan**

Iedere entiteit van de Vlaamse overheid moet een informatiebeheersplan opmaken. Dit informatiebeheersplan moet voor 31 december 2018 ter goedkeuring worden voorgelegd aan de selectiecommissie Vlaamse overheid.

In een informatiebeheersplan brengt het agentschap in kaart over welke informatie het beschikt en hoe het deze informatie wil beheren. Beheersregels koppelen aan de verschillende soorten informatie die het agentschap in huis heeft, helpt om de informatiehuishouding op een efficiënte wijze in te richten en tijd en middelen te besparen. Door afspraken te maken rond wie welke informatie bewaart, vermijdt het agentschap meervoudige gegevensopslag. Een tweede belangrijk voordeel is dat onnodige informatie niet langer hoeft te worden bewaard en beheerd. Om informatie gewettigd te vernietigen, moet het VEA beschikken over een goedgekeurd informatiebeheersplan. Door het opmaken van een informatiebeheersplan stelt het VEA zich tegelijk ook in regel met de betreffende bepalingen uit het Archiefdecreet van 9 juli 2010 en de Omzendbrief van 24 april 2008 betreffende de interne organisatie van het archiefbeheer.

Resultaatgerichte jaardoelstelling	Prestatie-indicator	Prestatienorm
2018		
Opmaak informatiebeheersplan	Beschikbaarheid informatiebeheersplan	Uiterlijk 31 december 2018

3.2 VERSTREKKEN VAN INPUT VOOR HET TIJDIG KUNNEN BEANTWOORDEN VAN PARLEMENTAIRE VRAGEN.

Het VEA heeft in 2017 voor alle parlementaire vragen input verstrekt binnen de door het kabinet vooropgestelde deadline. Het overzicht van de parlementaire vragen waarvoor input werd verstrekt, is opgenomen als bijlage.

In 2017 is input geleverd voor 152 schriftelijke vragen (2016: 121; 2015: 126; 2014: 98) en voor 82 vragen om uitleg (2016: 98; 2015: 58; 2014; 12). Hiervoor was in 2017 ook een grotere personeelsinzet nodig.

3.3 VOORBEREIDEN VAN RAPPORTERINGEN IN KADER VAN EUROPESE RICHTLIJNEN.

3.3.1 Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie (EED)

De Europese Commissie lanceerde op 30 november 2016 het Winterpakket, met daarin een voorstel tot revisie van de EED. Het VEA heeft in 2017 de input van het Vlaamse Gewest hiervoor gecoördineerd.

In 2017 moest aan de Europese Commissie een geactualiseerde lijst (t.o.v. 2014) van maatregelen worden voorgelegd die niet verplicht zijn volgens de richtlijn, maar die wel bijdragen tot de doelstellingen van de EPBD-richtlijn. Deze geactualiseerde lijst is, net zoals in 2011 en in 2014, opgenomen in het vierde energie-efficiëntieactieplan.

3.3.3 Richtlijn 2009/28/EG ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen

Eind 2017 moest bij de Europese Commissie het recentste verslag worden ingediend over de voortgang die is geboekt bij het bevorderen en het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen. De volgende rapportering moeten worden opgemaakt eind 2019. Het VEA heeft eind 2017 tijdig de Vlaamse bijdrage voor de rapportering aan de werkgroep ENOVER bezorgd.

De Europese Commissie heeft op 30 november 2016 haar voorstel voor een nieuwe richtlijn gepubliceerd. Er is in de Energieraad nog geen akkoord bereikt over de nieuwe richtlijn. Op 17 november 2017 is de 4de revisie van het voorstel van richtlijn gepubliceerd. Er werden verschillende Belgische standpunten voorbereid onder de vorm van een 'Working Paper'. Het VEA heeft voor deze Belgische standpunten in 2017 input voor het Vlaams Gewest gecoördineerd en aan ENOVER bezorgd.

3.4 BESPARINGSDOELSTELLING EN IMPLEMENTATIE VAN KERNTAKENPLAN

Op 30 juni 2014 telde het VEA 67 personeelsleden.

In kader van de zesde staats hervorming werden 2 bijkomende personeelsleden aan het VEA toegewezen. Volgend op de beslissing van de Vlaamse Regering om weddekrediet van VLABEL over te dragen aan VEA (decreten houdende de uitgavenbegrotingen 2016 en 2017), konden 5 medewerkers met een contract van onbepaalde duur en 7 medewerkers met een contract van bepaalde duur worden aangeworven.

Eind 2017 telt het VEA 79 personeelsleden. De lineaire doortrekking van de besparingsdoelstelling voor het beleidsdomein LNE naar de entiteiten van het beleidsdomein leidt voor het VEA tot een vermindering van het personeelsbestand eind 2019 tot 68 personeelsleden. Het VEA streeft in de huidige context naar een personeelsbestand eind 2019 van 72 personeelsleden.

In het kerntakenplan dat op 17 juli 2015 werd voorgelegd aan de Vlaamse Regering, zijn voor het VEA volgende initiatieven opgenomen:

- Kernproces vatbaar voor afbouw: Beoordelen van de attestaanvragen van bedrijven voor een verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen.

Ondernomen actie: De afbouw aangaande het proces voor de behandeling van attestaanvragen van bedrijven voor een verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen
////////////////////////////////////

vergt de goedkeuring van zowel de federale overheid als van de andere twee gewesten. Het overleg tussen de betrokken partijen werd op initiatief van het VEA in 2015 opgestart zonder tot op heden tot een concreet resultaat te hebben geleid. De federale overheid heeft in 2017 een politiek akkoord bereikt over een grondige hervorming van de vennootschapsbelasting. Deze hervorming zal klaarblijkelijk geen impact hebben op de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen.

- Kernproces waarvoor optimalisatie aangewezen is: Behandeling expertisedossiers in kader van groenestroom- en warmte-krachtcertificatenregelingen.

Ondernomen actie: De dossierbehandeling wordt geoptimaliseerd door de ontwikkeling van de ExpertBase (zie 2.3.8.2) en de daaruit resulterende automatisatie. Daarnaast zijn ook initiatieven genomen om de regelgeving te vereenvoudigen (zie 2.3.4.2).

4 DOELSTELLINGEN MET BETREKKING TOT WELZIJN

4.1 RISICO-ANALYSE

Naar aanleiding van de opmaak van het globaal preventieplan (GPP) 2016-2020¹ werd een risico-inventarisatie en –evaluatie gemaakt. Er werden geen aanpassingen gedaan aan het GPP 2016-2020.

De risico-inventarisatie gebeurde op basis van een aantal gegevens:

- Personeelspeiling 2014.
- Ziektecijfers, arbeidsongevallen, meldingen en incidenten.
- Eigen welzijnsenquête 2015 die vergeleken werd met de welzijnsenquête 2012.²

Als we de taken van het VEA vertalen naar risico's, betekent dit dat de personeelsleden van het VEA voornamelijk blootgesteld worden aan:

- Fysieke ergonomische risico's eigen aan beeldschermwerk. Dit geldt voor alle werknemers. Sommige personeelsleden doen ook ander fysiek werk zoals het versturen van verzendingen of brochures.
- Risico's omtrent psychosociale aspecten. Bijvoorbeeld telefonische dienstverlening inzake boete- en controledossiers waarbij vaak geëmotioneerde burgers (agressie/wanhoop) contact opnemen met het VEA. Ook werkdruk en personeelsbezetting zijn belangrijke risicofactoren zoals blijkt uit de welzijnsenquête.
- Veiligheidsrisico's bij werf- en plaatsbezoeken in het kader van de EPB- en de EPC-controles. Dit geldt voor controleurs binnen de EPB- en EPC-cel.

¹ Globaal preventieplan 2016-2020 goedgekeurd op de directieraad van 13 november 2015, voorgelegd aan het EOC op 16 november 2015

² Alle resultaten en grafieken van deze enquête zijn te vinden als bijlage van het globaal preventieplan 2016-2020

	tav PTOW. Personeelsleden kunnen 3 dagen thuiswerken per week, mits twee dagen gevraagde aanwezigheid op de standplaats.		
Doelstelling 7: Deelname aan overkoepelende acties en vergaderingen ihkv welzijn op het werk (ruim)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bijwonen WG Ferraris (data). ➤ Bijwonen vergadering brandpreventie Ferraris (17/7). ➤ Deelname welzijnsforum (o.a 10/3 en 14/9). ➤ Deelname intervisie vertrouwenspersoon (20 februari en 22 mei). ➤ Sessie Elke Geeraerts (deelname vertrouwenspersoon en contactpersoon welzijn). 	Ineke De Schoenmaeker Nadine Dufait	Geen budgettaire impact.

5 DOELSTELLINGEN MET BETREKKING TOT DIVERSITEIT EN GELIJKE KANSEN

De Vlaamse overheid als werkgever streeft naar evenredige arbeidsdeelname, zoals decreetaal bepaald op 8 mei 2002. Dat houdt in dat haar personeelsbestand de diversiteit van de Vlaamse samenleving weerspiegelt.

Diversiteit in onze huidige samenleving is vanzelfsprekend. Omgaan met diversiteit kan dus moeilijk genegeerd worden. Het thema gelijke kansen en diversiteit inbedden in de organisatiestructuur is een noodzakelijke voorwaarde om een entiteitsspecifiek gelijkekansen- en diversiteitsbeleid uit te bouwen. Het VEA staat achter een duurzaam personeelsbeleid, dat verschillen waardeert en wil werken aan gelijke kansen voor iedereen.

Dit probeert het VEA te verwezenlijken door o.a. structurele maatregelen in te voeren, zoals een uitgewerkt beleidskader re-integratie, PTOW structureel inbedden in de organisatie, een onthaalbeleid voor nieuwe werknemers met oog voor diversiteit, kansengroepen krijgen de

////////////////////////////////////

voorkeur bij vacatures voor jobstudenten en stagiairs, de opname van een diversiteitsparagraaf in de vacatureberichten, het volgen van opleidingen aangeboden door de Dienst Diversiteitsbeleid, de enquêtering 'Bereik beleidsinstrumenten energie bij kansengroepen' en het opnemen van de non-discriminatieclausule bij de volgende wijziging van het arbeidsreglement. Dit beleid zorgt ervoor dat eind 2017 het streefcijfer van de entiteit voor medewerkers van buitenlandse herkomst (3,3%) ruimschoots behaald werd. Het entiteitsspecifieke cijfer van 1,7% voor medewerkers met een arbeidshandicap of chronische ziekte werd nog niet behaald.

In het Regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering de streefcijfers opgenomen die vanaf 2016 gelden voor personeelsleden met een migratieachtergrond (10%) en voor personeelsleden met een handicap of chronische ziekte (3%) voor de globale Vlaamse overheid. De doelstelling van het VEA is om in 2018 en 2019 een extra inspanning te leveren en uiterlijk eind 2019 deze streefcijfers te behalen.

Bijlage 1: Personeelsplan

Het personeelsbestand (statutair en contract onbepaalde duur) op 31 december 2017 bedraagt 79 personeelsleden (71,3 VTE).

Op 8 december 2016 gaf het EOC positief advies over het personeelsplan tot eind 2017. Het volgende personeelsplan zal worden opgesteld tegen 1 april 2018, gebaseerd op functiefamilies en –niveaus, conform het Vlaams Personeelsstatuut.

Graad	Statutair of contractueel onbep. duur	Rang	Personeelsplan tot eind 2017	Personeelsbestand eind 2017
Administrateur-generaal	Mandaat	A3	1	1
Directeur-ir	Statutair	A2	1	1
Adviseur-ingenieur	Statutair	A2	5	4
Toezichthouder groene stroom en WKK	Contractueel	A2	3	3
Senior-adviseur	Statutair	A2E	1	1
Senior-adviseur	Contractueel	A2E	1	1
Adviseur	Statutair	A2	4	4
Ingenieur	Statutair	A1	12	12
Ingenieur	Contractueel	A1	12	12
Adjunct van de directeur	Statutair	A1	14	10
Adjunct van de directeur	Contractueel	A1	4	4
Hoofddeskundige	Statutair	B2	2	2
Deskundige	Statutair	B1	1	1
Deskundige	Contractueel	B1	1	1
Hoofd-medewerker	Statutair	C2	5	4
Technici	Statutair	C1	1	1

Medewerker	Statutair	C1	5	6
Medewerker	Contractueel	C1	2	2
Assistent	Statutair	D1	4	1
Assistent	Contractueel	D1	3	1
Totaal koppen			82	72

In het kader van de opmaak van de beleidsnota Energie 2014-2019 werden bij het VEA de capaciteits- en competentietekorten geïnventariseerd. In het kerntakenplan van het VEA werden de te versterken kerntaken beschreven.

Het voorliggende ondernemingsplan gaat uit van het behoud van de huidige personeelsbezetting in 2018, met uitzondering van 1 pensionering in 2018 die niet zal worden vervangen. De bijdrage van het VEA tot de te realiseren personeelsvermindering met 1950 koppen voor de ganse Vlaamse overheid tegen eind 2019 zal bestaan uit een volledige vervangingsstop van personeelsleden die het VEA verlaten omwille van pensionering. In de periode 2014-2019 gaat het om 2 personeelsleden die het VEA niet zal vervangen (1 in 2014 en 1 in 2018). Indien het VEA een verdere personeelsafbouw wordt opgelegd, zal dit logischerwijze een directe impact hebben op de recurrente deelprocessen van het VEA zoals beschreven in voorliggend ondernemingsplan.

////////////////////////////////////

Bijlage 2: Beschrijving kerntaken VEA

Beschrijving kerntaken Vlaams Energieagentschap (2018)
--

MANAGEMENT EN (BELEIDS)ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

A. Algemene leiding, organisatie, algemene informatie en secretariaat	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Opmaak en opvolging ondernemingsplan, opmaak jaarverslagen, opdrachten stafmedewerkers in kader van de algemene organisatiesturing (zoals intern clusteroverschrijdend overleg, bevestigingen en rapporteringen buiten de primaire missie van het agentschap,...), beantwoorden van algemene informatievragen over premies en energiereguleerder, website energiesparen.be onderhouden, coördinatie interne IT-projecten, informatiebrochures ter beschikking stellen	3,1		1,7	0,1

Beschrijving

Administrateur-generaal en algemene secretariaatsondersteuning.

Algemene secretariaatsondersteuning omvat: permanentie secretariaat administrateur-generaal, verwerking binnenkomende en uitgaande post, coördinatie samenstelling signataires voor beslissingen door administrateur-generaal of minister, coördinatie beantwoorden kabinetsnota's en parlementaire vragen, reserveren van vergaderzalen, ontvangst bezoekers.

Het agentschap heeft voor de periode 1.1.2015-31.12.2019 op basis van de beleidsnota Energie 2014-2019 een meerjarig ondernemingsplan uitgewerkt. Jaarlijks wordt dit ondernemingsplan op basis van de beleidsbrief Energie verder geconcretiseerd en, indien nodig, geactualiseerd. De resultaatgerichte doelstellingen worden maandelijks in de Directieraad opgevolgd via een monitoringsjabloon. Het agentschap moet jaarlijks over de uitvoering van het ondernemingsplan rapporteren door middel van een jaarverslag. In het kader van de openbaarheid van bestuur zijn zowel de ondernemingsplannen als de jaarverslagen publiekelijk consulteerbaar op www.energiesparen.be.

Het agentschap vervult regelmatig ad hoc opdrachten zoals deelnemen aan algemene bevestigingen en rapporteringen die niet gelinkt kunnen worden aan de primaire missie van het agentschap.

Het toenemende bewustzijn aangaande het maatschappelijk belang van energiebesparende investeringen en milieuvriendelijke energieproductie, heeft geleid tot een sterk toegenomen groei van de informatievragen die aan het agentschap worden gesteld.

De eerstelijnsinformatie wordt verstrekt door medewerkers met een algemene kennis van de premiereregelingen en de energiewetgeving. De technische vragen worden doorgestuurd naar de interne experts.

In drukke perioden (campagnegolf, Batibouw, berichtgeving in de media, ...) registreert het VEA pieken van meer dan 200 algemene informatievragen per dag. Op maandbasis betreft het gemiddeld een 1000 telefonische oproepen. Hiervoor is in cascade een pool van telefoonoperatoren opgebouwd van 10 personeelsleden.

In 2016 werden opnieuw ongeveer 20.000 e-mailvragen behandeld. Sinds medio 2008 is een softwaretool in gebruik genomen om de efficiënte afhandeling van de per e-mail gestelde vragen nog te optimaliseren. Meer dan de helft van de personeelsleden zijn via de softwaretool ingeschakeld om de binnenkomende vragen zo spoedig mogelijk kwalitatief te beantwoorden.

Het VEA verspreidt op jaarbasis 150.000 à 200.000 gedrukte publicaties. De brochures worden in hoofdzaak via volgende kanalen verspreid : informatiezuilen van lokale besturen en gemeenten, op aanvraag via 1700, aanvragen via de website www.energiesparen.be, beurzen, evenementen en via bedrijven actief in de sector. Gelet op het arbeidsintensieve karakter van deze taak werd de voorbije jaren het aantal te bestellen brochures sterk afgebouwd. De klanten worden tevens verzocht de gewenste papieren brochure te downloaden van de website of een exemplaar mee te nemen uit de informatiezuilen bij de gemeentelijke diensten.

Prestatie-indicatoren

Realisatie operationele organisatiedoelstellingen van het agentschap.
 Tijdig beantwoorden van kabinetsnota's en parlementaire vragen.
 Personeelstevredenheid omtrent algemeen functioneren van het agentschap.
 Beschikbaarheid jaarlijks (geactualiseerd) ondernemingsplan voor 31.01.
 Beschikbaarheid jaarverslag over jaar N-1 voor 31.01.
 Aantal e-mailvragen dat werd beantwoord binnen de 5 werkdagen.
 Aantal brochures dat werd verspreid.

Budget

Softwaretool voor beheer van e-mailvragen (40.000 euro).
 Drukkosten brochures (40.000 euro).

					VTE AS IS			
B. Het verlenen van A B C D					A	B	C	D
managementondersteuning binnen het agentschap								
Financiën en begroting, personeel en organisatieontwikkeling, personeelsgebonden ICT, ICT-meerjarenplan, belanghebbendenmanagement, facility management, interne communicatie en niet-beleidsgerichte juridische zaken (in de zin van managementondersteunende dienstverlening)					2,85	1,2	0,9	

Beschrijving

Het agentschap becijfert en bereidt alle begrotingsvoorstellen voor het beleidsveld energie (uitgezonderd VREG) voor. Dit geldt voor de jaarlijkse begrotingsopmaak, de begrotingscontroles en de meerjarenbegrotingen.

Daarnaast voert het agentschap ook de meeste taken uit van de onderliggende financiële flows. Dit operationele luik (uitvoering van de energiebegroting, excl. VREG) verloopt volgens de opgelegde

////////////////////////////////////

kan blijven concurreren tijdens de omschakeling. De Europese Commissie wil dat de EU niet alleen overschakelt op schone energie maar daarin eveneens een voortrekkersrol speelt. De consument wordt daarbij als actieve speler op de energiemarkt vooropgesteld. De voorstellen van het Winterpakket vormen de laatste schakel van het klimaat- en energiekader voor 2030 (waarover de Europese Raad overeenstemming bereikte in oktober 2014 met als ambitieuze doelstelling ten minste 40% minder CO₂ uitstoot tegen 2030 voor de hele economie). M.b.t. energie-efficiëntie wordt een bindend doel van 30% vooropgesteld op EU niveau, voor hernieuwbare energie is dat 27% eveneens op EU niveau. Market design bevat op zich al drie voorstellen en voorziet een belangrijke actieve rol voor de consument op de energiemarkt. Het Energie-unie governance voorstel zal de acties van de lidstaten teneinde hun doelstellingen te realiseren, coördineren en er eveneens op toezien dat de bereikte vooruitgang a.d.h.v. de energie en klimaatplannen voldoende ambitieus is teneinde de collectieve doelstellingen te bereiken. De verdere voorbereiding van standpuntbepalingen hieromtrent (en latere implementatie) zal een substantiële impact hebben op de werklast binnen het VEA.

Voor de voorbereiding en de opvolging van het energiebeleid heeft de Vlaamse overheid ook nood aan betrouwbare gegevens inzake de energieproductie en het -verbruik per sector. Onder andere de inventaris van broeikasgasemissies steunt op deze gegevens. Het VEA is verantwoordelijk voor de handhaving van de regelgeving inzake de rapportering van afname- en productiegegevens door de netbeheerders en de exploitanten van decentrale energieopwekkingsinstallaties. Het VEA zoekt samenwerking en overlegt met andere toeleveranciers van productie- en verbruiksgegevens (federaties, VREG, andere Vlaamse en federale overheidsdiensten,...). De verwerking van de energiegegevens in een jaarlijkse Vlaamse energiebalans gebeurt door het VITO in het kader van een referentietraak, waarvan de stuurgroep door het VEA wordt voorgezeten. Het VEA vertegenwoordigt het Vlaamse Gewest in de werkgroep energiebalansen van ENOVER, opgestart ten behoeve van de uitwisseling en afstemming van gegevens tussen de federale en gewestelijke overheden en ten behoeve van de voorbereiding van de rapportering aan internationale instanties (Europese Commissie, OESO-Internationaal Energieagentschap,...).

In het Energiedecreet werd de energiebalans decretaal verankerd en uitgebreid met meer kwalitatieve informatie. De Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid moet jaarlijks, op voorstel van het Vlaams Energieagentschap, een energierapport publiceren dat volgende onderdelen omvat:

- 1° de vroegere energiebalans;
- 2° een beschrijving en analyse van de bestaande toestand inzake energieverbruik en energieproductie, per sector en per energiedrager;
- 3° energiekeurgetallen per sector.

Prestatie-indicatoren

- Beschikbaarheid actieplannen en monitoringrapporten in kader van implementatie Europese richtlijnen.
- Beschikbaarheid uitgebreid energierapport over jaar N-2 voor 30.09.
- Beschikbaarheid voorlopig energierapport inclusief inventaris hernieuwbare energiebronnen en WKK-inventaris over jaar N-1 voor 30.09.
- Beschikbaarheid input jaarlijkse beleidsbrief voor 15 september.

Budget

- Opmaak energierapport door cel energiebalansen van VITO in kader van referentietraak (260.000 euro).
- Budget voor referentietraak is toegevoegd aan dotatie VITO.

CLUSTER ENERGIE-EFFICIENTIE

	VTE AS IS			
1. Implementatie, monitoring en evaluatie van de sociale- en REG-openbaredienstverplichtingen (Energiebesluit, artikel 6.1.1 – artikel 6.1.3 ; artikel 6.4.1 – artikel 6.4.1/12)	A	B	C	D
Energiepremies voor energiebesparende investeringen door netbeheerders, goedkope energieleningen voor energiebesparende investeringen, sociale beschermingsmaatregelen (minimale levering aardgas, budgetmeters, ...), Energiearmoedeprogramma, ...	2,4			

Beschrijving

Het versterken van het sociaal energiebeleid is een operationele doelstelling van de beleidsnota Energie 2014-2019. Tezamen met de VREG heeft het VEA de opdracht om de effectiviteit en efficiëntie van de sociale-ODV op te volgen, te evalueren en desgevallend voorstellen uit te werken om ze bij te sturen. De sociale openbaredienstverplichtingen (sociale ODV) opgenomen in de Vlaamse energieregelgeving behoren in Europees perspectief tot de best uitgebouwde beschermingsystemen. De leveranciers mogen leveringscontracten van wanbetalers enkel stopzetten na het verplicht doorlopen van een getrapte oplossingsgerichte procedure. Gezinnen die door betalingsproblemen zijn gedropt door hun energieleverancier, worden verder beleverd door de distributienetbeheerder. Als ze ook daar hun facturen niet meer kunnen betalen, plaatst de netbeheerder een oplaadbare budgetmeter, die toelaat het verbruik vooraf te betalen. Elektriciteitsbudgetmeters zijn al geruime tijd ingeburgerd geraakt. De netbeheerders zijn vanaf 2009 gestart met de plaatsing van aardgasbudgetmeters. Voor openstaande schulden worden realistische betaalplannen afgesproken. Het afsluiten van de energielevering wordt door de netbeheerders zoveel als mogelijk vermeden en kan enkel na het doorlopen van een vaste procedure door de lokale adviescommissie waarin ook het OCMW zetelt. Dit geheel aan maatregelen is gericht op het vermijden van schuldopbouw en het maximaal garanderen van de energielevering. Om te vermijden dat mensen vanwege een gebrek aan geld om hun aardgasbudgetmeter op te laden in de winter zonder verwarming vallen, coördineert het VEA de maatregel waarmee de OCMW's een halfmaandelijke vergoeding voor een minimale hoeveelheid aardgas kunnen toekennen.

Het VEA neemt actief deel aan het Horizontaal Armoedeoverleg met alle Vlaamse beleidsdomeinen en coördineert het Vertikaal Armoedeoverleg binnen het beleidsdomein Energie en engageert zich ook om bij de voorbereiding van nieuwe regelgeving systematische de Armoedetoets toe te passen.

Rationeel energiegebruik (REG) bij huishoudelijke en niet-huishoudelijke afnemers wordt voornamelijk gestimuleerd via de openbaredienstverplichtingen voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit. Verplichtingen werden ingevoerd vanaf 2003 en werden in de loop der jaren een aantal keren bijgesteld. Op dit ogenblik worden aan de netbeheerders een aantal actieverplichtingen opgelegd met als doel hun eindafnemers aan te sporen tot energiebesparing. De belangrijkste actieverplichting opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders is het verplicht uitkeren van premies voor bepaalde in de regelgeving vastgelegde energiebesparende maatregelen in bestaande gebouwen (woningen en niet-woningen). De elektriciteitsdistributienetbeheerders moeten bovendien specifieke aandacht schenken aan de sociaal zwakkeren (beschermde afnemers en andere categorieën van meest behoeftigen) o.a. door hogere premies en het aanbieden van gratis energiescans. In het kader van de REG-ODV worden door een aantal organisaties sociale energie-efficiëntieprojecten uitgevoerd bij kwetsbare doelgroepen op de private huurmarkt. Tot slot hebben de elektriciteitsdistributienetbeheerders de verplichting om lokale besturen te ondersteunen bij hun lokaal energiebeleid, onder meer via energieboekhoudingen,

energieaudits, energiezorgsystemen en het aanbieden van formules van derdepartijfinanciering of andere financieringsmechanismen voor de uitvoering van energiebesparende investeringen. Het VEA is de centrale actor bij de implementatie en monitoring van de regelgeving inzake de REG-openbaredienstverplichtingen (REG-ODV). De laatste hervorming van de energiepremies dateert van eind 2016. De voornaamste aanpassingen hebben betrekking op:

- extra stimuli voor gecombineerde maatregelen en totaalrenovaties;
- getrapte verlaging van de individuele premies voor dakisolatie, spouwmuurisolatie en hoogrendementsglas;
- uitbreiding van de sociale dakisolatieprojecten naar spouwmuur en hoogrendementsglas;
- Ondersteuning van procesbegeleiding bij collectieve renovaties.

Sinds 2007 worden door scanbedrijven energiescans uitgevoerd. De laatste jaren werden deze prioritair aangeboden aan kwetsbare groepen. De energiescans zullen in de huidige regeerperiode nog verder worden geheroëntieerd zodat ze nog meer leiden tot structurele energiebesparende renovatiewerken.

Vanaf 1 januari 2015 zijn in het kader van de zesde staatshervorming de taken van het FRGE overgeheveld naar het VEA. Het VEA werkt in nauw overleg met de energiehuizen actief mee aan de uitbouw van het beleidsinstrument van de energieleningen.

Het VEA staat in voor de implementatie van de in het kader van het Energiearmoedeprogramma uitgewerkte acties en voor de verdere concretisering van de resterende actiepunten waarvoor bijkomende trajecten voor afstemming met uitvoerende actoren en belangengroepen nodig zijn met het oog op voorstellen voor maatregelen en/of regelgeving.

Prestatie-indicator

Beschikbaarheid van het jaarlijkse monitoringrapport met eventueel voorstellen voor bijsturing van de sociale openbaredienstverplichtingen.

Beschikbaarheid van het jaarlijkse monitoringrapport REG-ODV met eventuele voorstellen voor bijsturing van de REG-ODV.

Trimestrieel monitoringrapport energieleningen.

Beschikbaarheid van het jaarlijkse monitoringrapport conceptnota Energiearmoedeprogramma.

Budget

Vergoeding actieverplichtingen distributienetbeheerders (9.090.000 euro in 2018).

FRGE-werkingsmiddelen (6.100.000 euro).

Ergieleningen (55.000.000 euro).

VTE AS IS				
2. Doelgroepenoverleg en het uitwerken van hefboomacties in het kader van het Energierenovatieprogramma 2020 / Renovatiepact	A	B	C	D
In overleg met belanghebbenden een optimale beleidsinstrumentenmix samenstellen voor de grondige energetische renovatie van het Vlaamse woningenbestand	3,85			

////////////////////////////////////

Op 20 april 2007 werd het besluit betreffende het energieprestatiecertificaat voor publieke gebouwen goedgekeurd. Alle publieke gebouwen groter dan 1000 m² moesten tegen 1 januari 2009 over een energieprestatiecertificaat beschikken. Intussen werd het toepassingsgebied gradueel uitgebreid en werd de oppervlaktedrempel op 1 januari 2013 verlaagd naar 500 m². Vanaf 1 januari 2015 zal de oppervlaktedrempel, conform de Europese richtlijn, verder verlagen naar 250 m². Voor de publieke gebouwen moet gezocht worden naar een optimale afstemming met het nog te ontwikkelen EPC voor niet-residentiële gebouwen (cfr. infra).

Op 11 december 2008 werd het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de invoering van een energieprestatiecertificaat bij de verkoop en verhuur van residentiële gebouwen en de uitvoering van de energieaudit definitief goedgekeurd. Vanaf 1 november 2008 moeten alle wooneenheden die te koop worden aangeboden, over een energieprestatiecertificaat beschikken. Voor verhuur is de verplichting ingegaan op 1 januari 2009. Het huidige EPC voor bestaande woongebouwen zal worden opgewaardeerd naar een EPC+. De standaardaanbevelingen uit het huidige EPC zullen in het EPC+ vervangen worden door een maatregelenpakket op maat van de specifieke woning. Het maatregelenpakket zal de werken en de bijhorende kosten beschrijven die nodig zijn om de woning te renoveren conform de langetermijndoelstelling voor 2050. Om de wensen en noden van de gebruikers, in casu de potentiële kopers en huurders, in kaart te brengen, werd in het najaar van 2016 een servicedesigntraject opgestart om de vorm en de inhoud van het EPC+ vast te leggen. De lancering van het EPC+ is voorzien vanaf 1 januari 2019. Voor appartementen zal een specifieke aanpak worden uitgewerkt en zal het EPC voor gemene delen worden ingevoerd vanaf 1 januari 2020.

Op 5 december 2008 werd het besluit houdende de invoering van een energieprestatiecertificaat bij de verkoop en verhuur van niet-residentiële gebouwen definitief goedgekeurd. De precieze datum van inwerkingtreding moet nog worden vastgelegd afhankelijk van de beschikbaarheid van certificatiesoftware en voldoende energiedeskundigen. De implementatie van het EPC voor niet-residentiële gebouwen wordt sinds 2008 in samenwerking met de twee andere gewesten voorbereid. Uit onderzoek is gebleken dat een gesegmenteerde aanpak voor de niet-residentiële gebouwen nodig is. Voor kleine niet-residentiële gebouwen zal het toepassingsgebied en de methodiek voor het EPC+ voor woongebouwen worden uitgebreid. Begin 2019 zullen de opleidingen voor energiedeskundigen type A van start gaan, zodat het EPC voor kleine niet-residentiële gebouwen op 1 januari 2020 kan worden ingevoerd. Om de formulestructuur en het inspectieprotocol te finaliseren voor de grote niet-residentiële gebouwen, is in 2017 de opdracht van het EPB-consortium uitgebreid met een luik voor bestaande niet-residentiële gebouwen. In 2018 zal een nieuwe aanbesteding worden voorbereid voor de ontwikkeling van de software. Zowel de vorm als de inhoud van het EPC niet-residentieel zullen in nauw overleg met de gebruikers worden vastgelegd. Na het geven van de train-de-trainer opleidingen, kunnen de opleidingen tot energiedeskundigen type D starten. Zodra er voldoende energiedeskundigen type D zijn, kan dan overgegaan worden tot de invoering van de verplichting om over een EPC te beschikken bij verkoop en verhuur van niet-residentiële gebouwen.

Om het EPC uit te bouwen tot een volwaardig beleidsinstrument moeten verschillende schakels van de volledige keten van opmaak van het EPC tot en met handhaving worden verbeterd.

Momenteel bestaan er in Vlaanderen verschillende berekeningsmethodes voor de energieprestatie van gebouwen: EPW en EPU (EPN) voor nieuwbouw en EPC voor bestaande gebouwen. De verschillen in de bepalingsmethoden voor bestaande en nieuwe gebouwen maken het momenteel moeilijk om bestaande en nieuwe gebouwen met elkaar te vergelijken. Een correcte vergelijking is nodig voor een goede werking in de markt: zowel nieuwe als bestaande gebouwen bevinden zich immers in dezelfde verhuur- en verkoopmarkt. Ook worden bepaalde aspecten die de energieprestatie van een gebouw bepalen, verschillend bepaald in de residentiële en in de niet-residentiële methode. De sector (architecten, aannemers, promotoren, energiedeskundigen ...) is sterk vragende partij om het aantal verschillende

////////////////////////////////////

Artikel 11.1.6 van het Energiedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering minstens om de twee jaar de berekeningsmethode van de energieprestaties van gebouwen en de EPB-eisen evalueert en in voorkomend geval aanpast. De procedures en de administratieve lasten van de regelgeving worden elke 4 jaar geëvalueerd. Het VEA heeft in 2015 een vierde evaluatierapport inzake de EPB-regelgeving opgemaakt. Naast de EPB-eisen en de berekeningsmethode, zijn de procedures en de administratieve lasten geëvalueerd. De evaluatie van de EPB-eisen wordt gebaseerd op de actualisatie van de studies betreffende het kostenoptimum. De recentste actualisatiestudies werden uitgevoerd in 2017. De actualisaties beogen de reeds gekende BEN-niveaus en het aanscherpingspad af te toetsen aan het voortschrijdend kostenoptimum en het kostenoptimale aandeel hernieuwbare energie te onderzoeken. Daarbij worden de meerinvesteringen voor betere energieprestatieniveaus en de evolutie van de globale bouwcost in kaart gebracht. Het volgende evaluatierapport wordt in 2018 opgemaakt.

In het licht van de energie-efficiëntie doelstellingen van de Vlaamse Regering, worden de voorlopers voor BEN-gebouwen gestimuleerd via verschillende financiële ondersteuningsmechanismen (premie netbeheerder, verlaging onroerende voorheffing). Daarnaast koppelen een aantal andere wetgevingen subsidies of andere steunmaatregelen aan het behalen van een bepaald E-peil (E-peil subsidievoorwaarde voor nieuwe scholen, E-peil voorwaarde voor gratis verzekering gewaarborgd inkomen). Om de administratieve last voor de voorlopers laag te houden, sloot het VEA een protocol met Vlabel betreffende het elektronisch doorsturen van de bouwprojecten, waarvoor een E-peileis geldt, die op basis van het berekende E-peil in aanmerking komen voor de vermindering van de onroerende voorheffing. Het VEA bezorgt elk jaar in februari de lijst van bouwprojecten, waarvoor een E-peileis geldt, die in aanmerking komen voor de verlaagde onroerende voorheffing aan VLABEL. In het kader van de verzekering gewaarborgd inkomen, controleert het VEA of aan de voorwaarde E70 is voldaan. De bouwheer hoeft zelf geen extra bewijsstukken meer voor te leggen aan Wonen-Vlaanderen. Het VEA behandelt hiervoor 25 à 30 aanvragen per maand. De gegevensuitwisseling met Agion betreffende de scholen, verloopt volledig geautomatiseerd.

In bepaalde uitzonderlijke gevallen is het niet mogelijk voor een specifiek project om aan de EPB-eisen te voldoen. Het Energiebesluit voorziet dat men een vrijstelling of een afwijking kan aanvragen, wanneer de EPB-eisen technisch, functioneel of economisch niet haalbaar zijn of bij industriële gebouwen waarin industriële processen plaatsvinden die zelf warmte produceren en waarvoor om die reden in koeling of in een geforceerde ventilatie is voorzien. Het Energiebesluit verleent in artikel 9.1.30 §3 delegatie aan de minister om de afwijkingen en vrijstellingen vast te leggen na advies van het Vlaams Energieagentschap. Het VEA beoordeelt de aanvragen en stelt een advies en een voorstel van beslissing (ontwerp MB) op. Wanneer gelijkaardige uitzonderings- of afwijkingsaanvragen systematisch terugkomen, maakt het VEA een advies en een voorstel van algemene uitzondering op.

In de energieprestatiedatabank is een schat aan informatie over de recente Vlaamse nieuwbouw beschikbaar. Het VEA stelt een keer per jaar een uitgebreide analyse van de ingediende EPB-aangiften op en publiceert maandelijks het aantal startverklaringen en EPB-aangiften.

De drie gewesten werken samen aan de EPB-berekeningsmethode via het EPB-platform. Om de ontwikkeling van de berekeningsmethode te versnellen, werd in opdracht van de drie gewesten de technische en wetenschappelijke ondersteuning van het EPB-platform sinds april 2014 sterk uitgebreid. De EPB-ondersteuning werd toegewezen aan een consortium van wetenschappelijke instellingen, universiteiten, hogescholen en studiebureaus. Het VEA beheert en volgt de uitvoering van de overeenkomst met het EPB-consortium op voor de drie gewesten.

Het VEA voert onder andere volgende taken uit voor het verder uitwerken van de bestaande berekeningsmethodiek:

- Het VEA begeleidt en volgt de studieopdrachten op. Het VEA stelt voor bepaalde studieopdrachten een aanvraagdocument op met een beschrijving van de taak en reviseert de aanvraagdocumenten die door de andere gewesten worden opgesteld. Het VEA geeft vervolgens

////////////////////////////////////

Beschrijving

Het vervolmaken van de EPC-regelgeving (doelstelling 4.1.2) en het verbeteren van de kwaliteit van het EPC voor residentiële gebouwen (doelstelling 4.1.3) zijn twee operationele doelstellingen die opgenomen zijn in de beleidsnota energie 2014-2019.

Om kwaliteitsvolle EPC's op te maken, werd in de regelgeving opgenomen dat de energieprestatiecertificaten door erkende energiedeskundigen moeten worden uitgevoerd. De erkenningsregelingen voor de diverse types energiedeskundigen verschillen momenteel van elkaar. De kandidaat- energiedeskundigen type A, B en C moeten een erkende opleiding volgen. Er zijn geen instapvoorwaarden om deel te nemen aan de opleiding tot energiedeskundige.

De energiedeskundige is een natuurlijk persoon die onderworpen is aan het sociaal statuut van de zelfstandige of de bezoldigde medewerker van een rechtspersoon. De verklaring op eer bepaalt dat elke energiedeskundige onafhankelijk, objectief en neutraal moet werken ten aanzien van de opdrachtgever, zodanig dat de opdrachtgever geen enkele invloed kan uitoefenen op het resultaat van het EPC. De interne energiedeskundigen voor publieke gebouwen moeten een medewerker zijn van de publieke organisatie en moeten beschikken over minstens twee jaar ervaring op het vlak van energiezorg.

Het VEA organiseert zelf geen opleidingen tot energiedeskundige, maar behandelt de erkenningsaanvragen van de kandidaten voor de organisatie van een opleiding of examen die leiden tot het behalen van het getuigschrift van energiedeskundige.

Het VEA optimaliseert in samenspraak met de opleidingsinstellingen en de sector de opleiding voor energiedeskundigen type A, zowel wat betreft duur als inhoud. Een opleiding kan enkel kwaliteitsvol zijn als de docenten de materie voldoende beheersen. Nog al te vaak stelt het VEA vast dat er foutieve informatie of verkeerde interpretaties worden doorgegeven tijdens de opleidingen. Dit is nefast voor de opmaak van een correct EPC. Om de kwaliteit van de opleidingen verder te bewaken en desgevallend bij te sturen, controleert het VEA regelmatig de opleidingen ter plaatse. Het VEA pleegt op regelmatige tijdstippen overleg met de opleidingsinstellingen. Bij aanpassingen van de software, het inspectieprotocol en de berekeningsmethode organiseert het VEA een train-de-trainer opleiding, waarop de lesgevers verplicht moeten aanwezig zijn. De regelmatige bevraging van de (kandidaat)-energiedeskundigen over de kwaliteit van de opleidingen draagt ook bij tot een duidelijker beeld van de kwaliteit van het opleidingsaanbod en mogelijke verbeterpunten.

Vanaf 2017 moeten de energiedeskundigen permanente vorming volgen om hun erkenning te kunnen behouden. In de permanente vorming kunnen aspecten worden opgefrist die reeds gekend zouden moeten zijn. Gezien de snelle ontwikkelingen in het energielandschap, zullen ook nieuwe ontwikkelingen, wijzigingen aan de software, het inspectieprotocol of de rekenmethodiek aan bod komen. Uit de handhavingdossiers en de vragen die bij het VEA en de opleidingsinstellingen gesteld worden, kunnen eveneens onderwerpen voor permanente vorming worden gehaald. De opleidingsinstellingen die de permanente vorming willen geven of een begeleiding willen aanbieden, moeten, net als de instellingen die de basisopleiding tot energiedeskundige geven, erkend worden volgens voorwaarden die vastgelegd werden door de minister. Het VEA behandelt de erkenningsaanvragen.

Prestatie-indicatoren

Tweejaarlijkse bevraging van energiedeskundigen.

Jaarlijks analyserapport van organisatie en resultaten van permanente vorming.

//

- Het VEA woont steekproefsgewijs opleidingen bij, de examenresultaten worden geanalyseerd om de zwakke punten in de opleidingen te detecteren en de cursisten worden bevraagd.

Prestatie-indicatoren

Aantal en gemiddelde doorlooptijd behandeling erkenningsaanvragen
Jaarlijks analyserapport van permanente vorming.

VTE AS IS				
7. Handhaving van de EPC-regelgeving (Energiebesluit, hoofdstuk II van titel IX)	A	B	C	D
Naleving van Europese verplichting verzekeren, opmaak van kwaliteitsvol EPC verzekeren	1,5	0,4	0,2	0,55

Beschrijving

Het verbeteren van de kwaliteit van het EPC voor residentiële gebouwen (doelstelling 4.1.3) is een operationele doelstelling die opgenomen is in de beleidsnota energie 2014-2019.

Artikel 27 van de Europese richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen stelt dat de lidstaten de regels moeten vaststellen inzake de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de regelgeving en dat zij alle nodige maatregelen moeten treffen opdat zij worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

De sancties wegens overtreding of het niet naleven van de verplichtingen inzake het EPC werden via het Energiedecreet vastgelegd in Vlaamse regelgeving. Het VEA is belast met het uitvoeren van de controles en het opleggen van de sancties:

1. Controle op de aanwezigheid van het EPC en op de advertentieplicht inzake het EPC

In 2009 werd gestart met de controles op de aanwezigheid van het EPC voor residentiële gebouwen. Via advertenties, websites van immomakelaars, notarisblaadjes,... worden woningen die te koop of te huur worden aangeboden gezocht. Via de energieprestatiedatabank wordt nagegaan of een EPC aanwezig is. Daarnaast hebben notarissen een meldingsplicht naar het VEA als een authentieke verkoopakte wordt verleden zonder dat een EPC beschikbaar is.

Sinds 1 januari 2012 zijn eigenaars en gevolmachtigden, zoals immomakelaars en notarissen, verplicht om in commerciële publicaties voor de verkoop en verhuur van woningen de energiescore en het adres van de wooneenheid of de unieke code van het EPC te vermelden. Midden 2012 is het VEA gestart met het controleren van de advertentieplicht. Samen met de controle op de aanwezigheid van het EPC, wordt gecontroleerd of de verplichte informatie (correct) op de advertentie werd geplaatst.

De controles hebben duidelijk bijgedragen tot een snelle inburgering van het EPC. Acht jaar na de invoering van het EPC, blijkt het merendeel van de woningen die te verkocht of verhuurd worden over een EPC te beschikken.

Ook de advertentieplicht is dankzij het controlemechanisme snel en goed gekend.

2. Controle op de correctheid van het certificaat

Een ondermaatse kwaliteit van het afgeleverde werk zorgt ervoor dat het EPC als instrument haar geloofwaardigheid in de markt verliest. Dat kan leiden tot marktverstoringen en andere ongewenste effecten, zoals het onterecht verhogen van de waarde van de woning of een snellere verkoop of verhuur van de woning. De perceptie dat het EPC geen kwaliteitsvolle betrouwbare informatie beschikt moet worden weggewerkt. Pas als de kwaliteit gegarandeerd is, kunnen de EPC's uitgroeien tot een volwaardige beleidsinstrumenten.

////////////////////////////////////

De controle op de waarheidsgetrouwe rapportering door de energiedeskundige is een van de belangrijke schakels voor kwaliteitsverbetering en –beheersing. Ook de Europese Commissie erkent het belang van de controles op de kwaliteit van de rapportering. Artikel 18 van de Europese richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen stelt dat de lidstaten kwaliteitscontroles moeten uitvoeren op een statistisch significant percentage van de EPC's van bestaande gebouwen.

Het VEA voert steekproefsgewijze controles uit om na te gaan of het EPC waarheidsgetrouw werd opgesteld. Daarnaast behandelt het VEA ook klachten met betrekking tot de kwaliteit van de EPC's.

Er worden twee types kwaliteitscontroles uitgevoerd:

- Controles zonder plaatsbezoek, de zogenaamde deskcontroles. De deskcontrole wordt in hoofdzaak uitgevoerd op basis van de files in de certificatiesoftware. Een controleur doorloopt de invoergegevens van het EPC en toetst ze af aan een lijst van controlepunten. In geval van een klacht worden bijkomend de specifieke elementen gecontroleerd waarop de klacht betrekking heeft. Op basis hiervan wordt beslist of het dossier twijfelachtige invoergegevens bevat.
- Controles met plaatsbezoek. Hierbij wordt een volledige visuele inspectie van het gebouw uitgevoerd en wordt nagegaan of de gerapporteerde vaststellingen overeenstemmen met de vaststellingen van de controleambtenaar. Vooraleer ter plaatse gegaan wordt, wordt altijd eerst een deskcontrole uitgevoerd.

Het uitvoeren van kwaliteitscontroles is een tijds- en arbeidsintensief proces. Iedere controle start met het screenen van het EPC op twijfelachtige invoergegevens. Als uit de deskcontrole blijkt het EPC minstens 1 twijfelachtig invoergegeven bevat, worden argumenten en stavingsstukken (plannen, bewijsstukken, foto's, ...) opgevraagd. Als na evaluatie van de stavingsstukken blijkt dat deze onvoldoende zijn om de onwaarschijnlijke invoergegevens aan te tonen, wordt de handhavingprocedure opgestart en ontvangt de energiedeskundige een intentie tot boetebrief. Opnieuw kan de energiedeskundige bij het VEA tegenargumenten indienen. Als ook deze tegenargumenten niet volstaan, wordt de boete gevestigd. De energiedeskundige kan dan nog een administratief beroep bij het VEA indienen, waarna de boete wordt bevestigd, kwijtgescholden of herberekend. De energiedeskundige moet, na het opleggen van de boete, het EPC binnen een termijn van 30 dagen aanpassen aan de controlevaststellingen van het VEA. Doet hij dit niet, dan wordt een bijkomende boete van 500 euro opgelegd. Het aangepaste EPC wordt door het VEA aan de eigenaar van de woning bezorgd. In geval de stavingsstukken of tegenargumenten onduidelijk zijn, voert het VEA een controle ter plaatse uit.

Gelet op de beperkingen inzake beschikbaar personeel voor de handhavingsprocessen met betrekking tot de EPC-regelgeving, worden er hoofdzakelijk deskcontroles uitgevoerd. Deze deskcontroles laten toe om op een snelle, relatief eenvoudige, manier een groot aantal energiedeskundigen te controleren.

Een deel van de controles verloopt via een controle ter plaatse. Per maand worden 2 à 3 controles ter plaatse uitgevoerd zonder voorafgaande deskcontrole. Deze controles geven een beter beeld van de kwaliteit van de EPC's aangezien de controle veel grondiger verloopt. De organisatie van de plaatsbezoek is wel zeer tijdsintensief. Daarnaast is het niet altijd evident om toegang tot de woning te verkrijgen.

Het VEA maakt jaarlijks een handhavingsplan op waarin de handhavingsprioriteiten worden vastgelegd rekening houdend met het beschikbare personeel. In het handhavingsplan worden de drie handhavingsdomeinen (aanwezigheid van het EPC en advertentieplicht, kwaliteit van het EPC en naleven van de erkenningsvoorwaarden, waaronder permanente vorming) behandeld.

Prestatie-indicatoren

Aantal uitgevoerde aanwezigheidscontroles en controles op (correcte) publicatie kengetal.

Aantal kwaliteitscontroles residentiële gebouwen.

Doorlooptijd dossiers waarvoor een handhavingdossier wordt opgestart.

////////////////////////////////////

- Als bouwprojecten meer dan twee jaar gestart zijn en de EPB-aangifte ontbreekt, controleert het VEA via diverse databases of werfcontroles of het gebouw in gebruik is genomen. Als de uiterste indieningstermijn is overschreden, maant het VEA aan om de EPB-aangifte in te dienen.
- Het VEA stuurt aanmaningen voor bouwprojecten waarvan de stedenbouwkundige vergunning ouder is dan 5 jaar en waarvan de EPB-aangifte ontbreekt.
- Het VEA stuurt aanmaningen om de startverklaring in te dienen voor bouwprojecten waarvan de gemeente een vaststelling 'einde der werken' heeft doorgestuurd en waarvoor de EPB-aangifte ontbreekt.

Dient de bouwheer de startverklaring of EPB-aangifte niet in binnen de gestelde termijn, dan volgt een uitnodiging voor een hoorzitting. Uiteindelijk kan die procedure uitmonden in het vestigen van een administratieve geldboete.

Aan ongeveer 6% van het aantal ingediende EPB-aangiften moest een boete van meer dan 250 euro worden opgelegd voor het niet voldoen aan de EPB-eisen. Voor het indieningsjaar 2017 betrof het 1760 dossiers of 4,5% van het totaal aantal in 2017 ingediende EPB-aangiften (38.365).

Het VEA controleert de kwaliteit van de EPB-aangifte en het EPC-Bouw zowel zonder plaatsbezoek (focus op fouten in de invoergegevens) als met plaatsbezoek tijdens of na de uitvoering (focus op vergelijking van de as-built geplaatste installaties en materialen). De controles gebeuren voornamelijk na klachten, steekproefsgewijs en bij dossiers waar het VEA bepaalde problemen vaststelde. Het VEA vraagt bij vermoeden van fouten in de invoergegevens en bij elke controle met plaatsbezoek, stavingstukken op aan de verslaggever. De VEA-controleur vergelijkt zijn vaststellingen met de ingevoerde gegevens en de stavingsstukken. Bij de controles met plaatsbezoek, stelt het VEA, naast foutieve gegevensinvoer of verkeerde berekeningen van volumes en oppervlakten, regelmatig vast dat de verslaggevers rapporteren dat het gebouw aan de EPB-eisen voldoet, terwijl dat in realiteit niet zo is. In andere gevallen is het gebouw beter gerapporteerd dan in realiteit, om een resultaat net onder een drempelwaarde te behalen en zo recht te hebben op een financiële tegemoetkoming. Als het VEA vaststelt dat de resultaten in de EPB-aangifte beter zijn dan de werkelijke situatie, dan wordt aan de verslaggever een administratieve geldboete opgelegd.

Binnen elk van bovenstaande handhavingprocedures, geeft het VEA voor het opleggen van de boete, de kans om schriftelijke tegenargumenten ('hoorzitting') te formuleren. Als de belanghebbende geen tegenargumenten indient, wordt de boete opgelegd. Als er wel tegenargumenten worden ingediend, beoordeelt een dossierbehandelaar de argumenten. Daarna neemt het VEA de beslissing om de boete op te leggen, te herberekenen of kwijt te schelden. In bepaalde gevallen wordt er ook een nieuwe EPB-aangifte gevraagd. Het VEA monitort de doorlooptijd van boetedossiers met tegenargumenten en stelt zich tot doel de doorlooptijd te beperken.

Het VEA maakt jaarlijks een handavingsplan op waarin de handavingsprioriteiten worden vastgelegd rekening houdend met het beschikbare personeel. In het handavingsplan worden de drie handavingsdomeinen (het naleven van de procedures, het naleven van de EPB-eisen en de kwaliteit en waarheidsgetrouwheid van de EPB-aangiften) behandeld.

Prestatie-indicatoren

- Jaarlijks handavingsplan dat de accenten van de handaving en van de kwaliteitscontroles vastlegt.
- Aantal verstuurdte aanmaningsbrieven voor niet ingediende startverklaringen.
- Aantal verstuurdte aanmaningsbrieven voor niet ingediende EPB-aangiften.
- Aantal en doorlooptijd opgestarte handavingsprocedures voor niet-indienen van de startverklaring of de EPB-aangifte.
- Aantal en doorlooptijd handavingsdossiers wegens het niet voldoen aan de EPB-eisen.
- Aantal controles en doorlooptijd handavingsdossiers voor EPB-verslaggevers.

Budget

Nihil, uitgezonderd apparaats- en werkingskosten.

Inkomsten in het Energiefonds: 1,5 miljoen euro op jaarbasis. Administratieve geldboetes in kader van handhavingen indienen startverklaring en EPB-aangifte, naleving EPB-eisen en kwaliteitscontroles verslaggevers.

				VTE AS IS			
9. Het verder uitbouwen van de certificatiesoftwares en energieprestatiedatabank inzake energieprestatiecertificatiesystemen (Energiebesluit, hoofdstuk II van titel IX)	A	B	C	D			
Elektronische gegevensuitwisseling in kader van implementatie Europese verplichting mogelijk maken, administratieve lasten van regelgeving voor doelgroep beperken	0,2	0,6					

Beschrijving

Het vervolmaken van de EPC-regelgeving (doelstelling 4.1.2) en het implementeren van het EPC voor niet-residentiële gebouwen (doelstelling 4.1.4) zijn twee operationele doelstellingen die opgenomen zijn in de beleidsnota energie 2014-2019. Daarnaast werden ook data ontsluiten (4.10.1) en de processen digitaliseren en automatiseren (4.10.2) opgenomen als operationele doelstelling.

Bij de invoering van de diverse energieprestatiecertificatiesystemen werd ervoor geopteerd om, naar analogie met de EPB-regelgeving, de communicatie tussen de energiedeskundigen en de Vlaamse overheid volledig elektronisch te laten verlopen. Hiervoor werd de energieprestatiedatabank, die bestaat uit een frontoffice, een backoffice en een centrale opslagplaats van gegevens, verder uitgebreid.

Voor de publieke gebouwen werd een webapplicatie gebouwd die toegankelijk is via de frontoffice van de energieprestatiedatabank. Nadat een energiedeskundige type C of een interne energiedeskundige zich heeft geregistreerd, kan hij de gegevens nodig voor de opmaak van het certificaat voor publieke gebouwen in de webapplicatie invoeren. Na verwerking door de databank, wordt een downloadbare pdf van het certificaat gegenereerd.

Voor residentiële gebouwen kunnen kandidaat-energiedeskundigen type A die aan de erkenningsvoorwaarden voldoen, zich registreren. Zij krijgen dan een toegangscode voor het gebruik van de certificatiesoftware, die door het VEA wordt ter beschikking gesteld. Via de certificatiesoftware wordt een proefcertificaat gegenereerd, dat wordt doorgestuurd naar de energieprestatiedatabank. Het definitieve energieprestatiecertificaat bestaande gebouwen met woonfunctie kan dan in pdf-formaat worden gedownload. Het VEA heeft voor de opmaak van het EPC voor residentiële gebouwen een nieuwe webbased-applicatie laten ontwikkelen. Deze certificatiesoftware zal in kader van de ontwikkeling van het EPC+ en het renovatieadvies verder worden opgewaardeerd. Het renovatietraject dat zal worden voorgesteld, zal worden gekaderd in het stimuleren van het pad dat moet worden afgelegd om de woning te laten voldoen aan de langetermijndoelstelling van het Renovatiepact.

De frontoffice moet op termijn worden uitgebreid naar niet-residentiële gebouwen, zodat ook energiedeskundigen type D zich via de databank kunnen registreren en de certificaten voor niet-residentiële gebouwen in de databank kunnen worden beheerd. De manier waarop de koppeling tussen de energieprestatiedatabank en de software voor niet-residentiële gebouwen zal worden gerealiseerd, zal afhangen van de keuzes die gemaakt worden met betrekking tot software voor niet-residentiële gebouwen (terminal server, stand-alone versie, webapplicatie, ...). Die keuzes zullen in de loop van 2017 worden gemaakt

////////////////////////////////////

Om een efficiënte en effectieve dienstverlening te garanderen aan de klanten, zet het VEA al een aantal jaar in op het automatiseren van haar processen. Om de controles efficiënter, sneller en meer geautomatiseerd te laten verlopen werd gestart met de redesign van de back-office.

De energieprestatiedatabank bevat een schat aan informatie over bestaande woongebouwen. Meer en meer komt de vraag van zowel burgers, lokale overheden als andere beleidsdomeinen om deze gegevens te ontsluiten. De ontsluiting van de energieprestatiedatabank is momenteel beperkt tot de notarissen in het kader van hun meldingsplicht bij het ontbreken van een EPC en de controleurs van Wonen Vlaanderen in het kader van de controle van de dakisolatieverplichting, die opgenomen werd in de Vlaamse Wooncode.

Prestatie-indicator

Jaarlijks actie- en investeringsplan voor de uitbouw van de energieprestatiedatabank tot authentieke gegevensbron.

Jaarlijks actie- en investeringsplan uitbouw frontoffice, backoffice en certificatiesoftwares.

Budget

Ontwikkeling certificatiesoftware niet-residentieel (250.000 euro).

ontwikkeling EPC+ in certificatiesoftware (450.000 euro).

Analyse ontwikkeling renovatieadvies in certificatiesoftware (100.000 euro).

In bedrijf houden van EPC-toepassingen (200.000 euro).

	VTE AS IS			
10. Het verder uitbouwen van de EPB-software en van de energieprestatiedatabank (Energiedecreet, artikel 11.1.13)	A	B	C	D
Elektronische gegevensuitwisseling in kader van implementatie Europese verplichting mogelijk maken, administratieve lasten van regelgeving voor doelgroep beperken	2,2			

Beschrijving

Het vervolmaken van de EPB-regelgeving (doelstelling 4.2.2) is een operationele doelstelling in de beleidsnota Energie 2014-2019.

Om een efficiënte en effectieve dienstverlening te garanderen aan de klanten, wordt door het VEA ingezet op elektronische gegevensuitwisseling met burgers en ondernemers en op het automatiseren van processen. De Vlaamse Regering koos bij de invoering van de EPB-eisen in 2006, voor elektronische communicatie tussen de verslaggevers en de overheid via een van de eerste grote e-government toepassingen, de energieprestatiedatabank.

De energieprestatiedatabank bestaat uit drie onderdelen: een centrale databank waarin alle gegevens opgeslagen worden, een frontoffice die wordt gebruikt door de verslaggevers en gemeenten, en een backoffice die het VEA gebruikt voor haar handhavingsprocessen. De gegevens van de vergunning, maandelijks bezorgd door de gemeente, vormen de basis van het elektronische EPB-dossier. De verslaggevers moeten via de energieprestatiedatabank bij het VEA de startverklaring en de EPB-aangifte, waarvan het EPC bouw deel uitmaakt, indienen. Ze gebruiken hiervoor de EPB-software, het verplichte softwarepakket dat de prestaties op vlak van de EPB-eisen berekent en aftoetst.

////////////////////////////////////

energiebesparende werken in gezinswoningen (BENOveren). Het VEA staat in voor de coördinatie van de opvolging en eventuele bijsturing van deze projecten en zorgt voor de periodieke en eindevaluatie.

In de evolutie naar het BEN-niveau, is het behoud van het draagvlak voor energiezuinig bouwen bij bouwheren en bouwsector cruciaal. Het VEA overlegt 2 à 3 keer per jaar met de sectororganisaties van architecten, studiebureaus, verslaggevers, aannemers, installateurs, structurele bouwheren, en promotoren en met de subsidiërende overheden (9 overlegvergaderingen). De sector wordt ook steeds betrokken bij overleg in het kader van studies. Bij de evolutie naar steeds strengere eisen is een verhoogde kwaliteitsbewaking in het bouwproces een must. Er lopen verschillende trajecten om de kwaliteit van (ontwerp en) de uitvoering te bewaken, onder andere betreffende ventilatie in residentiële gebouwen. Het VEA volgt deze ontwikkelingen op en neemt deel aan het overleg.

Voor de REG-openbaredienstverplichtingen coördineert het VEA het structureel overleg met de uitvoerende netbeheerders en andere partners en belanghebbenden. Rond de sociale openbaredienstverplichtingen wordt structureel overleg gepleegd binnen het Verticaal Permanent Armoedeoverleg en zijn er frequent uitwisselingen met de netbeheerders, de VVSG en de sectoren armoedebestrijding en welzijn. Via deelname aan Horizontaal Permanent Armoedeoverleg en het voorzien in een aandachtsambtenaar armoedebestrijding draagt het VEA bij tot de doelstellingen in het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

Het VEA neemt jaarlijks deel aan 2 grote bouwbeurzen (Batibouw, BIS).

Om de implementatie van de EPC- en EPB-regelgeving te ondersteunen, worden diverse taken uitgevoerd:

- Opmaken van specifieke brochures en uitwerken van campagnes.
- Verschaffen van algemene eerstelijnsinformatie en beantwoorden van technische vragen, zowel telefonisch als via e-mail.
- Uitgeven van een elektronische nieuwsbrief en directe mailings naar energiedeskundigen, architecten en verslaggevers.

In de nieuwsbrief worden de belangrijkste nieuwigheden, evoluties en feiten met betrekking tot de verschillende energieprestatiecertificatensystemen opgenomen. De nieuwsbrief verschijnt een tweetal keer per jaar. Daarnaast worden energiedeskundigen via individuele mailing op de hoogte gebracht van belangrijke wijzigingen, zoals een update van het inspectieprotocol of de software.

- Uitbouwen van een referentiewebsite voor informatie over de energiepremies en de EPC- en EPB-regelgeving.
- Structureel overleg plegen in het kader van de energieprestatiecertificatensystemen. Het VEA overlegt 2 tot 3 keer per jaar met de erkende opleidingsinstellingen over de inhoud en mogelijke bijsturing van de opleidingen tot energiedeskundige. Daarnaast overlegt het VEA met de diverse sectororganisaties voor het doorvoeren van aanpassingen aan de rekenmethodiek, het inspectieprotocol en de software.

Het VEA heeft ook een belangrijke taak wat betreft het kenbaar maken van de steunmaatregelen voor bedrijven wat energiebesparende investeringen betreft.

Prestatie-indicatoren

- Bekendheid premies.
- Beschikbaarheid jaarlijks extern communicatieplan.
- Waardering brochures door doelgroep.
- Behalen van de doelstellingen van de energieconsulentenprojecten.
- Aantal e-mailvragen om informatie dat werd beantwoord.

////////////////////////////////////

Aantal elektronische EPC- en EPB-nieuwsberichten dat werd uitgewerkt en verspreid.
Waardering energiedeskundigen, architecten en verslaggevers voor informatieverstrekking door het VEA.

Budget

Communicatiecampagne energiepremies 2018 (100.000 euro).
Deelnemerkost aan beurzen (20.000 euro).
BENOveren-campagne (200.000 euro).
Energieconsulenten. Volledige budgettaire weerslag is al vastgelegd tot eind 2019.

CLUSTER MILIEUVRIENDELIJKE ENERGIEPRODUCTIE

16. Uitvoering acties in kader van de Europese richtlijn inzake de bevordering van hernieuwbare energiebronnen	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Kwaliteitsvolle en kostenefficiënte naleving van Europese verplichting verzekeren, behandeling van steunaanvragen in kader van calls (groene warmte, biomethaaninjectie en benutting van restwarmte), behandeling van steunaanvragen in kader van steun voor demonstratieprojecten	2,8			

Beschrijving

Het actieplan hernieuwbare energie 2020 uitvoeren is een operationele doelstelling van de beleidsnota Energie 2014-2019 (doelstelling 4.4.1).

Volgens de richtlijn hernieuwbare energie van 23 april 2009 (2009/28/EU) moeten de lidstaten een actieplan hernieuwbare energiebronnen opstellen en jaarlijks over de voortgang rapporteren. In deze (voortgangs)plannen moet aangetoond worden hoe de opgelegde bindende doelstellingen zullen gerealiseerd worden (voor België bedraagt de doelstelling tegen 2020 13% hernieuwbare energie in het finaal energiegebruik) en hoe de andere bepalingen uit de richtlijn zijn omgezet en worden uitgevoerd. Daarnaast zijn in de richtlijn ook tussentijdse indicatieve doelstellingen vastgelegd. Indien deze tussentijdse doelstellingen niet worden bereikt, moet een aangepast actieplan worden voorgelegd waarin de lidstaat bijkomende maatregelen voorstelt om alsnog de verdere (tussentijdse) doelstellingen te bereiken. Het VEA monitort voor het Vlaamse Gewest de uitvoering van het actieplan en maakt de vereiste voortgangsrapporten op.

Zoals voorzien in het Energiedecreet evalueert het VEA jaarlijks de productiedoelstellingen (zoals vastgelegd door de Vlaamse Regering) per technologie, en stelt het bij een tekort bijstellingen en/of remediërende maatregelen voor.

Het VEA volgt daarnaast verschillende andere concrete projecten op die opgelegd zijn door de Europese regelgeving en het Vlaamse Energiebesluit en een belangrijke impact hebben op het Vlaamse hernieuwbare energiebeleid, o.a.:

- de implementatie van het minimumaandeel hernieuwbare energie in de EPB-regelgeving.
- de implementatie van een certificatieregeling voor installateurs van kleinschalige hernieuwbare energietechnieken;

//

Jaarlijks worden de onrendabele toppen (de noodzakelijke steunhoogte) en bijhorende bandingfactoren berekend voor nieuwe projecten en geactualiseerd voor lopende projecten zonder brandstofkosten. De rapporten worden gepubliceerd op de website van het VEA. Telkens wordt hierover conform het Energiebesluit een uitgebreid stakeholderoverleg georganiseerd.

Voor projecten met een startdatum vóór 1 januari 2013 behandelt het VEA de steunverlengingsaanvragen.

Voor nieuwe dossiers met een strategisch belang berekent het VEA de projectspecifieke bandingfactoren.

Tevens wordt door het VEA in een halfjaarlijks marktrapport een evaluatie van de certificatenmarkt opgemaakt ter evaluatie en monitoring van het systeem.

Prestatie-indicatoren

Beschikbaarheid OT-rapporten: 30 juni.

Beschikbaarheid halfjaarlijkse marktmonitoringsrapporten.

Aantal behandelde aanvragen voor een projectspecifieke bandingfactor.

Gemiddelde doorlooptijd behandelde verlengingsaanvragen.

Budget

Verzamelen van beleidsondersteunende gegevens en studies (50.000 euro).

	VTE AS IS			
	A	B	C	D
18. Behandeling expertisedossiers in kader van groenestroom- en warmte-kracht-certificatenregelingen (Energiedecreet, artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.3)				
Afleveren van goedkeuring voor certificatensteun	3,3	1,0	2,0	

Beschrijving

Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor hernieuwbare energieproductie en voor WKK zijn operationele doelstellingen van de beleidsnota Energie 2014-2019 (doelstellingen 4.4 en 4.5).

Het VEA behandelt volgens de procedures vastgelegd in het Energiedecreet en het Energiebesluit de aanvragen tot toekenning van groenestroom- en warmte-krachtcertificaten van alle installaties andere dan zonnepanelen.

Het VEA moet maandelijks ook het aantal toe te kennen certificaten berekenen op basis van maandelijks te ontvangen gegevens (o.a. afname-, injectie- en productiegegevens door de netbeheerders, brandstofverbruik en warmteproductie door de producent, ...) en deze gegevens ook controleren op consistentie en plausibiliteit. Bij twijfel of steekproefsgewijs moet een controle worden uitgevoerd op de correctheid van de gerapporteerde gegevens (bijvoorbeeld door opvragen leveringsbons, ...). Elke uitbreiding of wijziging van een productie-installatie moet eveneens worden beoordeeld en verwerkt. Grote installaties moeten wettelijk gezien om de twee jaar volledig worden gekeurd. Het VEA moet deze keuringen beoordelen en indien nodig de berekeningswijze van het aantal toe te kennen certificaten aanpassen. Installaties die biobrandstoffen gebruiken, moeten om de twee jaar een auditverslag voorleggen van de door hen gebruikte biobrandstoffen. Ook dit moet bekeken en beoordeeld worden door het VEA, en waar nodig moet een aanpassing gebeuren van de berekeningswijze van het aantal toe

////////////////////////////////////

(om de vijf jaar te actualiseren). Het VEA coördineerde het onderzoek dat VITO uitvoerde voor het opstellen van deze Vlaamse warmtekaart.

- Uitwerking van een Vlaams warmteplan, waarbij nieuwe of te renoveren grootschalige elektriciteitscentrales, stookinstallaties en warmtenetten een kosten-batenanalyse moeten uitvoeren inzake de mogelijke toepassing van warmtekrachtkoppeling en restwarmte. Het VEA werkte de uitvoeringsmodaliteiten voor deze kosten-batenanalyses uit en controleert of deze analyses voldoende kwaliteitsvol worden uitgevoerd.

Het VEA heeft in samenwerking met de stakeholders in 2015-2016 een beleidskader voor openbare warmtenetwerken uitgewerkt. Dit beleidsthema wordt regelmatig besproken in het beleidsplatform warmtenetten, waarin het VEA de Vlaamse stakeholders bijeenbrengt.

Naast de monitoring van het certificatiesysteem voor WKK-installaties, volgt het agentschap ook de wijzigingen aan regelgeving op die een impact kunnen hebben op de ontwikkeling van WKK in het Vlaamse Gewest (o.a. VLAREM, regelgeving i.v.m. de ontwikkeling van de elektriciteitsmarkt).

Prestatie-indicator

Evolutie geïnstalleerd WKK-vermogen.
 Beschikbaarheid omvattende beoordeling (warmtekaart) van het potentieel voor de ontwikkeling van kwalitatieve warmte-krachtkoppeling en efficiënte stadsverwarming en -koeling

Budget

Opmaak inventaris WKK. Budget is toegevoegd aan dotatie VITO.

	VTE AS IS			
	A	B	C	D
20. Coördinatie werkzaamheden				
Interdepartementale Windwerkgroep (Omzendbrief R/2014/02 – Afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines) en kernteam Fast Lane (conceptnota 20 maart 2015)				
Facilitatie realisatie windenergieprojecten	1,0			

Beschrijving

Het VEA is met het departement Omgeving een centrale actor bij de implementatie van de conceptnota Fast Lane die op 20 maart 2015 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Door een kernteam wordt nagegaan welke (beleids)consequenties verbonden zijn aan verschillende ambitieniveaus voor windenergie op land in Vlaanderen. Daarvoor wordt naast een analyse van de huidige realisaties en het huidige beleid, een inschatting gemaakt van hoe drie hogere ambitieniveaus voor windenergie op land gerealiseerd kunnen worden, zowel naar impact op mens, natuur en omgeving, impact op het huidige gevoerde beleid als de juridische impact. Bedoeling is om hieruit tevens de mogelijkheden tot versnellen van inplanting te detecteren.

Eind 2016 heeft het VEA een ontwerp van actieplan voor de verdere ontwikkeling van windenergie in Vlaanderen afgewerkt. Dit actieplan kreeg de roepnaam Windkracht 2020.

Prestatie-indicatoren

Aantal behandelde adviesvragen.
 Driemaandelijkse voortgangsrapporten Fast Lane.

//

Budget

Nihil, uitgezonderd (beperkte) apparaats- en werkingskosten.

21. Overleg en thematische informatieverstrekking inzake milieuvriendelijke energieproductie	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Versterken van bewustwording rond maatschappelijk belang van verdere uitbouw milieuvriendelijke energieproductie, informatieverstrekking aan doelgroepen (nieuwsberichten, websiteluik, presentaties,...)	2,0		0,2	

Beschrijving

Het communicatieplan milieuvriendelijke energieproductie bevat verschillende hoofdlijnen:

- uitwerking van publicaties;
- het verschaffen van algemene eerstelijnsinformatie;
- de website energiesparen.be uitbouwen tot de algemene referentiewebsite inzake milieuvriendelijke energieproductie en dit voor de verschillende doelgroepen;
- opmaken van periodieke nieuwsberichten met informatie over de subsidieregelingen, nieuwe projecten, nieuwe beleidsinitiatieven, agenda van activiteiten, enz.

Gezien de sterke groei van de milieuvriendelijke energieproductie, stijgt ook het aantal informatie-vragen (50 à 100 op maandbasis). Omtrent dit beleidsthema worden ook zeer regelmatig parlementaire vragen gesteld (50 à 60 op jaarbasis) en omwille van de rechtstreekse link met heel wat andere beleidsvelden (Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu, Landbouw, ...) moet er als expert of spreker regelmatig worden deelgenomen aan studiedagen, stuurgroepen, en dergelijke meer.

Verschillende verenigingen vormen het contactpunt voor overleg met de sectoren, ondersteunen de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen inzake milieuvriendelijke energieproductie en worden hiervoor structureel gesteund met een werkingssubsidie:

- ODE Vlaanderen (hernieuwbare energie).
- Cogen Vlaanderen (warmte-krachtkoppeling).
- Biogas-E (vergisting).
- Quest (kwaliteitscentrum)
- Warmtenetwerk Vlaanderen.

Het VEA legt de prioriteiten vast in de jaarlijkse werkprogramma's en volgt de werkzaamheden van deze vzw's op via stuurgroepen, de overlegplatformen en bilaterale vergaderingen.

Prestatie-indicatoren

Aantal nieuwsberichten op de website.

Aantal beantwoorde schriftelijke vragen en vragen om uitleg.

Maatschappelijk draagvlak voor een energiesysteem dat meer gebaseerd is op hernieuwbare energiebronnen.

Advisering omtrent de ingediende werkprogramma's binnen een termijn van een maand.

Budget

Werkingsubsidies ODE, Cogen, Biogas-E, warmtenetwerk Vlaanderen (300.000 euro).

//

Samenvatting 'as is' (toestand 31 december 2017)

Functie	Statutair (S) of contractueel (C)	Rang	As is
Administrateur-generaal	S	A3	1
Technisch toezichthouder	C	A2	3
Directeur-ingenieur	S	A2	1
Senior-adviseur	S	A2E	1
	C		1
Adviseur-ingenieur	S	A2	5
Adviseur	S	A2	4
Adjunct van de directeur	S	A1	10
	C		13
Ingenieur	S	A1	9
	C		12
Hoofdeskundige	S	B2	2
Deskundige	S	B1	1
	C		1
Hoofdmedewerker	S	C2	4
Technici	S	C1	1
Medewerker	S	C1	6
	C		2
Assistent	S	D1	1
	C		1

Totaal	79
Statutairen	46
Contractuelen onbepaalde duur	21
Contractuelen bepaalde duur	12

Bijlage 4: Voorbereiden van de antwoorden op parlementaire vragen

Overzicht van de schriftelijke vragen waarvoor het VEA in 2017 inhoudelijke input heeft verstrekt:

NR	Titel	Datum ontvangst	Uiterste antwoord-datum	Antwoord-datum
90	Zonnepanelen op spoorwegbermen - Proeflocaties	13/12/2016	10/01/2017	03/01/2017
91	Zero-emissiebonus elektrische wagen - Aanvragen	13/12/2016	10/01/2017	04/01/2017
92	Zero-emissiewagens - Premieaanvragen	14/12/2016	10/01/2017	04/01/2017
117	Vlaamse overheid - Externe studie- en consultancyopdrachten	05/01/2017	13/01/2017	12/01/2017
224	Vlaamse Overheid - Uitbestede taken	09/01/2017	27/01/2017	25/01/2017
119	Energiecentrale Langerlo - Vergunningen	16/01/2017	08/02/2017	02/02/2017
122	Energiewinstcalculator - Evaluatie	20/01/2017	09/02/2017	25/01/2017
125	Energieleening - Stand van zaken	20/01/2017	09/02/2017	27/01/2017
121	Afbraak en wederopbouw van woningen - Verlaagd btw-tarief	23/01/2017	26/01/2017	26/01/2017
129	Fotovoltaïsche panelen - Stand van zaken	23/01/2017	09/02/2017	09/02/2017
130	Windturbines en windmolenparken - Stand van zaken	23/01/2017	09/02/2017	26/01/2017
131	Vlaamse energieleening - Stand van zaken	23/01/2017	09/02/2017	27/01/2017
132	Energiescans - Resultaten 2016	23/01/2017	09/02/2017	07/02/2017
134	Biomassacentrale Langerlo - Groenestroomcertificaten	23/01/2017	09/02/2017	08/02/2017
136	Sociale isolatieprojecten - Premies	25/01/2017	15/02/2017	09/02/2017
146	Warmtepompen - REG-premies 2016	30/01/2017	17/02/2017	15/02/2017
147	Warmtepompen bij gezinnen - REG-premies	30/01/2017	17/02/2017	15/02/2017
148	Warmtepompen bij ondernemingen - REG-premies	30/01/2017	17/02/2017	15/02/2017
149	Warmte-krachtkoppeling (WKK) - Warmtekrachtcertificaten	30/01/2017	17/02/2017	01/02/2017
150	REG-premies 2015-2016 - Stand van zaken	30/01/2017	17/02/2017	16/02/2017
154	Waterstofwagens - Zero-emissiepremie	01/02/2017	21/02/2017	16/02/2017
161	Slimme meter - Studies	07/02/2017	28/02/2017	14/02/2017
165	Budgetmeters - Oplaadpunten	09/02/2017	02/03/2017	20/02/2017
166	Biomassacentrale Langerlo - Stand van zaken	10/02/2017	01/03/2017	14/02/2017
167	Energieleeningen bij banken - Aanvragen	10/02/2017	01/03/2017	27/02/2017
170	Energieleening - Stand van zaken	10/02/2017	01/03/2017	16/02/2017
172	Warmtekaart Vlaanderen - Stand van zaken	10/02/2017	01/03/2017	14/02/2017
174	Vlaams Energieagentschap (VEA) - Klantentevredenheidsmeting	14/02/2017	02/03/2017	24/02/2017

////////////////////////////////////

	bouwwerken			
2674	Het zonneplan	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2707	De alternatieve financieringspistes voor hernieuwbare energieprojecten	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2712	Het advies van de SERV over de visievorming rond energie en klimaat in België	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2717	De teruggave van de te veel geïnde federale bijdrage voor elektriciteit en het resultaat van de agendering op het Overlegcomité	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2730	De regulering van kleinschalige windturbines	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2775	De kwaliteitsbewaking van energieprestatiecertificaten	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2790	De toekomst van kernenergie en de oproep van het VBO om de kerncentrales langer open te houden	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2862	De energiezuinigheid van openbare gebouwen	14/09/2017	27/09/2017	26/09/2017
2674-43	De uitvoering van zonedelen in Vlaanderen	28/09/2017	29/09/2017	29/09/2017
2712-48	Het advies van de SERV over de visievorming rond energie en klimaat in België	28/09/2017	29/09/2017	29/09/2017
2717-42	De teruggave van de te veel geïnde federale bijdrage voor elektriciteit en het resultaat van de agendering op het Overlegcomité	28/09/2017	29/09/2017	29/09/2017
2730-45	De regulering van kleinschalige windturbines	28/09/2017	29/09/2017	29/09/2017
2775-47	De kwaliteitsbewaking van energieprestatiecertificaten	28/09/2017	29/09/2017	29/09/2017
68	De provinciale belasting op hernieuwbare energie	28/09/2017	05/10/2017	04/10/2017
97	De uitvoering van het windplan 'Windkracht 2020' en de nieuwe beperkingen vanwege de militaire luchtvaart voor de plaatsing van windmolens	05/10/2017	11/10/2017	06/10/2017
99	De uitvoering van het windplan 'Windkracht 2020' en de nieuwe beperkingen vanwege de militaire luchtvaart voor de plaatsing van windmolens	05/10/2017	11/10/2017	06/10/2017
120	Het beschikbaar stellen van de gegevens van de REG-premies	05/10/2017	11/10/2017	06/10/2017
152	Het aanmelden van PV-panelen	05/10/2017	11/10/2017	06/10/2017
153	De uitvoering van het windplan 'Windkracht 2020' en de nieuwe beperkingen vanwege de militaire luchtvaart voor de plaatsing van windmolens	05/10/2017	11/10/2017	06/10/2017
895	Betalingsmoeilijkheden voor basisbehoeften	17/10/2017	17/10/2017	17/10/2017

////////////////////////////////////

REALISATIE DOELSTELLINGEN VEA ONDERNEMINGSPLAN 2017

	Doelstelling	Prestatie-indicator	Prestatienorm	Jaarprestatie	Knelpunten (intern/extern), verbetersuggesties	Vorderingen
SD LT 1	De transitie ondersteunen naar een nieuw toekomstgericht energiesysteem					
RGJD 01	Verdere concretisering startnota transitietraject 'Zorgen voor een energietransitie	Beschikbaarheid startnota	Uiterlijk 28 februari 2017	tijdig gerealiseerd		- Eerste versie bezorgd aan kabinet begin 2017. - Conceptnota goedgekeurd op VR 30 juni (op basis van enerzijds conceptnota Vlaamse Energievisie VR 19 mei en anderzijds het sjabloon aangereikt door DKB op 20 februari).
RGJD02	Meewerken aan voorbereiding geïntegreerd Energie-en Klimaatplan 2030 dat voldoet aan de richtsnoeren van de Europese Commissie	Beschikbaar input voor ontwerp van geïntegreerd Energie- en Klimaatplan 2030	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Input in juni bezorgd aan kabinet en dienst Klimaat.
SD LT 2	Een grondige verbetering van de energieprestatie van het bestaande gebouwenpark realiseren					
RGJD03	Indiening van een subsidieaanvraag in het kader van de call 2016 van het LIFE-programma	Full proposal uitgewerkt en ingediend onder coördinatie van het VEA	Uiterlijk tegen 15 april 2017	tijdig gerealiseerd		Op 7 april aangetekend verzonden.
RGJD04	Monitoringrapport met stand van zaken aangaande het Renovatiepact	Beschikbaarheid monitoringrapport	Uiterlijk 30 juni en 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Op 30 juni aan kabinet bezorgd en op 8 december op VR.
OOD 1	Versterken van de beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energieprestatie van bestaande gebouwen					
OOD 1.1	De doelstellingen van het ERP 2020 realiseren en de ambitie voor de langere termijn (2030/2050) uitwerken					
RGJD05	Opmaak monitoringrapport premiehervorming	Beschikbaarheid monitoringrapport	Uiterlijk 31 oktober 2017	tijdig gerealiseerd		
RGJD06	Uitvoeren REG-enquête 2017	Beschikbaarheid enquêteresultaten	Uiterlijk 31 oktober 2017	tijdig gerealiseerd		Resultaten beschikbaar op 31 augustus.
RGJD07	Ter beschikking stellen van opvolgingindicator voor het Renovatiepact	Beschikbaarheid indicatieve trend renovatiegraad	Uiterlijk 15 maart en 15 september 2017	niet gerealiseerd		Indicator beschikbaar op 31 maart.
RGJD8	Rekenmethodiek voor het renovatieadvies vastleggen	Beschikbaarheid rekenmethodiek	Uiterlijk 31 oktober 2017	tijdig gerealiseerd		Op 6 oktober aan HB bezorgd.
RGJD9	Opmaken van een actieplan voor energie-efficiëntere niet-residentiële gebouwen	Beschikbaarheid actieplan	Uiterlijk 31 oktober 2017	tijdig gerealiseerd		Beschikbaar op 31 oktober.
OOD 1.2	De EPC-regelgeving vervolmaken					
RGJD10	Advies herziening richtlijn energieprestaties van gebouwen – luik bestaande bouw	Beschikbaarheid advies	Uiterlijk 31 maart 2017	tijdig gerealiseerd		
RGJD11	Vastleggen van de vorm en de inhoud van het EPC+	Beschikbaarheid prototype lay-out EPC+	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Prototype werd op 15 december voorgesteld tijdens studiedag.

RGJD12	Uitwerken van een voorstel op maat voor de aanpak van een renovatieadvies voor appartementen	Beschikbaarheid voorstel op maat van appartementen	Uiterlijk 31 maart 2017	tijdig gerealiseerd		Voorstel werd op 20 februari aan het kabinet bezorgd.
RGJD13	Beschikbaarheid concreet stappenplan voor de uitbreiding van het toepassingsgebied en de werkwijze van het EPC residentieel naar een EPC voor kleine niet-residentieële gebouwen	Beschikbaarheid stappenplan	Uiterlijk 31 maart 2017	tijdig gerealiseerd		Stappenplan beschikbaar op 31 maart op sharepoint.
		Opvolgingsrapport	Uiterlijk 30 juni en 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Er werd maandelijks een opvolgingsrapport bezorgd (vanaf juni 2017).
OOD 1.3	De kwaliteit van het EPC voor residentiële gebouwen verbeteren					
RGJD14	Opmaak handhavingsplan 2018 - deel EPC	Handhavingsplan 2018 is beschikbaar	Uiterlijk 30 november 2017	tijdig gerealiseerd		Op 30 november aan administrateur-generaal bezorgd.
RGJD15	Steekproefgewijs kwaliteitscontroles uitvoeren op energieprestatiecertificaten via deskaudit en via controle ter plaatse	Aantal gecontroleerde energieprestatiecertificaten	200 gecontroleerde energieprestatiecertificaten	tijdig gerealiseerd		201 energieprestatiecertificaten gecontroleerd.
RGJD16	Controles uitvoeren inzake aanwezigheid bij het te koop en te huur aanbieden van een wooneenheid en (correcte) vermelding kengetal EPC voor residentiële gebouwen op commerciële publiciteit bij verkoop en verhuur van residentiële gebouwen	Aantal controles op aanwezigheid correcte vermelding kengetal op commerciële publiciteit	3000 controles op aanwezigheid en op correcte vermelding kengetal op commerciële publiciteit	tijdig gerealiseerd		3036 controles uitgevoerd.
RGJD17	Doorlooptijd voor de controle- en handhavingsdossiers beperken	% van de controles inzake aanwezigheid en advertentieplicht waarvoor een hoorzitting moet worden opgestart en waarvan de hoorzitting binnen 3 maand na de controle plaatsvindt	90%	tijdig gerealiseerd		91%.
		% van de controledossiers 2016 inzake kwaliteit, waarvoor geen controle ter plaatse werd uitgevoerd en waarvoor binnen de zes maand na de controle een beslissing tot het al dan niet opleggen van een boete werd genomen (exclusief administratief beroep)	90%	tijdig gerealiseerd		99%.
		% van de controledossiers 2016 inzake kwaliteit, waarvoor een controle ter plaatse werd uitgevoerd en waarvoor binnen de acht maand na de controle een beslissing tot het al dan niet opleggen van een boete werd genomen (exclusief administratief beroep)	90%	tijdig gerealiseerd		100%.
RGJD18	Doorlooptijd behandeling erkenningsaanvragen opleidingsinstellingen (voor opleidingen) en vormingsinstututen (voor permanente vorming) beperken	% aanvragen waarvan beslissing binnen de 60 dagen gecommuniceerd werd aan de aanvrager	90%	tijdig gerealiseerd		100%. Erkenningen mogelijk vanaf 1 mei.

RGJD19	Uitwerken jaarlijks evaluatierapport met de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen en permanente vormen	Beschikbaarheid evaluatierapport	Uiterlijk 31 december 2017	niet gerealiseerd		
RGJD20	Opmaak ontwerp van wijzigingsbesluit inzake het centraal examen	Ontwerp van wijzigingsbesluit beschikbaar	Uiterlijk 31 maart 2017	tijdig gerealiseerd		Ontwerpbesluit en nota werden op 31 maart aan administrateur-generaal bezorgd.
RGJD21	Uitwerken van een voorstel voor organisatie van het examen door opleidingsinstellingen	Voorstel voor organisatie examen door opleidingsinstellingen beschikbaar	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Voorstel op 8 juni voorgelegd op overleg met de opleidingsinstellingen.
RGJD22	Vastleggen aantal uren verplichte vorming (inclusief inhoud) en vrij in te vullen vorming 2018	Ontwerp van MB beschikbaar	Uiterlijk 30 september 2017	tijdig gerealiseerd		Ontwerp van MB op 29 september aan administrateur-generaal bezorgd.
OOD 1.4	Het EPC niet-residentiële gebouwen implementeren					
RGJD23	Uitwerken vorm en inhoud EPC niet-residentieel	Voorstel voor lay-out van EPC niet-residentieel beschikbaar	Uiterlijk 30 september 2017	met vertraging gerealiseerd		Op 2 december eerste voorstel voorgelegd op stakeholderoverleg.
OOD 2	Versterken van de beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energieprestatie van nieuwbouw					
OOD 2.1	De betaalbaarheid van BEN-nieuwbouw opvolgen					
RGJD24	Opmaak handavingsplan 2018 - deel EPB	Beschikbaarheid handavingsplan 2018	Uiterlijk 30 november 2017	tijdig gerealiseerd		Op 26 november aan administrateur-generaal bezorgd.
		% van de openstaande aanmaningen indienen startverklaring of EPB-aangifte eind 2017 jonger dan 12 maand	90%	tijdig gerealiseerd		93%.

RGJD25	Doorlooptijd voor de handavingsdossiers beperken	% van de openstaande hoorzittingsdossiers niet-naleving EPB-eisen met tegenargumenten eind 2017 jonger dan 6 maand	90%	tijdig gerealiseerd	94%
		% van openstaande klachtendossiers aangaande EPB-verslaggevers, waarvoor nog geen 1e beslissing is genomen en jonger is dan 12 maand	90%	tijdig gerealiseerd	100%.
RGJD29	Beperken doorlooptijd behandeling uitzonderings- of afwijkingsaanvragen	% dossiers waarvoor het ontwerp MB binnen de 3 maand aan het kabinet is bezorgd	90%	tijdig gerealiseerd	99%.
RGJD30	Maximale doorlooptijd gelijkwaardigheidsaanvragen voor gebouwen gekoppeld aan een systeem van externe warmtelevering respecteren	% dossiers dat binnen de wettelijke termijn (120 dagen) is behandeld	100%	tijdig gerealiseerd	100%.
RGJD31	Doorlooptijd behandeling erkenningsaanvragen opleidingsinstellingen (voor opleidingen) en vormingsinstututen (voor permanente vorming) beperken	% aanvragen waarvan beslissing binnen de 60 dagen gecommuniceerd werd aan de aanvrager	90%	tijdig gerealiseerd	100%.
RGJD32	Uitwerken jaarlijks evaluatierapport met de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen en permanente vormingen	Beschikbaarheid evaluatierapport	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd	Op 22 december beschikbaar.
RGJD33	Geen toegang tot de energieprestatiedatabank meer verlenen aan verslaggevers die niet meer aan de erkenningsvoorwaarden voldoen	Schorsing verslaggevers die niet voldoen aan voorwaarde permanente vorming 2015	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd	Afgewerkt op 5 mei.
RGJD34	Pakket verplichte permanente vorming is vastgelegd in een ministerieel besluit	Beschikbaarheid ontwerp ministerieel besluit	Uiterlijk 30 september 2017	tijdig gerealiseerd	Ontwerp MB werd op 29 september aan administrateur generaal bezorgd.
RGJD35	Opmaak monitoringrapport implementatie EPN vanaf 1 januari 2017	Beschikbaarheid rapport	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd	Op 22 december beschikbaar.
RGJD36	Opmaak ontwerp van wijzigingsbesluit S-peil	Documenten voor definitieve goedkeuring wijzigingsbesluit beschikbaar	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd	Documenten op 14 juli aan kabinet bezorgd.

RGJD37	Opmaken van een actieplan "innovatie en EPB"	Beschikbaarheid actieplan	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Finale versie bezorgd op 30 juni.
OOD 3	Het stimuleren van energie-efficiëntie in ondernemingen					
OOD 3.1	De energiebeleidsovereenkomsten met de energie-intensieve industrie implementeren					
RGJD38	Opmaak monitoringrapporten implementatie nieuwe energiebeleidsovereenkomsten	Beschikbaarheid monitoringrapporten	Uiterlijk 30 juni en 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Rapport aan administrateur-generaal bezorgd op 30 juni en op 20 december.
RGJD39	Doorlooptijd dossiers verhoogde investeringsaftrek beperken	Gemiddelde behandelingstermijn van een volledig dossier	Gemiddelde behandelingstermijn bedraagt maximaal 20 werkdagen	tijdig gerealiseerd		Gemiddelde behandelingstermijn van 7 dagen.
OOD 3.2	Verplichte energie-audits voor grote ondernemingen implementeren					
RGJD40	Maximale doorlooptijd behandeling energiestudies en energieplannen in kader van het Energiebesluit respecteren	Advisering en conformverklaring gebeuren binnen de wettelijk vastgelegde termijnen	100%	100%		100%. 65 energiedeskundigen werden aanvaard, 11 energieplannen en 41 energiestudies goedgekeurd.
RGJD41	Opmaak analyserapport met gegevens aangaande de verplichte energieaudit	Beschikbaarheid analyserapport	Uiterlijk 30 september 2017	tijdig gerealiseerd		Op 30 september aan administrateur-generaal bezorgd.
OOD 3.3	Het ontwikkelen van een benchmarktool voor KMO's					
RGJD42	Opmaak actieplan energie-efficiëntere KMO's	Beschikbaarheid actieplan energie-efficiëntere KMO's	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Rapport aan administrateur-generaal bezorgd op 28 juni.
RGJD43	Opmaak van opvolgingsrapport benchmarktool NSZ/ZES op respons en impact	Beschikbaarheid opvolgingsrapport	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Beschikbaar op 22 december.

RGJD44	Opstart pilootproject mini-EBO voor KMO's	Ondertekening piloot mini-EBO door minister en sector	Tenminste 1 pilootproject, uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Ondertekening mini-EBO Horeca op 16 mei.
OOD 4	Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor hernieuwbare energieproductie					
OOD 4.1	Het actieplan hernieuwbare energie 2020 uitvoeren					
RGJD45	Opmaak voortgangsrapport subdoelstellingen hernieuwbare energieproductie	Beschikbaarheid monitoringrapport	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Rapport bezorgd aan kabinet op 19 juni.
RGJD46	Opmaak voortgangsrapporten uitwerking conceptnota's Fast Lane en Windkracht 2020	Beschikbaarheid monitoringrapporten met stand van zaken	Uiterlijk 30 april, 30 september en 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Voortgangsrapport ingediend op 28 april, op 12 september en op 20 november.
OOD 4.2	De certificaten systemen bijsturen en het certificatenoverschot wegwerken					
RGJD47	Opmaak onrendabele toppen- en marktmonitoringrapporten	Beschikbaarheid OT- en marktmonitoringrapporten	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		OT-rapport gefinaliseerd op 30 juni.
RGJD48	Maximale doorlooptijd voor de behandeling van verlengingsaanvragen respecteren	% volledige aanvragen behandeld binnen wettelijke termijn, of binnen 1 maand voor verlengingen met specifieke bandingfactor	100%	100%		100%.
RGJD49	Maximale doorlooptijd voor de behandeling van GS certificatedossiers respecteren	% nieuwe aanvragen behandeld binnen 2 maand	100%	niet gerealiseerd	76%.	
OOD 4.3	Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor groene warmteproductie					
RGJD50	Doorlooptijd behandeling steunaanvragen voor groene warmte, restwarmte en biomethaan beperken	% volledige aanvragen behandeld binnen 2 maand	90%	tijdig gerealiseerd		100%.

RGJD51	Opmaak evaluatienota call 2016 en verwerking daaruit resulterende wijzigingen in ontwerp van ministerieel besluit voor call 2017	Ontwerp van ministerieel besluit voor call 2017 is beschikbaar	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Ontwerp MB voorgelegd aan Raad van State op 24 oktober.
RGJD52	Opmaak ontwerp van Warmteplan	Ontwerp van Warmteplan is beschikbaar	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Aan kabinet bezorgd op 7 april.
OOD 5	Het uitwerken en uitvoeren van een actieplan clean power for transport					
RGJD53	Monitoring implementatie premie zero- emissie voertuigen	Beschikbaarheid monitoringrapporten zero-emissie voertuigen	Uiterlijk 15 april, 15 juli en 15 oktober 2017	niet van toepassing	Minder dan 5% budget besteed na 4 maand. Er werd beslist door departement om geen rapport te maken.	
OOD 6	Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor WKK en warmtenetten					
OOD 6.1	Verdere ondersteuning van kwalitatieve WKK					
RGJD54	Opmaak jaarlijks onrendabele toppen- en marktmonitoringrapport	Beschikbaarheid OT- en marktmonitoringrapport	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Rapport gefinaliseerd op 30 juni.
RGJD55	Maximale doorlooptijd voor de behandeling van WKK certificandossiers respecteren	% nieuwe aanvragen behandeld binnen 2 maand	100%	niet gerealiseerd	76%.	
RGJD56	Maximale doorlooptijd voor behandeling van adviesvragen van vergunningverleners respecteren	% adviesvragen behandeld binnen de wettelijke adviestermijn	100%	tijdig gerealiseerd		100%.
OOD 7	Het versterken van een sociaal energiebeleid					
RGJD57	Opmaak monitoringrapport sociale ODV	Beschikbaarheid monitoringrapport	Uiterlijk 30 september 2017	tijdig gerealiseerd		Op 29 september aan administrateur-generaal bezorgd.
RGJD58	Coördinatie implementatie Energiearmoedeprogramma en opmaak monitoringnota	Beschikbaarheid monitoringnota implementatie Energiearmoedeprogramma	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Beschikbaar op 22 december.
RGJD59	Opmaak ontwerp mededeling aan de Vlaamse Regering inzake het Energiearmoedeprogramma	Ontwerp mededeling aan de Vlaamse Regering is beschikbaar	Uiterlijk 31 maart 2017	tijdig gerealiseerd		Op 24 maart op VR.
RGJD60	Coördinatie implementatie uitbreiding van de sociale energie-efficiëntieprojecten en opmaak monitoringnota	Beschikbaarheid monitoringnota implementatie van de sociale energie-efficiëntieprojecten	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Beschikbaar op 22 december.

RGJD61	Uitwerken van informatiecampagne inzake de sociale energie-efficiëntiemaatregelen voor de doelgroep en voor doorverwijzers	Beschikbaarheid communicatiemateriaal en opzetten van provinciale infosessies voor doorverwijzers	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Een nieuwe brochure over de sociale isolatiemaatregelen werd vanaf april verspreid. In mei-juni 11 infosessies voor doorverwijzers ism netbeheerders en VREG. In het najaar volgen 5 extra sessies.
OOD 8	Interne werking, communicatie en versterking Vlaamse energieadministratie					
OOD 8.1	Data ontsluiten					
RGJD62	Opmaak van het jaarlijks energierapport (inclusief inventaris hernieuwbare energie en WKK-inventaris)	Beschikbaarheid energierapport	Uiterlijk 30 september 2017	met vertraging gerealiseerd	2 vaste medewerkers van het team 'energiebalans' verlieten het VITO en daardoor was er veel vertraging.	HEB- en WKK-inventarissen aan kabinet bezorgd op 10 november; rapport energiebalans op 22 december aan administrateur-generaal bezorgd.
RGJD63	Opmaak jaarlijks analyserapport EPB	Beschikbaarheid beperkt analyserapport	Uiterlijk 14 februari 2017	tijdig gerealiseerd		Rapport beschikbaar op 9 februari.
		Beschikbaarheid volledig analyserapport	Uiterlijk 30 april 2017	tijdig gerealiseerd		Rapport beschikbaar op 26 april.
RGJD64	Opmaak maandelijks kerncijfers EPB en EPC-systemen	Publicatie kerncijfers op website	Uiterlijk 15e van elke maand	tijdig gerealiseerd		
RGJD65	Ontwikkeling Woningpas Light	Release bètaversie 0.1 Woningpas Light	Uiterlijk 31 oktober 2017	tijdig gerealiseerd		Release op 27 oktober.
RGJD66	Toegang energiedata via burgerloket realiseren	Eerste release burgerloket met 'Mijn energie'	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		WS Energie is beschikbaar vanaf 8 december.
RGJD67	Opmaak strategische nota databeheer, inclusief meerjarenplanning prioritaire projecten	Beschikbaarheid strategische nota databeheer	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Op 30 juni aan administrateur-generaal bezorgd.
RGJD68	Setup kennisplatform met realisatie eerste rapportering	Beta-versie eerste rapportering is beschikbaar	Uiterlijk 31 december 2017	niet gerealiseerd	Startactiviteiten kennisplatform verdaagd naar 2018.	
RGJD69	Publicatie VEA open data	EPC-kengetallen publieke gebouwen zijn ontsloten als open data	Uiterlijk 31 mei 2017	tijdig gerealiseerd		Gepubliceerd op 5 mei.
OOD 8.2	De processen digitaliseren en automatiseren					

RGJD70	Koppeling van de energieprestatiedatabank aan authentieke bronnen: gegevens van digitale omgevingsvergunning ophalen uit het omgevingsloket (RO en dLNE)	Koppeling is gerealiseerd via frontoffice energieprestatiedatabank	Uiterlijk 30 april 2017	niet gerealiseerd	RWO niet tijdig klaar met webservices (oorspronkelijk gepland op 23/02/2017). Release nu gepland in het voorjaar van 2018.	
RGJD71	Ontwikkeling nieuwe versie EPB-software 3G	Release nieuwe versies EPB-software 3G door Altran	Uiterlijk 31 juli en 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Versie 8.5.1 werd op 1 juli gereleased. Versie 8.5.2 was beschikbaar op 18 december.
RGJD72	Uitwerking jaarlijks actie- en investeringsplan om de gebruiksvriendelijkheid van de EPB-software 3G te verbeteren, gebaseerd op een gebruikersbevraging	Beschikbaarheid actie- en investeringsplan 2018	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Beschikbaar op 9 oktober.
RGJD73	Jaarlijkse verlenging ontwikkelingsovereenkomst EPB-software 3G is tijdig beschikbaar	Beschikbaarheid betekening beslissing verlenging	Uiterlijk 31 juli 2017	tijdig gerealiseerd		Op 23 februari werd verlenging getekend en op 31 maart werd de notificatie aan Altran gestuurd.
RGJD74	Uitwerking jaarlijks actie- en investeringsplan om de ICT-strategie uit te voeren	Beschikbaarheid actie- en investeringsplan 2018	Uiterlijk 30 november 2017	niet gerealiseerd		
RGJD75	Verdere ontwikkeling ExpertBase	Release ExpertBase 1.1 met uitgebreide functionaliteiten	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Release van 14 december bevat uitgebreide functionaliteiten.
RGJD76	Modernisering EPB-/EPC-infrastructuur	Migratie EPB-/EPC- infrastructuur naar HB-plus beheerde VPC-omgeving is doorgevoerd	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Migratie is gebeurd op 16 en 17 juni.
RGJD77	Procesoptimalisatie EPB- en EPC-processen	Optimalisatie handhavings- processen is doorgevoerd	Uiterlijk 31 december 2017	niet gerealiseerd	Nog geen beslissing genomen over de werkwijze (via sharepoint of andere toepassing).	Budget voor deel 1 is vastgelegd op 16 juni.
OOD 8.3	De communicatie een versnelling hoger schakelen					
RGJD78	Opmaak van de EPB-pedia	Gunning van de opdracht	Uiterlijk 30 juni 2017	tijdig gerealiseerd		Gegund op 8 maart.
RGJD79	De website energiesparen.be verder positioneren als referentiewebsite voor alle informatie over het Vlaamse energiebeleid	Aantal bezoekers van de website	Gemiddeld 100.000 bezoekers per maand	tijdig gerealiseerd		Gemiddeld 180.267 bezoekers per maand. In totaal 2.163.203 bezoekers in 2017.

RGJD77	Beantwoordingstijd beperken van vragen die via energie@vlaanderen.be worden gesteld	% vragen beantwoord binnen 5 werkdagen	90%	tijdig gerealiseerd		94%
RGJD81	Jaaractieplan preventie 2017 is uitgevoerd	Beschikbaarheid evaluatie jaaractieplan preventie 2017	Uiterlijk 31 december 2017	tijdig gerealiseerd		Goedgekeurd op Directieraad van 12 oktober en positief geadviseerd door het EOC op 17 oktober.